

ΙΟΝΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

**ΤΜΗΜΑ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΡΜΗΝΕΙΑΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ
ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ**

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**ΘΕΜΑ: ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΟΜΙΛΙΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΩΝ
ΚΟΜΜΑΤΙΚΩΝ ΠΑΡΑΤΑΞΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΤΗΣ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ
ΔΥΟ ΦΥΛΩΝ ΣΕ ΕΛΛΑΔΑ- ΓΕΡΜΑΝΙΑ**

ΓΚΟΥΝΤΙΑΝΑ ΑΘΑΝΑΣΙΑ

ΑΜ:FLTIPLIC2121

Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ 2022-2023

ΕΠΙΒΛΕΠΟΥΣΑ: ΠΑΡΙΑΝΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ

ΕΞΕΤΑΣΤΗΣ Α': ΛΙΒΑΣ ΣΩΤΗΡΙΟΣ

ΕΞΕΤΑΣΤΡΙΑ Β': ΣΩΣΩΝΗ ΒΙΛΕΛΜΙΝΗ

ΚΑΡΔΙΤΣΑ, ΙΟΥΛΙΟΣ 2024

Γνωρίζοντας τις συνέπειες της λογοκλοπής, δηλώνω υπεύθυνα ότι η παρούσα εργασία με τίτλο «Σύγκριση ομιλιών πολιτικών διαφορετικών κομματικών παρατάξεων για το θέμα της ισότητας των δυο φύλων σε Ελλάδα- Γερμανία » αποτελεί προϊόν αυστηρά προσωπικής εργασίας και όλες οι πηγές που έχω χρησιμοποιήσει έχουν δηλωθεί κατάλληλα στις βιβλιογραφικές παραπομπές και αναφορές. Τα σημεία όπου έχω χρησιμοποιήσει ιδέες, κείμενο ή/και πηγές άλλων συγγραφέων, αναφέρονται ευδιάκριτα στο κείμενο με την κατάλληλη παραπομπή και η σχετική αναφορά περιλαμβάνεται στο τμήμα των βιβλιογραφικών αναφορών με πλήρη περιγραφή.

Η δηλούσα

Αθανασία Γκουντιάνα

Καρδίτσα, 18/09/2023

Σύνοψη

Τα τελευταία χρόνια έχει παρατηρηθεί έντονα πως η θέση της γυναίκας στη σύγχρονη κοινωνία δέχεται αλλαγές τόσο στην Ελλάδα όσο και στη Γερμανία. Παρ' όλ' αυτά η ισότητα των δυο φύλων αποτελεί ένα από τα πιο φλέγοντα ζητήματα της επικαιρότητας, καθώς η εξέλιξη των πραγμάτων έρχεται αργά και συναντά αρκετά εμπόδια. Το γυναικείο φύλο εξακολουθεί να αντιμετωπίζει προκαταλήψεις, ανισότητες και διακρίσεις σε προσωπικό, οικονομικό, επαγγελματικό και πολιτικό επίπεδο. Γεγονός που αποδεικνύει πως ο δρόμος για την πραγματική ισότητα είναι πολύ μακρύς. Μέσα από την εργασία θα αναλυθούν πολιτικοί λόγοι, ώστε να διερευνηθούν τα μέσα πειθούς της Κριτικής Ανάλυσης Λόγου και να τεθούν σε σύγκριση τα αποτελέσματα των δύο χωρών.

Λέξεις-κλειδιά: Κριτική Ανάλυση Λόγου, Ελλάδα, Γερμανία, πολιτικός λόγος, γυναίκα, δικαιώματα, ισότητα, κοινωνία

Abstract

In recent years it has been strongly observed that the position of women in modern society is changing both in Greece and in Germany. Nevertheless, gender equality is one of the most pressing issues of current affairs, as the turn of events comes slowly and encounters several obstacles. Women continue to face prejudice, inequalities and discrimination at personal, economic, professional and political levels. This proves that the road to real equality is a long one. Through the thesis, political speeches will be analyzed in order to find out the modes of persuasion of the Critical Discourse Analysis and to compare the results of the two countries.

Keywords: Critical Discourse Analysis, Greece, Germany, politics, woman, rights, equality, society

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θα ήθελα να ευχαριστήσω τους καθηγητές μου, που υπήρξαν πηγή έμπνευσης όλα αυτά τα χρόνια, σημείο επανέναρξης και επαναπροσδιορισμού των προτεραιοτήτων μου, αλλά και υπενθύμιση των πραγματικών αξιών στη ζωή. Γιατί η ζωή, δίχως ανθρωπιά δεν έχει νόημα ξανά. Γι' αυτό δεν θα μπορούσα να μην αναφέρω την οικογένεια μου, που έχει σταθεί βράχος δίπλα σε κάθε αναποδιά, αγκαλιάζοντας με σφιχτά.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Εισαγωγή	7
1.1.1. Βιβλιογραφική επισκόπηση	10
1.1.2. Πολιτικός Λόγος	12
1.1.3. Μη λεκτική επικοινωνία	15
1.1.4. Μεθοδολογία έρευνας	16
2. Ανάλυση ελληνικών ομιλιών	18
2.1.1.Ομιλία κ. Γεννηματά - Ανάλυση εικόνων ως πολυτροπικό κείμενο	18
2.1.2. Πλαίσιο ομιλίας κ. Γεννηματά	18
2.1.3. Ανάλυση ομιλίας κ. Γεννηματά	19
2.2.1.Ομιλία κ. Μητσοτάκη- Ανάλυση εικόνων ως πολυτροπικό κείμενο	22
2.2.2 Πλαίσιο ομιλίας κ. Μητσοτάκη	23
2.2.3. Ανάλυση ομιλίας κ. Μητσοτάκη	24
2.3.1. Ομιλία κ. Σακελλαροπούλου - Ανάλυση εικόνων ως πολυτροπικό κείμενο	27
2.3.2. Πλαίσιο ομιλίας κ. Σακελλαροπούλου	28
2.3.3. Ανάλυση ομιλίας κ. Σακελλαροπούλου	29
3. Ανάλυση γερμανικών ομιλιών	31
3.1.1. Ομιλία κ. M. Harder- Kühnel- Ανάλυση εικόνων ως πολυτροπικό κείμενο	31
3.1.2. Πλαίσιο ομιλίας κ. M. Harder- Kühnel	32
3.1.3. Ανάλυση ομιλίας κ. M. Harder- Kühnel	33
3.2.1.Ομιλία κ. Ulle Schauws- Ανάλυση εικόνων ως πολυτροπικό κείμενο	35
3.2.2. Πλαίσιο ομιλίας κ. Ulle Schauws	36
3.2.3. Ανάλυση ομιλίας κ. Ulle Schauws	37
3.3.1.Ομιλία κ. Nils Roschin- Ανάλυση εικόνων ως πολυτροπικό κείμενο	41
3.3.2. Πλαίσιο ομιλίας κ. Nils Roschin	42
3.3.3. Ανάλυση ομιλίας κ. Nils Roschin	43
4. Σύγκριση ομιλιών- Αποτελέσματα	48
5. Μεταφράσεις γερμανικών ομιλιών	53
6. Βιβλιογραφικές αναφορές	64
7. Χρήσιμοι σύνδεσμοι	66

ΘΕΜΑ: ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΟΜΙΛΙΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΩΝ ΚΟΜΜΑΤΙΚΩΝ
ΠΑΡΑΤΑΞΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΤΗΣ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΔΥΟ ΦΥΛΩΝ ΣΕ
ΕΛΛΑΔΑ- ΓΕΡΜΑΝΙΑ

1.Εισαγωγή

Η παρούσα διπλωματική εργασία με τίτλο «Σύγκριση ομιλιών πολιτικών διαφορετικών κομματικών παρατάξεων για το θέμα της ισότητας των δύο φύλων σε Ελλάδα- Γερμανία» εκπονείται στο πλαίσιο του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) «Πολιτική, Γλώσσα και Διαπολιτισμική Επικοινωνία». Η εργασία αποτελείται από δύο μέρη. Στο πρώτο μέρος της εργασίας, παρουσιάζεται το θεωρητικό πλαίσιο και η μεθοδολογία βάσει των οποίων πραγματοποιήθηκε η εκπόνηση της εργασίας, ενώ στο δεύτερο μέρος αναλύονται τα ευρήματα της εργασίας καθώς και η σύγκριση των αποτελεσμάτων που οδήγησαν στα τελικά συμπεράσματα της εργασίας, ώστε να απαντηθούν τα ερωτήματα που είχαν τεθεί εξ αρχής. Στο τέλος, θα υπάρχουν οι πηγές, οι σύνδεσμοι και οι μεταφράσεις των γερμανικών κειμένων που αποτέλεσαν βασικό σώμα της εργασίας.

Σκοπός της εργασίας είναι να αναδείξει τη διαφορετική προσέγγιση τριών πολιτικών τόσο από την Ελλάδα όσο και από τη Γερμανία, που προέρχονται από διαφορετικές κομματικές παρατάξεις για ένα θέμα που αφορά όλη την υφήλιο, ανεξαρτήτως πολιτικών πεποιθήσεων. Ακριβώς για αυτό το λόγο, το θέμα θα περιοριστεί μόνο σε πολιτικές ομιλίες και άρθρα που έχουν πραγματοποιηθεί είτε στο πλαίσιο της παγκόσμιας ημέρας της γυναίκας, είτε του ζητήματος της ισότητας των δυο φύλων κατά την τελευταία πενταετία (2019-2023). Διαφορετικά θα έπρεπε να λάβει πολύ μεγαλύτερες ερευνητικές διαστάσεις χρονικά, τοπικά και πολιτικά.

Καταρχάς ορίστηκε ένα συγκεκριμένο χρονικό πλαίσιο- που οριοθετείται από το 2019 έως και το 2023 για δυο λόγους. Πρώτον, η συγγραφέας έχει ως στόχο να δώσει έμφαση στα πεπραγμένα επί του πρόσφατου παρόντος και, δεύτερον, το 2019 σηματοδοτεί τον επίσημο εναρκτήριο χρόνο μιας νέας σελίδας για την Ευρώπη λόγω των κοινωνικών αλλαγών που επέφερε ο COVID-19. Επίσης, σε συνδυασμό με απροσδόκητα αποτελέσματα του, όπως ήταν η αποξένωση του ανθρώπου από την κοινωνία λόγω του εγκλεισμού, η επιδείνωση ψυχολογικών προβλημάτων αλλά και η αύξηση της ενδοοικογενειακής βίας πυροδοτήθηκε πιο έντονα από ποτέ ο αναβρασμός της κοινωνίας για το μέλλον. Ο φόβος και η ανασφάλεια των γυναικών εκδηλώθηκαν για πρώτη φορά μέσω ενός νέου κινήματος στην Ελλάδα, ονομαζόμενου Me Too. Το κίνημα ήταν μια αφορμή για τις γυναίκες, να διεκδικήσουν την προσωπική τους ελευθερία και, παράλληλα, μια αφορμή για τους πολιτικούς να λάβουν σοβαρά υπόψιν τους το καίριο ζήτημα της ισότητας των δυο φύλων, άνευ διακρίσεων.

Όσον αφορά στα κριτήρια επιλογής των πολιτικών ως βασικός άξονας υπήρξε η διαφορετική ταυτότητα των κομμάτων που εκπροσωπούν οι πολιτικοί, εκτός της περίπτωσης της πτΔ Σακελλαροπούλου. Η συγκεκριμένη επιλογή οφείλεται στο γεγονός πως εκπροσωπεί τον ελληνικό λαό στο σύνολό του έχοντας μια ευρύτερα σφαιρική άποψη σχετικά με τη διαχείριση κάθε ζητήματος. Επίσης, είναι η πρώτη γυναίκα που κατάφερε να υπηρετήσει τη θέση της Προέδρου της Δημοκρατίας, καθώς μέχρι πρότινος ήταν σύνηθες να αναλαμβάνουν τα καθήκοντα του Προέδρου μόνο άνδρες. Γι' αυτό υπάρχει ενδιαφέρον στην τοποθέτηση της καθώς συνδέεται άρρηκτα με το θέμα της ισότητας των δύο φύλων.

Στη συνέχεια, επιλέχθηκαν οι ομιλίες δύο ανθρώπων που είναι αρκετά ενεργοί σχετικά με το φλέγον ζήτημα και είχαν την ευκαιρία να υλοποιήσουν προγράμματα υπέρ της ισότητας, λόγω των θέσεων που κατέχουν στα κόμματα που υπηρετούν. Από τη μια πλευρά ο κ. Μητσοτάκης εκπροσωπεί τη Νέα Δημοκρατία, ένα κεντροδεξιό κόμμα που βασίζεται σε αρχές κοινωνικής δικαιοσύνης, ελευθερίας και ισονομίας και αγωνίζεται για ένα κράτος κοινωνικής συνοχής με ίσα δικαιώματα για όλους. Από την άλλη, η κ. Γεννηματά υπηρετούσε το ΚΙΝΑΛ, ευρέως γνωστό ως το σοσιαλιστικό κόμμα της Ελλάδας βάσει ΠΑΣΟΚ, με βασικούς πυλώνες την κοινωνική απελευθέρωση, τη δημοκρατία και την εθνική ανεξαρτησία, μαχόμενο με αξίες και ήθος για την κατάκτηση του οράματος.

Έπειτα, η επιλογή των γερμανικών πολιτικών έγινε βάσει των κομματικών παρατάξεων που εκπροσωπούν, καθώς και τα τρία κόμματα έχουν κάνει ηχηρή την παρουσία τους στο ομοσπονδιακό κράτος, αλλά για διαφορετικούς λόγους. Το AfD χαρακτηρίζεται ως ακροδεξιό, εθνικιστικό και συντηρητικό και μέλη του κόμματος έχουν οργανωθεί, αντιπροσωπεύοντας αυταρχικές, ομοφοβικές και αντιφεμινιστικές θέσεις. Στον αντίποδα, το κόμμα των Πράσινων (Die Grüne) έχουν σαν ιδεολογία την προστασία του κλίματος και της οικονομίας, τη διασφάλιση της δικαιοσύνης, την υπεράσπιση της δημοκρατίας και της ελευθερίας αλλά και την ενίσχυση της εσωτερικής ασφάλειας. Τέλος, το SpD είναι ένα από τα μεγαλύτερα κόμματα της Γερμανίας, γεγονός που επιβεβαιώνει την εμπιστοσύνη του κόσμου. Είναι το σοσιαλδημοκρατικό κόμμα της Γερμανίας και οι θέσεις του συναντούν βασικές αξίες, όπως «η γνώση είναι δύναμη», «πρόοδος μέσω της εκπαίδευσης», «ανάπτυξη της κοινωνίας», «τιμή», «αλληλεγγύη», «ισότητα των δυο φύλων».

Το θέμα της ισότητας των δυο φύλων είναι ένα γεγονός που απασχολεί σαν σύνολο την κοινωνία, για την αποτελεσματικότερη διευθέτηση κάθε ζητήματος, αφού απαιτεί

συνεργασία και των δυο φύλων είτε σε προσωπικό είτε σε κοινωνικό επίπεδο. Πιο συγκεκριμένα, βάσει θεωρίας της κριτικής ανάλυσης λόγου και θεωρίας εξωγλωσσικών στοιχείων πολυμορφικού κειμένου θα ανασυνταχθεί ποιοτική ανάλυση των ομιλιών της κ. Γεννηματά, του κ. Μητσοτάκη και της κ. Σακελλαροπούλου από την πλευρά της Ελλάδος και από την πλευρά της Γερμανίας της κ. M. Harder- Kühnel, της κ. Ulle Schauws και του κ. Nils Roschin.

Αρχικά, θα γίνει μια σύντομη ανάλυση της εικόνας του κάθε πολιτικού με τη μορφή ενός πολυτροπικού κειμένου. Οι τρεις ομιλίες που συνοδεύονται από βιντεοσκοπημένο υλικό, θα αναλυθούν σε εκτενέστερο βαθμό και ως προς τη γλώσσα του σώματος, δίνοντας έμφαση σε εξωγλωσσικά στοιχεία, όπως είναι ο τόνος της φωνής του ομιλούντος που σε κάθε περίπτωση εκφράζει κάτι διαφορετικό. Στη συνέχεια, θα παρουσιαστεί το πλαίσιο κατά το οποίο επετεύχθη η καθεμία από τις παραπάνω ομιλίες και το πλαίσιο που έχει γραφεί το κάθε άρθρο. Έπειτα, θα αναλυθεί το κείμενο ως προς τη γλώσσα που χρησιμοποιήθηκε και με τον τρόπο που τεκμηριώθηκαν τα επιχειρήματα των πολιτικών μέσω του μέσου της γλώσσας, διότι κάθε υφολογικό και γλωσσικό στοιχείο εκφράζει και ένα σκοπό. Πιο συγκεκριμένα, θα γίνει ανάλυση τόσο ως προς τη χρήση της γλώσσας, τη σύνταξη του κειμένου, των ρητορικών σχημάτων, όσο και ως προς τη γενικότερη εικόνα του κόμματος που προβάλλεται μέσω των εκπροσώπων του, δίνοντας έμφαση στην πειθώ που ασκείται στο κοινό τους. Στη συνέχεια, θα τεθούν σε σύγκριση οι ομιλίες των πολιτικών, ώστε μέσω των ομοιοτήτων και των διαφορών που θα προκύψουν να απαντηθούν συγκεκριμένα ερωτήματα.

Στόχος των ερωτημάτων είναι να διαλευκανθεί αν ο τρόπος που οι πολιτικοί προσπαθούν να πείσουν έμμεσα ή άμεσα το ακροατήριό τους ή τους αναγνώστες είτε μέσα από τις ομιλίες τους είτε μέσα από τα άρθρα τους παραπέμπει σε πάγιες τακτικές. Δεύτερον, αν υπάρχει διαχωρισμός «κινήσεων» μεταξύ των εκπροσώπων που υποστηρίζονται στα συγκεκριμένα κόμματα. Άραγε, η επίκληση στο συναίσθημα επικροτείται σε σχέση με στυγνές απόψεις που βασίζονται στη λογική; Τρίτον, οι θέσεις των εκπροσώπων -σε Ελλάδα και Γερμανία- διαφορετικών κομματικών παρατάξεων βάσει ιδεολογιών και αξιών ταυτίζονται αναφορικά με την επικρατούσα κατάσταση και τις πιθανές λύσεις αντιμετώπισης περί ισότητας; Τέταρτον, το πλαίσιο της κάθε ομιλίας διαδραματίζει κάποιο συγκεκριμένο ρόλο; Ποιες διαφορές εντοπίζονται μεταξύ των δύο χωρών; Παρατηρείται σε έντονο βαθμό η διαφοροποίηση της θέσης της γυναίκας μέσω των πολιτικών ομιλιών; Η δύναμη του λόγου, είτε του γραπτού είτε του προφορικού, σε συνδυασμό με την «εικόνα» κάθε κόμματος και κάθε

πολιτικού διεισδύει στην κοινωνία περνώντας κάποια μηνύματα. Μέσω του λόγου αλλά και των εξωγλωσσικών στοιχείων των ομιλιών που θα υλοποιηθεί η σύγκριση, θα διευκρινιστούν οι μέθοδοι που έχουν ακολουθήσει για την άμεση ή έμμεση ενημέρωση των πολιτών για τη θέση της γυναίκας μέσα στην κοινωνία και για το αν, εν τέλει, η σχέση πολιτικών- πολιτών επηρεάζεται μέσα από αυτά τα μέσα.

1.1.1. Βιβλιογραφική επισκόπηση

Ο Van Dijk (2001, σελ. 352) ορίζει την Κριτική Ανάλυση Λόγου (ΚΑΛ) ως έναν «τύπο αναλυτικής έρευνας λόγου που μελετάει κυρίως τον τρόπο με τον οποίο η κατάχρηση κοινωνικής εξουσίας, η κυριαρχία και η ανισότητα θεσπίζονται, αναπαράγονται και αντιτίθενται στο κοινωνικό και πολιτικό πλαίσιο μέσω του γραπτού και προφορικού λόγου». Στο πλαίσιο αυτό, οι κριτικοί αναλυτές λόγου επιχειρούν να κατανοήσουν, να εκθέσουν και να αντισταθούν στη κοινωνική ανισότητα (Van Dijk, 2001). Η Κριτική Ανάλυση Λόγου, με άλλα λόγια, αποτελεί μια μέθοδο η οποία εστιάζει σε κοινωνικά φαινόμενα και κυρίως καταδεικνύει φαινόμενα ανισότητας και κατάχρησης εντός μιας κοινωνίας, προσεγγίζοντας τα με κριτική σκέψη αλλά και εκφράζοντας με σαφήνεια τη θέση των μελετητών απέναντι σε αυτά.

Κατά τον Van Dijk (2001), η Κριτική Ανάλυση Λόγου δεν συνιστά μια συγκεκριμένη κατεύθυνση έρευνας ή μια προσέγγιση της μελέτης του λόγου. Αντιθέτως, επιχειρεί να προσφέρει μια διαφορετική οπτική στην διατύπωση, την ανάλυση και την εφαρμογή θεωριών σε ολόκληρο το πεδίο (Van Dijk, 2001). Οι κριτικοί αναλυτές λόγου εστιάζουν στην επίγνωση του ρόλου τους εντός της κοινωνίας (Van Dijk, 2001). Υποστηρίζουν πως τόσο η επιστήμη γενικότερα όσο και ο ακαδημαϊκός λόγος (scholarly discourse) ειδικότερα αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι της κοινωνικής αλληλεπίδρασης (Van Dijk, 2001). Στο πλαίσιο αυτό, ερευνητικές μέθοδοι, όπως η διατύπωση θεωριών, η περιγραφή και η εξήγηση επηρεάζονται εξίσου από το κοινωνικοπολιτικό πλαίσιο (Van Dijk, 2001). Ο ρόλος, με άλλα λόγια των κριτικών αναλυτών λόγου αλλά και της ακαδημαϊκής κοινότητας γενικότερα στο εκάστοτε κοινωνικοπολιτικό πλαίσιο καθώς και η επιρροή τους από αυτό αντανakλώνται τόσο μέσω της Κριτικής Ανάλυσης Λόγου όσο και της επιστήμης γενικότερα.

Σύμφωνα με τον Van Dijk (2001), η Κριτική Ανάλυση λόγου περιλαμβάνει μια σειρά προϋποθέσεων που πρέπει να τηρηθούν προκειμένου να εξασφαλίσει αποτελεσματικά τους στόχους της. Αρχικά, η Κριτική Ανάλυση λόγου πρέπει να

υπερτερεί των άλλων ερευνών προκειμένου να γίνει αποδεκτή (Van Dijk, 2001). Επίσης, εστιάζει σε κοινωνικά και πολιτικά ζητήματα, ενώ η εμπειρικά επαρκής ανάλυση των εν λόγω ζητημάτων είναι κυρίως διεπιστημονική (Van Dijk, 2001). Τέλος, επιχειρεί να ερμηνεύει τις δομές του λόγου με βάση τις ιδιότητες της κοινωνικής αλληλεπίδρασης και κυρίως της κοινωνικής δομής, εστιάζοντας ουσιαστικά στον τρόπο με τον οποίο οι εν λόγω δομές του λόγου θεσπίζουν, επιβεβαιώνουν, νομιμοποιούν, αναπαράγουν ή αμφισβητούν τις σχέσεις εξουσίας και κυριαρχίας στην κοινωνία (Van Dijk, 2001). Η Κριτική Ανάλυση Λόγου, με άλλα λόγια, αποτελεί έναν καθρέφτη μέσω του οποίου η κοινωνική επιρροή, και κυρίως τα φαινόμενα κοινωνικής εξουσίας, υπεροχής και ανισοτήτων αντανακλώνονται στον γραπτό και προφορικό λόγο.

Σύμφωνα με τους Fairclough και Wodak (1997), η Κριτική Ανάλυση λόγου διέπεται από οκτώ βασικές αξίες. Αρχικά, η Κριτική Ανάλυση λόγου θίγει κοινωνικά προβλήματα, εστιάζοντας στον «γλωσσικό χαρακτήρα των κοινωνικών και πολιτισμικών διαδικασιών και δομών» (Fairclough & Wodak, 1997, σελ. 271). Επίσης, στη Κριτική Ανάλυση λόγου οι σχέσεις εξουσίας είναι διαλογικές, εκτελούνται και δομούνται με άλλα λόγια μέσα και μέσω του λόγου (Fairclough & Wodak, 1997). Η τρίτη αξία έγκειται στο γεγονός ότι ο λόγος διαμορφώνει και διαμορφώνεται από την κοινωνία και τον πολιτισμό (Fairclough & Wodak, 1997). Η τέταρτη αξία τονίζει ότι ο λόγος εκφράζει ιδεολογίες και η πέμπτη ότι ο λόγος είναι ιστορικός, διότι διαμορφώνεται και ερμηνεύεται λαμβάνοντας υπόψη ένα πλαίσιο (context) (Fairclough & Wodak, 1997). Ακόμα, η Κριτική Ανάλυση Λόγου συνδέει τις κοινωνικές και πολιτισμικές δομές και διαδικασίες με τα στοιχεία του κειμένου, μεσολαβεί με άλλα λόγια ανάμεσα στο κείμενο και την κοινωνία (Fairclough & Wodak, 1997). Σύμφωνα με την έβδομη αξία, η ανάλυση λόγου είναι ερμηνευτική και επεξηγηματική. Τέλος, ο λόγος αποτελεί μια μορφή κοινωνικής δράσης, καθώς μελετά τις σχέσεις εξουσίας και τα φαινόμενα ανισότητας εντός μιας κοινωνίας. Επίσης ορισμένοι μελετητές δραστηριοποιούνται σε διάφορες πολιτικές ομάδες (Fairclough & Wodak, 1997, σελ. 279-280). Από τις βασικές αξίες των Fairclough & Wodak (1997), διαπιστώνεται για ακόμα μια φορά πως η Κριτική Ανάλυση Λόγου αποτελεί το είδος της έρευνας που μελετά τη σχέση μεταξύ λόγου και κοινωνίας καταδεικνύοντας κυρίως τις σχέσεις εξουσίας, κυριαρχίας και ανισοτήτων εντός μιας κοινωνίας.

Όσον αφορά στο θεωρητικό πλαίσιο που διέπει την Κριτική Ανάλυση Λόγου, πολλοί μελετητές (Wodak, 1999; Meyer, 2001; Van Dijk, 2001; Weis & Wodak 2003) υποστηρίζουν πως δεν υπάρχει ένα ενιαίο θεωρητικό πλαίσιο, αλλά πολλές

διαφορετικές προσεγγίσεις. Χαρακτηριστικά ο Wodak (1999, σελ. 186) αναφέρει πως η Κριτική Ανάλυση λόγου αποτελεί «ένα ερευνητικό πρόγραμμα με πολλές πτυχές και διαφορετικές θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις». Αντίστοιχα, ο Van Dijk (2001, σελ. 353) κάνει λόγο για «πολλούς τύπους Κριτικής Ανάλυσης Λόγου» αναφέροντας ως παράδειγμα τη διαφορά ανάμεσα στη κριτική ανάλυση μιας συνομιλίας και στην ανάλυση μιας είδησης ή των μαθημάτων και της διδασκαλίας στο σχολείο. Επισημαίνει, ωστόσο, ότι δεδομένων των κοινών στόχων και αξιών της Κριτικής Ανάλυσης Λόγου, υπάρχουν ορισμένα θεωρητικά πλαίσια που σχετίζονται μεταξύ τους (Van Dijk, 2001). Με άλλα λόγια, είτε πρόκειται για μια συνομιλία είτε για μια είδηση, το αντικείμενο της Κριτικής Ανάλυσης Λόγου, η μελέτη ουσιαστικά του τρόπου με τον οποίο οι κοινωνικές ανισότητες αναπαράγονται μέσω του λόγου, παραμένει το ίδιο (Van Dijk, 2001). Στο πλαίσιο αυτό, το τυπικό λεξιλόγιο που χρησιμοποιείται στην Κριτική Ανάλυση λόγου πέρα από τους όρους ανάλυσης λόγου περιλαμβάνει λέξεις όπως «εξουσία», «κυριαρχία», «ηγεμονία», «ιδεολογία», «τάξη», «φύλο», «φυλή», «διάκριση», «συμφέροντα», «αναπαραγωγή», «θεσμοί», «κοινωνική δομή» και «κοινωνική τάξη» (Van Dijk, 2001, σελ. 354).

Η Κριτική Ανάλυση λόγου επομένως, συνιστά έναν τύπο αναλυτικής έρευνας βασικό αντικείμενο του οποίου αποτελεί η μελέτη του τρόπου με τον οποίο τα κοινωνικά φαινόμενα, και κυρίως η κοινωνική εξουσία, η κυριαρχία και οι ανισότητες αναπαράγονται μέσω του γραπτού και προφορικού λόγου. Πρόκειται για μια κοινωνική πρακτική, η οποία μελετά και αντιμετωπίζει τον λόγο ως μια μορφή κοινωνικής δράσης, καθώς επιχειρεί να προσεγγίσει αλλά και να καταδείξει τα φαινόμενα υπεροχής, εξουσίας, κυριαρχίας καθώς και τις διακρίσεις εντός μιας κοινωνίας, όπως αυτές εκφράζονται στον γραπτό και προφορικό λόγο. Ως εκ τούτου, η Κριτική Ανάλυση Λόγου δεν διέπεται από ένα ενιαίο θεωρητικό πλαίσιο, αλλά από ποικίλες προσεγγίσεις, οι οποίες υπογραμμίζουν ωστόσο την σχέση ανάμεσα στη γλώσσα και την κοινωνία και κυρίως τις σχέσεις εξουσίας και τις κοινωνικές ανισότητες. Πρόκειται επομένως για ένα περίπλοκο είδος έρευνας, μέσω του οποίου οι μελετητές προσεγγίζουν με κριτική σκέψη τα κοινωνικά φαινόμενα που αναπαράγονται μέσω του λόγου και εκφράζουν με σαφήνεια την στάση τους απέναντι σε αυτά.

1.1.2. Πολιτικός Λόγος

Σύμφωνα με τον ορισμό της πύλης για την ελληνική γλώσσα (2012), ως πολιτικός λόγος νοείται «ο λόγος που παράγεται σε πολιτικά και συνήθως επίσημα περιβάλλοντα». Ταυτόχρονα ορίζεται ως ο λόγος που αναφέρεται σε φαινόμενα (π.χ. βία, μετανάστευση, ρατσισμός κλπ) που σχετίζονται άμεσα με την πολιτική ενός κράτους αλλά και με τις σχέσεις μεταξύ των ατόμων που το απαρτίζουν (Πύλη για την Ελληνική Γλώσσα, 2012). Ακόμα, νοείται ως «ο λόγος που παράγεται κατά τη διάρκεια διαδικασιών που ελέγχονται από το κράτος», όπως οι εκλογές, η γλωσσική εκπαίδευση, η επιλογή και η διαμόρφωση της επίσημης γλώσσας (Πύλη για την Ελληνική Γλώσσα, 2012). Παρατηρείται επομένως πως ο πολιτικός λόγος δεν περιορίζεται αποκλειστικά στον γραπτό ή προφορικό λόγο ενός πολιτικού προσώπου, οργανισμού ή φορέα αλλά σχετίζεται με τις κρατικές διαδικασίες, την πολιτική που εφαρμόζει ένα κράτος, καθώς και τα φαινόμενα που επηρεάζουν την εν λόγω πολιτική αλλά και τις σχέσεις μεταξύ των πολιτών. Ο πολιτικός λόγος με άλλα λόγια, περιλαμβάνει γενικότερα όλα όσα σχετίζονται με την ευρύτερη έννοια της πολιτικής. Πρόκειται συνεπώς για έναν περίπλοκο όρο με ποικίλες προσεγγίσεις και αποδόσεις.

Αρχικά, σύμφωνα με τον Van Dijk (1998), «ο πολιτικός λόγος δεν αποτελεί ένα είδος, αλλά μια κατηγορία ειδών που προσδιορίζονται από έναν κοινωνικό τομέα, εν προκειμένω τον τομέα της πολιτικής». Χαρακτηριστικά αναφέρει ότι οι ομιλίες των πολιτικών, οι κυβερνητικές συζητήσεις και οι κοινοβουλευτικές διαβουλεύσεις, καθώς και τα προγράμματα των κομμάτων εντάσσονται στα είδη που ανήκουν στον τομέα της πολιτικής (Van Dijk, 2002). Συνιστούν, αντίστοιχα, παραδείγματα πολιτικού λόγου. Όσον αφορά την έννοια της πολιτικής, υποστηρίζει πως πρόκειται για μια έννοια με ασαφή όρια και πολλούς ορισμούς, οι οποίοι κυμαίνονται μεταξύ γενικών χαρακτηρισμών που σχετίζονται με τις έννοιες της εξουσίας και της συλλογικής λήψης αποφάσεων και πολύ συγκεκριμένων ορισμών της πολιτικής ως το σύνολο των δραστηριοτήτων στις οποίες συμμετέχουν οι πολιτικοί (Van Dijk, 2002). Επιλέγει επομένως να προσδιορίσει τον πολιτικό λόγο ως τον λόγο των πολιτικών (Van Dijk).

Ο Van Dijk (1998) με άλλα λόγια, υποστηρίζει ότι ο πολιτικός λόγος προσδιορίζεται από τους φορείς ή τους συντάκτες του, δηλαδή τους πολιτικούς. Πρόκειται για τους ανθρώπους που εκλέγονται, διορίζονται ή αυτοπροσδιορίζονται ως κεντρικοί παράγοντες του πολιτικού χώρου και γενικότερα για τους ανθρώπους που αμείβονται για τις πολιτικές τους δραστηριότητες (Van Dijk, 1998). Ωστόσο, δεδομένης της περίπλοκης φύσης της έννοιας «πολιτική», ενδέχεται τα άτομα που εμπλέκονται σε αυτήν καθώς και οι πρακτικές που ακολουθούν να κατηγοριοποιηθούν

με πολλούς τρόπους. Προκειμένου να αποφευχθεί η επέκταση της σημασίας του πολιτικού λόγου σε έναν ευρύτερο τομέα, ο Van Dijk (1998) επιλέγει να προσδιορίσει τον πολιτικό λόγο με βάση το εννοιολογικό πλαίσιο από το οποίο διέπεται (“contextually”). Προσδιορίζει με άλλα λόγια τον πολιτικό λόγο όσον αφορά τις εκδηλώσεις και τις πρακτικές οι λειτουργίες και οι στόχοι των οποίων είναι αν όχι αμιγώς, σίγουρα πρωτίστως πολιτικοί (Van Dijk, 1998).

Αντίστοιχη προσέγγιση όσον αφορά τον προσδιορισμό της έννοιας ‘πολιτικός λόγος’ ακολουθούν και οι Isabela Fairclough και Norman Fairclough (2012). Πιο συγκεκριμένα, αναφέρουν πως υιοθετούν τον προσδιορισμό που χρησιμοποίησε ο Van Dijk για τον πολιτικό λόγο, χαρακτηρίζοντας τον ως μια έννοια άρρηκτα συνδεδεμένη με τους «πολιτικούς φορείς-άτομα (πολιτικούς ή πολίτες), τους πολιτικούς θεσμούς και τους οργανισμούς που εμπλέκονται σε πολιτικές διαδικασίες και εκδηλώσεις» (Isabela Fairclough and Norman Fairclough, 2012, σελ.17). Ταυτόχρονα υιοθετούν και τον εννοιολογικό προσδιορισμό του πολιτικού λόγου όπως ο Van Dijk, τονίζοντας τη σημασία του εννοιολογικού πλαισίου για την κατανόηση ενός πολιτικού λόγου (Isabela Fairclough and Norman Fairclough, 2012). Ουσιαστικά, υποστηρίζουν πως οι λόγοι των πολιτικών φορέων που είναι εκτός πολιτικού εννοιολογικού πλαισίου δεν θεωρούνται ως παραδείγματα πολιτικού λόγου (Isabela Fairclough and Norman Fairclough, 2012). Οι ίδιοι περιορίζουν το πολιτικό εννοιολογικό πλαίσιο στο θεσμικό, δηλαδή σε όσα εννοιολογικά πλαίσια επιτρέπουν στους πολιτικούς φορείς να ασκήσουν το έργο τους και τους ενθαρρύνουν να δράσουν με τρόπο που να επηρεάζει ζητήματα κοινού ενδιαφέροντος (Isabela Fairclough and Norman Fairclough, 2012). Χαρακτηριστικά παραδείγματα αποτελούν οι λόγοι του κοινοβουλίου ή της κυβέρνησης (Isabela Fairclough and Norman Fairclough, 2012). Οι Isabela Fairclough and Norman Fairclough (2012) με άλλα λόγια, υιοθετούν μεν την προσέγγιση του Van Dijk όσον αφορά τον ορισμό του πολιτικού λόγου και του ρόλου των πολιτικών φορέων, αλλά περιορίζουν την έννοια του πολιτικού λόγου σε θεσμικό επίπεδο.

Ο πολιτικός λόγος επομένως αποτελεί έναν ευρύ όρο με ποικίλους ορισμούς και αποδόσεις, δεδομένου ότι εξαρτάται άμεσα από την ευρύτερη έννοια της πολιτικής. Σαφώς και αποτελεί τον γραπτό και προφορικό λόγο των πολιτικών προσώπων, αλλά δεν περιορίζεται μόνο σε αυτόν τον ορισμό. Ωστόσο, στην παρούσα εργασία, η οποία μελετά τις ομιλίες πολιτικών προσώπων, υιοθετείται η προσέγγιση των Van Dijk (1998, 2002) και Isabela & Norman Fairclough (2012), σύμφωνα με την οποία ο πολιτικός λόγος ορίζεται ως ο λόγος των πολιτικών προσώπων συνήθως σε θεσμικό επίπεδο.

1.1.3. Μη λεκτική επικοινωνία

Η αναφορά στη μη λεκτική επικοινωνία έγκειται στο γεγονός πως θα πραγματοποιηθεί μελέτη εικόνων. Πιο συγκεκριμένα, θα υπάρξει ανάλυση εικόνας των πολιτικών προσώπων μέσω των εικόνων και των βίντεο, δημιουργώντας στο κοινό μια πιο σφαιρική άποψη για το κείμενο των ομιλιών και των άρθρων, μέσω της ευρύτερης εικόνας των ατόμων της πολιτικής σκηνής που παρουσιάζονται στην παρούσα εργασία. Σε ένα γενικότερο πλαίσιο, η μη λεκτική επικοινωνία λειτουργεί ως αρωγός στη μελέτη εικόνων και βίντεο, καθώς εμβαθύνει στην ανάλυση εξωτερικών χαρακτηριστικών του ατόμου, ενδυματολογικές προτιμήσεις αλλά και παραγλωσσικών στοιχείων, όπως είναι η στάση και η κατεύθυνση του σώματος, οι κινήσεις των χεριών, οι εκφράσεις του προσώπου, ο ρυθμός του λόγου και ο τόνος της φωνής (Κοντάκος Α. & Πολεμικός Ν., 2008).

Επίσης, ο Van Dijk (2001) χρησιμοποιεί το λόγο με την ευρύτερη έννοια του μέσω συζητήσεων και πολυμεσικών κειμένων, δίνοντας έμφαση στις κινήσεις, τις εκφράσεις του προσώπου και τις χειρονομίες που αποτυπώνουν αισθήματα και σε συνδυασμό με την πραγματιστική της επικοινωνίας (Kress, 2010: 35) μπορεί να γίνει ανάλυση των σημαδιών της οπτικής επικοινωνίας (γλώσσα σώματος, χροιά φωνής, βλέμματος, χειρονομιών), ώστε να δοθεί σημασία και σε βαθύτερα μηνύματα που εκπέμπει ο πομπός. Ωστόσο, στη συγκεκριμένη μελέτη -για πρακτικούς λόγους- η συγγραφέας θα εστιάσει κυρίως στην εικόνα και στις περιπτώσεις των ομιλιών που συνοδεύονται από βίντεο θα δοθεί έμφαση στα παραγλωσσικά στοιχεία των μεμονωμένων περιπτώσεων. Επιπροσθέτως, σύμφωνα με τον Van Dijk (1998) τα χρώματα των εικόνων παίζουν αρκετά σημαντικό ρόλο, αφού επηρεάζουν το υποσυνείδητο του αποδέκτη, το οποίο ταυτίζεται με τις απόψεις που ενυπάρχουν στο γλωσσικό πλαίσιο, και όπως θα δούμε υπάρχει συγκεκριμένη ερμηνεία για κάθε χρώμα. Στην πολιτική ζωή εδώ και πολλά χρόνια το μπλε άρρηκτα συνδεδεμένο με τα κόμματα της δεξιάς, το πράσινο με τα πιο φιλελεύθερα – προοδευτικά και το κόκκινο με τα ριζοσπαστικά κόμματα της αριστεράς. Κάθε χρώμα από το λευκό έως το μαύρο συνδέεται με κάποιο στοιχείο και έχει τη δική του σημασία, επηρεάζοντας τη ψυχολογία των ανθρώπων, τις προτιμήσεις τους και τις αποφάσεις τους (Σωσώνη 2022). Το πράσινο είναι το χρώμα που συνδέεται με τη φύση, αντιπροσωπεύοντας την ηρεμία, την αρμονία, την ελπίδα αλλά και την οκνηρία. Το κίτρινο ταυτίζεται με τον ήλιο και είθισται να χρησιμοποιείται ως το χρώμα της ενέργειας, της ευτυχίας, της θετικότητας όπως και της επιθετικότητας. Το

κόκκινο, που επίσης αποτελεί ένα από τα τρία βασικά χρώματα της παλέτας αντιπροσωπεύει τη φωτιά, την ένταση, τη δύναμη και τον ενθουσιασμό. Το μπλε συνδέεται με τον ουρανό και τη θάλασσα, εμπνέοντας ασφάλεια, αξιοπιστία και σιγουριά και το μωβ που δημιουργείται από το κόκκινο και το μπλε, πρεσβεύει την εξουσία, την πολυτέλεια αλλά και το μυστήριο. Το πορτοκαλί εκφράζει τη δημιουργικότητα, την επιτυχία και την ισορροπία. Το μαύρο τείνει να έχει αρκετά σημασιολογικά κοινά με το μωβ, όπως την εξουσία και την τόλμη αλλά ταυτίζεται επίσης με την αυστηρότητα και την επισημότητα. Σε αντίθεση με το λευκό, που είναι το σύμβολο της ειρήνης, της ταπεινότητας και της αγνότητας.

Ο Van Leeuwen υποστηρίζει πως στον πολιτικό λόγο καθίσταται πιο εφικτό το μήνυμα του πομπού μέσα από την επίκληση των συναισθημάτων, με αποτέλεσμα οι αποδέκτες να επηρεάζονται άμεσα από το τρόπο που προάγει ο πομπός το μήνυμα. Είναι υψίστης σημασίας να τονιστεί πως σε αυτό συντρέχει τόσο η επίκληση στο συναίσθημα όσο και τα πολλαπλά μηνύματα που επιτυγχάνονται κυρίως μέσω της καλής ρητορικής χρήσης της γλώσσας, των σχημάτων λόγου αλλά και του ύφους που χρησιμοποιεί ο κάθε πολιτικός στο λόγο του. Βάσει Κριτικής Ανάλυσης Λόγου, θα γίνει ανάλυση σε ρητορικά σχήματα -μεταφορές, προσωποποιήσεις, εικόνες, παρομοιώσεις, αντιθέσεις, σχήματα υπερβολής, μετωνυμίες, επαναλήψεις, παραλληλισμούς-, και θα ερμηνεύεται παράλληλα η σημασία που δίνεται μεμονωμένα σε κάθε περίπτωση. Επιπροσθέτως, καίριο ρόλο διαμορφώνουν τα μέσα πειθούς, ιδίως η επίκληση στο συναίσθημα με τη συνδρομή βαρύγδουπων εκφράσεων ή συναισθηματικά φορτισμένων λέξεων, η επίκληση στο ήθος του πομπού και η επίθεση στο ήθος του αντιπάλου μέσω του αντιθετικού ζεύγους εμείς - αυτοί υπερτονίζοντας, αφενός, τα θετικά της μιας ομάδας και υποβιβάζοντας, αφετέρου, τη δεύτερη ομάδα σε χαμηλότερη κλίμακα δίνοντας αρνητική χροιά στο έργο της (Van Dijk, 1993). Στη συνέχεια, καθοριστικό ρόλο κατέχει η σύνταξη που έχει επιλεγεί από τον κάθε πολιτικό, ο τρόπος που χρησιμοποίησε τη γλώσσα – μακροπερίοδος/ βραχυπερίοδος λόγος, χρήση χρόνων, χρήση ενεργητικής/ παθητικής φωνής, επιλογή προσώπων- και το ύφος – απλό, επίσημο, γλαφυρό-, καθώς δημιουργούν με τη σειρά τους συγκεκριμένα νοήματα. Τέλος, θα γίνει σύντομη αναφορά στη θεωρία πλαισίωσης του Entman ως προς τον τρόπο τοποθέτησης των ομιλιών σε συγκεκριμένο πλαίσιο για να επιτευχθεί το μήνυμα με τον καλύτερο δυνατό τρόπο.

1.1.4. Μεθοδολογία έρευνας

Στη συγκεκριμένη εργασία, για την ανάλυση των ευρημάτων έγινε ποιοτική έρευνα και ακολουθήθηκε η μέθοδος της μελέτης περίπτωσης, καθώς η έρευνα επικεντρώνεται σε ορισμένο δείγμα λόγου. Η έρευνα περιλαμβάνει ομιλίες πολιτικών που προέρχονται από διαφορετικές κομματικές παρατάξεις σε Ελλάδα και Γερμανία. Αρχικά, η επιλογή των ομιλιών έγινε με άξονα το θεματικό πεδίο που ορίστηκε βάσει συγκεκριμένων λέξεων, λόγου χάρη «ισότητα», «δύο φύλα», «θέση γυναίκας», «δικαιώματα», κλπ. Στη συνέχεια, εφόσον η συγγραφέας ξεχώρισε το πλέον πιο αξιόπιστο υλικό βάσει πηγών, όρισε ένα συγκεκριμένο χρονικό πλαίσιο κατά τις παρακάτω χρονολογίες 2019-2023, δηλαδή κατά την τελευταία πενταετία.

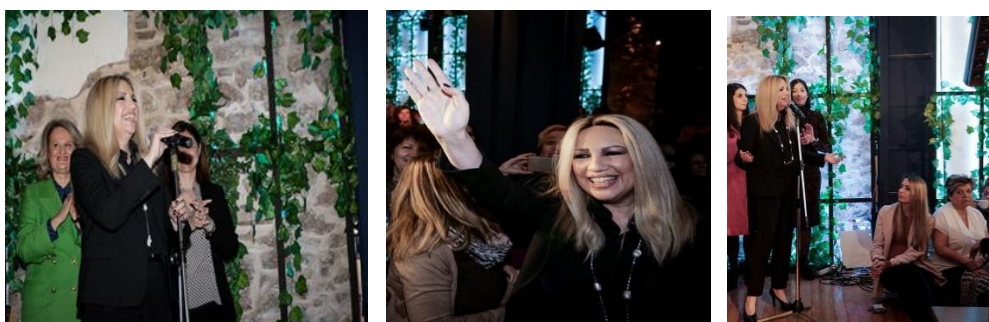
Το βασικό κριτήριο της επιλογής των ομιλιών ήταν το ποσοστό εκπροσώπησης που κατέχουν στην κάθε χώρα. Μέσα από μια σύντομη έρευνα επιλέχθηκαν τα πέντε δημοφιλέστερα κόμματα σε Ελλάδα και Γερμανία, εν συνεχεία επικράτησαν οι ομιλίες και τα άρθρα που συγκέντρωσαν μεγαλύτερο ενδιαφέρον είτε σε επίπεδο γλωσσικής και συντακτικής ανάλυσης είτε σε επίπεδο ανάλυσης της μη λεκτικής επικοινωνίας. Επίσης, βασικός σκοπός της εργασίας ήταν να υπάρξει ποικιλομορφία ταυτοτήτων των κομμάτων, ώστε μέσω της σύγκρισης των ευρημάτων να υπάρχει πλουραλισμός απόψεων ως προς το περιεχόμενο και τον τρόπο διεξαγωγής των μηνυμάτων είτε λεκτικά είτε μη λεκτικά. Γι' αυτό ακριβώς το λόγο ήταν απαραίτητη η εύρεση ομιλιών και άρθρων που συνοδεύονται από φωτογραφίες ή βίντεο.

Αναφορικά με τον εντοπισμό των ομιλιών και των άρθρων ως βασικοί αρωγοί για την ομιλία της κ. Γεννηματά λειτούργησε η επίσημη σελίδα του ΠΑΣΟΚ- Κίνημα Αλλαγής, για το λόγο του κ. Μητσοτάκη η επίσημη σελίδα της ελληνικής δημοκρατίας, ενώ για τη συνέντευξη της Προέδρου της Δημοκρατίας λειτούργησε το επίσημο κανάλι της Προεδρίας της Ελληνικής Δημοκρατίας στο YouTube. Για το γερμανικό υλικό των πολιτικών M. Harder- Kühnel, Ulle Schauws και Nils Roschin συνέδραμαν αντίστοιχα η επίσημη σελίδα του Εναλλακτικού Κόμματος της Γερμανίας, η επίσημη σελίδα του Κόμματος των Πράσινων και η επίσημη σελίδα του Σοσιαλδημοκρατικού Κόμματος της Γερμανίας. Το ίδιο ισχύει και για το φωτογραφικό υλικό, το οποίο είτε αποτελεί μέρος των ομιλιών είτε έχουν δημιουργηθεί μέσω των βίντεο τα κατάλληλα στιγμιότυπα. Η ποιοτική ανάλυση θα διεξαχθεί μέσω Κριτικής Ανάλυσης Λόγου της Fairclough (2001: 91-139), δίνοντας έμφαση στην περιγραφή και ερμηνεύοντας την εξήγηση σχημάτων λόγου και μέσω πειθούς. Στην ουσία μέσω της ποιοτικής ανάλυσης θα διεξαχθεί έρευνα των παραδοσιακών τρόπων πειθούς, των ρητορικών σχημάτων, όπως είναι οι μεταφορές, οι υπερβολές, οι αντιθέσεις, οι εικόνες, κλπ., η

δομή της γλώσσας, της γραμματικής και της σύνταξης, το ύφος που έχει χρησιμοποιηθεί αλλά και βάσει μη λεκτικής επικοινωνίας, θα δοθεί έμφαση στις εικόνες και στα μηνύματα που περνάνε μέσα από τη δύναμη των χρωμάτων, της στάσης του σώματος των πολιτικών και των κινήσεων τους.

2. Ανάλυση ελληνικών ομιλιών

2.1.1. Ομιλία κ. Γεννηματά

Οι παραπάνω φωτογραφίες απεικονίζουν τη Φ. Γεννηματά στο πλαίσιο της εκδήλωσης που διεκπεραιώθηκε η ομιλία αναφορικά με τη θέση της γυναίκας, με αφορμή την παγκόσμια ημέρα γυναίκας. Για τη συγκεκριμένη περίπτωση έχει επιλέξει ένα κλασσικό μαύρο κοστούμι, το οποίο έχει συνδυάσει με απλές μαύρες γόβες, και οι δυο επιλογές προσδίδουν στη γενικότερη εικόνα επισημότητα, τόλμη και σοβαρότητα. Παράλληλα, έχει επιλέξει ένα λευκό κολιέ για το λαιμό. Το λευκό είναι το χρώμα της χαράς και της ειρήνης. Το πρόσωπό της και τα μαλλιά της είναι περιποιημένα σε αισθητό βαθμό, ενώ χαρακτηριστικό και των τριών φωτογραφιών είναι το ζεστό της χαμόγελό και το διαπεραστικό της βλέμμα, καθώς φαίνεται αρκετά ευδιάθετη και χαμογελαστή, ενώ με το νεύμα του χεριού της στη μεσαία φωτογραφία μοιάζει προσιτή και συμπαθής στον κόσμο. Ακόμη, δεν είναι τυχαίο πως ο χώρος κυμαίνεται σε γκριζομπέζ αποχρώσεις φυσικού τοπίου, με ευδιάκριτες πινελιές πράσινου χρώματος, το οποίο εκπροσωπεί το ΚΙΝΑΛ. Το πράσινο παραπέμπει στη φύση και στην ηρεμία και συνδέει τους ανθρώπους με ελπιδοφόρα μηνύματα. Τέλος, το γεγονός πως η πολιτικός περιτριγυρίζεται από γυναικείες φιγούρες δίνει ακόμη ένα ηχηρό μήνυμα, για τον αγώνα της και για τη στήριξη που δέχεται για τη συγκεκριμένη ημέρα.

2.1.2. Πλαίσιο ομιλίας κ. Γεννηματά

Η ομιλία της κ. Γεννηματά, πρώην Προέδρου του Κινήματος Αλλαγής αναφορικά με το θέμα της ισότητας των δυο φύλων, διεκπεραιώθηκε στο πλαίσιο της εκδήλωσης του Δικτύου Ισότητας του Κινήματος Αλλαγής στις 8/03/2019. Με αφορμή την παγκόσμια ημέρα γυναίκας η Φ. Γεννηματά αναφέρθηκε στη θέση της γυναίκας στη σημερινή ελληνική κοινωνία. Πιο συγκεκριμένα, επεσήμανε τη δυσμενή θέση του γυναικείου φύλου σε σχέση με το ανδρικό φύλο σε επαγγελματικό, κοινωνικό, οικονομικό και πολιτικό επίπεδο. Επίσης, τόνισε πως αν και έχει κριθεί το ζήτημα της ισότητας, η παρακαταθήκη στερεοτύπων και προκαταλήψεων των προηγούμενων γενεών εξακολουθεί να δημιουργεί εμπόδια για την πραγματική εξέλιξη των δικαιωμάτων της γυναίκας σε παγκόσμιο επίπεδο. Επισημαίνει, πως η Ελλάδα βρίσκεται σε πολύ χαμηλή θέση σχετικά με την ισοτιμία των δικαιωμάτων, καθώς δεν έχει καταφέρει να εξαλείψει τις υπάρχουσες ανισότητες μεταξύ των δύο φύλων σε όλα τα επίπεδα, όπως προαναφέρθηκαν. Η ομιλία της κλείνει με προτάσεις του κόμματος που εκπροσωπούσε κατά της καταπάτησης των δικαιωμάτων της γυναικών, της κατάχρησης της εξουσίας των εργοδοτών εις βάρος της γυναικών αλλά και της βίας κατά των γυναικών. Παρουσιάζει μια σειρά προτάσεων, όπου το κράτος θα στηρίζει τα δικαιώματα της γυναίκας και θα εξαλείφει τις κοινωνικές ανισότητες. Σκοπός της είναι αφενός να ενημερώσει και αφετέρου να ευαισθητοποιήσει τους Έλληνες για την επικρατούσα κατάσταση αναφορικά με τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η σύγχρονη γυναίκα στο ελληνικό κράτος, ώστε να αφυπνίσει την κοινωνία για το κοινό καλό.

2.1.3. Ανάλυση ομιλίας κ. Γεννηματά

Αρχικά, είναι σημαντικό να τονιστεί πως η ομιλία αρχίζει με άμεση προσφώνηση στο γυναικείο φύλο, κάτι που δεν συνηθίζεται παρά το περιεχόμενο της ομιλίας «*Φίλες, Συντρόφισσες*». Το ύφος της ομιλίας της Φ. Γεννηματά χαρακτηρίζεται απλό, λιτό και φυσικό καθώς χρησιμοποιεί απλό λεξιλόγιο, με σκοπό να καλύψει όλη την ελληνική επικράτεια χωρίς να υπάρχει βαθμός δυσκολίας των λεγόμενων της. Δεδομένου ότι η ομιλία αποτελεί κομμάτι της εκδήλωσης του Δικτύου Ισότητας του Κινήματος Αλλαγής, ο λόγος της είναι πιο προσεγμένος. Χαρακτηρίζεται από ένα συνδυασμό βραχυπερίοδου λόγου και ελλειπτικών προτάσεων («*Είμαι σήμερα η μόνη γυναίκα πρόεδρος κόμματος που μετέχει στο Κοινοβούλιο*», «*Να σταθούμε πλάι στην γυναίκα εργαζόμενη και μητέρα*», «*Καμία παραβίαση των δικαιωμάτων της μητέρας*», «*Καμία ανοχή σε φαινόμενα σεξουαλικής παρενόχλησης*»). Με αυτό τον τρόπο επιτυγχάνεται η αμεσότητα του μηνύματος και το νόημα καθίσταται πιο σαφές. Παράλληλα, η

δυναμική του μακροπερίοδου λόγου (*«σήμερα η χώρα μας καταλαμβάνει την προτελευταία θέση στην ισότιμη πρόσβαση στην απασχόληση και τις συνθήκες εργασίας, ενώ σε σχέση με τις αποδοχές, το εισόδημα και τον κίνδυνο φτώχειας είμαστε η μοναδική χώρα που αυξήσαμε αντί να μειώσουμε την οικονομική ανισότητα μεταξύ των δύο φύλων.»*), *«Αρκεί να διαβάσετε σχόλια στα social media για να καταλάβετε ότι μου ασκούν κριτική πολλές φορές χωρίς πολιτικά επιχειρήματα, αλλά με χαρακτηρισμούς εμπαιθείς, μειωτικούς, ρατσιστικούς.»*), δίνει μία αίσθηση έντονου συναισθηματισμού στο κείμενο, αποδίδοντας σε εκτενέστερο βαθμό την πολυπλοκότητα της κατάστασης που περιγράφει το πρόσωπο, καθώς το μείζον θέμα ξεκινά από τη γυναίκα αλλά αφορά το ευρύτερο φάσμα της κοινωνίας, με βαθύτερα μηνύματα.

Ως επί το πλείστον, κυριαρχεί η ενεργητική φωνή στο κείμενο, καθώς έτσι επιτυγχάνεται πιο άμεση σχέση με το κοινό από την πλευρά της κ. Γεννηματά και σε συνδυασμό με τη χρήση α' ενικού προσώπου αποσκοπεί στην ανάδειξη προσωπικών ενεργειών με εξομολογητικό χαρακτήρα, θέλοντας να αποδείξει πως αφουγκράζεται ό,τι διαδραματίζεται και πως μετέχει με όποιον τρόπο μπορεί στην εύρεση της λύσης (*«είμαι», «αντιμετώπισα»*). Ωστόσο, παρατηρείται πιο έντονη χρήση α' πληθυντικού προσώπου, καθώς θέλει να τονίσει την έννοια της ενότητας, αφενός λόγω επαγγελματικής ιδιότητας και αφετέρου λόγω ιδιότητας φύλου. Έτσι, παρακινεί και ταυτοχρόνως ευαισθητοποιεί, αφού τονίζει τη συλλογική δραστηριοποίηση επί του θέματος και μειώνει κάθε απόσταση, αφού συμπεριλαμβάνει τον εαυτό της στο τόσο ως παρατηρητή όσο και ως αποδέκτη της υπάρχουσας κατάστασης (*«είμαστε εδώ», «να διεκδικήσουμε», «να εξασφαλίσουμε», «να σταθούμε»*).

Όσον αφορά στη χρήση της γλώσσας του κειμένου παρατηρείται έντονα η λειτουργία της ποιητικής λειτουργίας του λόγου. Ωστόσο, ο στόχος είναι διττός, αφού χρησιμοποιεί, αφενός, λέξεις που αποδίδουν ακριβώς την πραγματική ουσία των πεπραγμένων και αναφέρεται σε πραγματικές συνθήκες για τη θέση της γυναίκας στη σημερινή κοινωνία, όπου χαρακτηρίζεται ως το «αδύναμο φύλο» κατά κύριο λόγο σε κοινωνικό και οικονομικό επίπεδο. Ο λόγος της γίνεται πιο απτός μέσω των εικόνων και των μεταφορών που χρησιμοποιούνται (*«Υπάρχουν εκείνοι που θεωρούν πως χάνουμε τον χρόνο μας μιλώντας για ισότητα», «Υπάρχουν όμως σε όλο τον κόσμο ακόμη άνδρες που νομίζουν ότι 'πρέπει να μας βάλουν' στην θέση μας. Και κατέχουν υψηλές θέσεις και αξιώματα, ακόμη και ο πλανητάρχης»*). Αφετέρου, ο λόγος είναι πιο έντονα συναισθηματικά φορτισμένος όταν αναλαμβάνει και η ίδια την ευθύνη για την εξέλιξη της «ισότητας» στη χώρα μας, χωρίς να κάνει επίθεση στο ήθος του αντιπάλου αλλά

υποστηρίζοντας το φύλο της, προκαλώντας τη συγκινησιακή λειτουργία του δέκτη («οι μάχες για τις γυναίκες είναι μπροστά μας, δεν ανήκουν στην ιστορία», «Αντιμετώπισα και εγώ αυτά τα χρόνια τις προκαταλήψεις, τα στερεότυπα, τα κλισέ είτε ψιθυριστά, είτε φωναχτά.», «Να σταθούμε πλάι στην γυναίκα για να επιχειρήσει, να εξελιχθεί.») και κάνοντας επίκληση στο συναίσθημα. Ωστόσο, κάνει επίθεση στο ήθος του αντιπάλου προς το τέλος της ομιλίας της, καταδικάζοντας τη στάση του κ. Τσίπρα και των τακτικών που ακολουθεί ο ΣΥΡΙΖΑ. Επισημαίνει δε, πως η πραγματική αντίσταση έναντι της Ακροδεξιάς και του Λαϊκισμού αντικατοπτρίζεται στην Ευρώπη και πιο συγκεκριμένα στο Ευρωπαϊκό Σοσιαλιστικό Κόμμα με μπροστάρη τον Φρανς Τίμερμανς και είναι γεγονός πως η πολιτική του κ. Τσίπρα απέχει πολύ ακόμη για να κατακτήσει αυτό το στόχο στην Ελλάδα («Μας καλεί ο κ. Τσίπρας ... ήταν μαζί με τη Χρυσή Αυγή.», «Ο κ. Τσίπρας είναι ο μεγαλύτερος πολιτικός... στην ελληνική κοινωνία ο κ. Τσίπρας με την πολιτική του. Και γι' αυτό αγωνιζόμαστε.»). Με αυτό τον τρόπο επιχειρεί να αμαυρώσει το ήθος του αντιπάλου και εμμέσως να αναδείξει το ήθος του πομπού ως ακεραίου, εναλλάσσοντας στα κατάλληλα σημεία α' και γ' ρηματικό πρόσωπο, τονίζοντας ατομικές επιλογές και αποφάσεις που έχουν παρθεί. Τέλος, κλείνει με επίκληση στο συναίσθημα μέσω του α' πληθυντικού προσώπου και του συναισθηματικά φορτισμένου ρήματος «αγωνίζομαι» («Και γι' αυτό αγωνιζόμαστε.») δηλώνοντας σιγουριά, αυτοπεποίθηση και ασφάλεια στους συνοδοιπόρους της. Επίσης, το συγκεκριμένο μέσω πειθούς μπορεί να δικαιολογηθεί και από άλλες μεθόδους που χρησιμοποιεί κατά τη διάρκεια της ομιλίας της, όπως είναι το α' ρηματικό πρόσωπο σε συνδυασμό με φορτισμένες λέξεις («Και όσον με αφορά ως Γυναίκα», «θέλω να σας διαβεβαιώσω ...στις εκλογές που έρχονται.», «Το δικαίωμα να αποφασίζουμε ...και πολλές δεκαετίες.», «Και με θλίψη διαβάζω σχόλια»), η αφήγηση σχετικά με τα δικαιώματα που έχει καταφέρει να κατακτήσει το γυναικείο φύλο τις τελευταίες δεκαετίες αλλά και η οπισθοδρόμηση που δέχεται η θέση της γυναίκας λόγω των συνεχόμενων προβλημάτων που αναπτύσσονται στην κοινωνία («Όσο και αν προσπαθήσαμε δεν καταφέραμε ...βήματα πίσω αντί να προχωράμε μπροστά.», «Τη δεκαετία του '80 και του '90... ανάλογο θεσμικό πλαίσιο.», «Σήμερα η χώρα μας... παλεύουμε για τα αυτονόητα.», αλλά και η χρήση μεταφορών («Η ισότητα κρίθηκε αλλά δεν λύθηκε», «συνεχίζουμε να παλεύουμε για τα αυτονόητα.», «αυξήσαμε αντί να μειώσουμε την οικονομική ανισότητα μεταξύ των δύο φύλων»), αντιθέσεων («που αυξήσαμε αντί να μειώσουμε», «είτε ψιθυριστά, είτε φωναχτά», «χωρίς πολιτικά επιχειρήματα, αλλά με χαρακτηρισμούς εμπαθείς»), επαναλήψεων («Καμία ανοχή...

Καμία ανοχή», «Να σταθούμε πλάι στην γυναίκα»).

Τέλος, κλείνει την ομιλία της μ' έναν απλό τρόπο, μιλώντας μέσα από την καρδιά της και εκφράζοντας την αμέριστη στήριξή της στις γυναίκες απαριθμώντας τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν καθώς και τις λύσεις που θα ήθελε να παρθούν, ώστε να βελτιωθεί η ποιότητα ζωής των γυναικών σε κάθε επίπεδο. Έπειτα, προσκαλεί τους πολίτες της χώρας για να ενδυναμώσουν το Κίνημα Αλλαγής και δεσμεύεται με διαχρονικές αξίες, όπως είναι η πίστη και η εμπιστοσύνη, ώστε να επέλθουν οι ριζικές αλλαγές που υπόσχεται (*«Οι προτεραιότητες του Κινήματος Αλλαγής... Και εμείς μάθαμε νωρίς ότι μόνο ενωμένες μπορούμε να πετύχουμε», «Και για ένα πράγμα... υπάρχει καιρός για χάσιμο.»*)

2.2.1. Ομιλία κ. Μητσοτάκη

Στις παραπάνω φωτογραφίες – οι οποίες αποτελούν στιγμιότυπα από το βίντεο που έχει δημοσιευτεί στην επίσημη ιστοσελίδα του κόμματος- απεικονίζεται ο πρωθυπουργός της χώρας, Κυριάκος Μητσοτάκης στην ομιλία που έδωσε στη Βουλή, η οποία μεταδόθηκε ζωντανά από το δημόσιο κανάλι της ΕΡΤ. Αρχικά, η πρώτη εικόνα του πρωθυπουργού χαρακτηρίζεται σχολαστικά προσεγμένη όσον αφορά στο πρόσωπο και στο σώμα έως τη μέση από διάφορα πλάνα του βίντεο. Ο πρωθυπουργός εμφανίζεται με τα χρώματα που αντιπροσωπεύουν το κόμμα της Νέας Δημοκρατίας. Πιο συγκεκριμένα, έχει επιλέξει ως βασικό χρώμα της ενδυματολογικής του εμφάνισης το μπλε, σε συνδυασμό με μικρές διαβαθμίσεις του κυανού. Το χρώμα του κοστουμιού του αποπνέει εμπιστοσύνη, σιγουριά και αξιοπιστία, ενώ οι χαλαροί τόνοι του γαλάζιου θυμίζουν τον ουρανό, δίνοντας ένα αίσθημα ασφάλειας και ευημερίας στο κοινό.

Σε δεύτερο χρόνο, όσον αναφορά στη στάση του σώματός του αναγνωρίζεται εξ αρχής το επίσημο ύφος από την ευθυγράμμιση των κινήσεων που διατηρεί καθ' όλη τη διάρκεια απέναντι στους συναδέλφους του. Είναι σημαντικό, πως κάνει αρκετές προσπάθειες για να έχει οπτική επαφή με όσους παρευρίσκονται στον ίδιο χώρο,

θέλοντας να προσδώσει στα λεγόμενά του ειλικρίνεια, όπως αποδεικνύεται και από τις φωτογραφίες. Χαρακτηριστικό των φωτογραφιών είναι, επίσης, οι κινήσεις των χεριών που στοιχειώνουν τις προτάσεις του για βελτίωση της κατάστασης, φανερώνουν αυτοπεποίθηση και αποφασιστικότητα. Από την άλλη, στην πρώτη εικόνα που είναι σταυρωμένα, περνάει ένα πιο ουδέτερο μήνυμα στο κοινό με την έννοια της σταθερότητας και της υπομονής.

2.2.2. Πλαίσιο ομιλίας κ. Μητσοτάκη

Στις 8/03/2022 -παγκόσμια ημέρα γυναίκας- ο πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας και πρωθυπουργός της χώρας, Κυριάκος Μητσοτάκης, προέβη στην παρακάτω ομιλία ενώπιον των μελών της Βουλής, στη Διαρκή Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων και Ειδική Μόνιμη Επιτροπή Ισότητας, Νεολαίας και Δικαιωμάτων του Ανθρώπου για την «Ημέρα αφιερωμένη στους αγώνες για τη θεμελίωση των δικαιωμάτων των γυναικών». Με αφορμή το ξέσπασμα του πολέμου μεταξύ Ουκρανίας- Ρωσίας, ξεκίνησε την ομιλία του θέτοντας στο επίκεντρο της προσοχής τη «*Γυναίκα της Ουκρανίας*», τις κακουχίες που βιώνει το γυναικείο φύλο και την «οπισθοδρόμηση» που θα δεχθεί από τα δεινά του πολέμου. Στόχος του ήταν να καταστήσει σαφές, πως τίποτα δεν είναι δεδομένο σε μια εποχή που τα πάντα ρεί- κάνοντας μια σύνδεση μεταξύ του παρόντος και του παρελθόντος- και πως είναι σημαντικό να προστατεύσουμε τη θέση της γυναίκας, ώστε να μην χαθούν οι μάχες που έχουν προηγηθεί. Στη συνέχεια, επισήμανε πως πρώτιστος στόχος του για να υπάρξει μία άρτια, υγιής κοινωνία που δεν διακατέχεται από προκαταλήψεις, στερεότυπα και διακρίσεις, είναι να εξασφαλίσει ένα αρμονικό βιοτικό επίπεδο καθημερινότητας μεταξύ των φύλων και να στηρίξει το γυναικείο φύλο με νομοθετικές ενέργειες που θα βοηθήσουν στην εξέλιξη του. Επίσης, αναφέρθηκε σε συγκεκριμένα προγράμματα που πρόκειται να τεθούν σε λειτουργία για την καταπολέμηση κοινωνικών παθογενειών, όπως είναι η βία και ο εκφοβισμός κατά των γυναικών. Τέλος, πρότασε την εκπαίδευση και την υγεία των γυναικών ως βασικούς πυλώνες μεταρρυθμίσεων της κυβέρνησής της Νέας Δημοκρατίας για τη δημιουργία μιας νέας εύρυθμης κοινωνίας που θα βασίζεται στην ισότητα των δυο φύλων. Σκοπός της ομιλίας του είναι να ενημερώσει τον ελληνικό λαό τόσο για τα προβλήματα που εγκυμονούν για τη σύγχρονη γυναίκα όσο και για τους τρόπους αντιμετώπισης που θα βελτιώσουν την καθημερινότητα και την ποιότητα ζωής των γυναικών -χωρίς διακρίσεις- στην Ελλάδα.

2.2.3. Ανάλυση ομιλίας κ. Μητσοτάκη

Η ομιλία του κ. Μητσοτάκη αποτελεί ένα συνδυασμό πολύ καλής συντακτικής συνοχής και πολιτικών μηνυμάτων. Χρησιμοποιεί επίσημη γλώσσα, κατανοητό λεξιλόγιο, κατάλληλο για πολιτική ομιλία και τη συγκεκριμένη περίσταση. Η ομιλία έχει δομηθεί με άρτιο τρόπο, ώστε να εξυπηρετεί τη συνεκτικότητα μεταξύ των παραγράφων και τη συνοχή του κειμένου, για την επίτευξη κάλυψης πολλαπλών μηνυμάτων σε κάθε τομέα, ενισχύοντας τις ισχυρές θέσεις του πρωθυπουργού για την ισότητα των δυο φύλων. Επίσης, ο λόγος είναι οργανωμένος με λογική και γραμματική σειρά δηλωτικών, επιτακτικών και ερωτηματικών προτάσεων (Y-P-A), ώστε να παρέχει πληροφορίες, να δίνει οδηγίες- συμβουλές και να θέτει ερωτήσεις, υποκινώντας έμμεσα και άμεσα εύλογες παρατηρήσεις για την αδιαπραγμάτευτα υποβαθμισμένη θέση του γυναικείου φύλου.

Η ομιλία του ξεκινάει με χρήση α' πληθυντικού προσώπου *«ευχηθούμε, στοχαστούμε, αγωνιστούμε»* που προσδίδει αμεσότητα και ζωντάνια, ώστε να τονίσει την ανάγκη διεθνής στήριξης του γυναικείου πληθυσμού της Ουκρανίας και τονίζει την επιτακτική ανάγκη του άμεσου τερματισμού του πολέμου μεταξύ Ρωσίας- Ουκρανίας. Στη συνέχεια ο λόγος παρεμβάλλεται από γ' ενικό και γ' πληθυντικό, για να περιγράψει την επικρατούσα κατάσταση αναφορικά με τη θέση της γυναίκας στην Ουκρανίας, καθιστώντας το μήνυμα ευρύτερα αποδεκτό μέσω της αντικειμενικότητας και θέλοντας να αποστασιοποιήσει τη θέση του πομπού (*«της γυναίκας της Ουκρανίας... έμεινε στην πατρίδα», «άδικος πόλεμος...πρέπει να σταματήσει», «η δύναμη του πολιτικού φιλελευθερισμού...μπορεί να διευρύνει τις συμπεριληπτικές αξίες», «τα κορίτσια θα πραγματοποιούν τα όνειρά τους και θα ωριμάζουν»*). Ωστόσο, σε καίρια σημεία που θέλει να δώσει ιδιαίτερη έμφαση στο πρόσωπο του πομπού, είναι εμφανής η χρήση α' ενικού προσώπου (*«όμως θα το ξαναπώ», «θα αναφέρω τις δωρεάν ολοκληρωμένες εξετάσεις», «κλείνω με τη σκέψη μου και πάλι στις γυναίκες»*). Με αποτέλεσμα να εκφράζει πιο έντονα το προσωπικό στοιχείο, προσεγγίζοντας το θέμα μέσα από την εσωτερική οπτική γωνία του πομπού και προσδίδοντας στο κείμενο προσωπικό, εξομολογητικό τόνο. Με αυτό τον τρόπο προβάλλει την προσωπική του δράση και προκαλεί συγκινησιακή φόρτιση στο δέκτη, τονίζοντας το «εμείς» του πομπού, με σκοπό να ταυτιστεί ο ίδιος και η ομάδα του με τους άμεσους αποδέκτες. Ο λόγος κλείνει με α' πληθυντικό πρόσωπο (*«να σκεφτούμε», « να αγωνιστούμε»*) πείθοντας πιο εύκολα το κοινό του, καθώς με τη χρήση γ' ενικού προσώπου επιτυγχάνει την ταύτιση

του απλού πολίτη με το όλον, προκαλώντας τη συλλογική συνείδηση του δέκτη και ευαισθητοποιώντας τον, με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο, καθώς χρησιμοποιεί το όνομα της χώρας (*«Σε ένα κόσμο που απειλείται να αλλάξει με τη βία, η Ελλάδα έχει ήδη αναλάβει τις ευθύνες της, λαμβάνοντας θέση στην πλευρά της ειρήνης, της σταθερότητας και του Διεθνούς Δικαίου.»*).

Στο κείμενο κυριαρχεί η παθητική φωνή ενεστώτα τόσο γ' ενικού όσο και γ' πληθυντικού προσώπου, αναδεικνύοντας ταυτόχρονα την αμεσότητα και την επισημότητα που ενυπάρχει, καθώς αναφέρεται στην πολιτική άλλων χωρών που, δυστυχώς, δημιουργούν προβλήματα στη θέση της γυναίκας στο σύγχρονο κόσμο. Επιλέγει την παθητική φωνή, καθώς εκφράζει με διακριτικό τρόπο την εξέλιξη των γεγονότων στο παρόν, δηλώνοντας τη βούληση του υποκείμενου για άμεση ενημέρωση αλλά και για αποφυγή παρόμοιων περιστατικών (*«Σε τέτοιες οριακές στιγμές της ιστορίας, όταν απειλείται η διεθνής σταθερότητα και νομιμότητα, τα εθνικά σύνορα και οι συνθήκες αμφισβητούνται, αμφισβητούνται ταυτόχρονα και τα δικαιώματα, «ο αγώνας κατά του κατακτητικού αυταρχισμού γίνεται αυτόματα και αγώνας για την ισότητα των δύο φύλων και την προστασία των πιο ευάλωτων.» «Και τα σύνορα της Ουκρανίας μετατρέπονται σε σύνορα ανάμεσα στο παρελθόν και στις ανθρώπινες κατακτήσεις των τελευταίων αιώνων, με κυρίαρχη ανάμεσά τους τη θέση της γυναίκας στην κοινωνία.»*). Ωστόσο, χρησιμοποιεί ενεργητική φωνή που δίνει έμφαση στο υποκείμενο, δηλαδή σε πρωτοβουλίες που έχουν παρθεί από το κόμμα της Νέας Δημοκρατίας. Πιο συγκεκριμένα, τονίζει τη συλλογική προσπάθεια του κράτους, του εκπαιδευτικού συστήματος και της υπόλοιπης κοινωνίας για τη δημιουργία μιας κοινωνίας, της οποίας η κουλτούρα θα διέπεται από την ισότητα των φύλων, την πρόληψη κατά της βίας των γυναικών καθώς και τη δικαιοσύνη απέναντι σε κάθε αδικία. Χρησιμοποιεί ενεστώτα για να περιγράψει την επικρατούσα κατάσταση στην Ελλάδα για τη θέση της γυναίκας, ενώ κάνει επιτηδευμένα χρήση μέλλοντα που αποκαλύπτει τον υποσχετικό του χαρακτήρα μέσω των ενεργειών που πρόκειται να ολοκληρωθούν για τη βελτίωση της θέσης της γυναίκας μέσω διάφορων υποστηρικτικών προγραμμάτων. (*«Η συμβολή της Ελλάδας στο μέτωπο αυτό, τολμώ να πω ότι τα τελευταία χρόνια είναι εξαιρετικά δυναμική.»*, *«Στο ίδιο πλαίσιο και αυτόν το μήνα ξεκινάει η εφαρμογή του προγράμματος «Νταντάδες της γειτονιάς» για τη φροντίδα παιδιών ...»*, *«Όπως ξεκινάει και η λειτουργία του Κέντρου Καινοτομίας Γυναικών με στόχο την ενεργοποίησή τους σε τομείς όπως η έρευνα,...»*, *«Σύντομα μάλιστα με τη βοήθεια της έξυπνης τεχνολογίας και με τη συνεργασία της VODAFONE,*

μια εφαρμογή θα επιτρέπει στη γυναίκα που κινδυνεύει να ζητά βοήθεια με το πάτημα ενός κουμπιού στο κινητό της.)).

Η σύνταξη του κειμένου είναι απλή, αποφεύγεται ο μακροπερίοδος λόγος και η πολυπλοκότητα των προτάσεων. Αντιθέτως, μέσω μικρών περιόδων δίνεται έμφαση στο νόημα προσδίδοντας προσφορικότητα στο ύφος του πομπού, ώστε το μήνυμα να αποδίδεται με σαφήνεια. Παρ' ολ' αυτά, υπάρχουν αρκετά σημεία που διέπονται από μακροσκελείς προτάσεις, οι οποίες κατά κύριο λόγο εστιάζουν στη μεταφορά εικόνων («Εκείνης που έμεινε ...το δρόμο της προσφυγιάς.», «Σε τέτοιες οριακές ...και τα δικαιώματα.», «Όλοι οι πόλεμοι ...μεγάλων παγκόσμιων δοκιμασιών.», «Σε έναν κόσμο ...στην εργασία, στη ζωή.»). Επίσης, παρατηρούνται συχνά εμφανιζόμενες λέξεις αφενός για να επισημανθεί η σημαντικότητά τους (γυναίκες, κορίτσια, παρελθόν, ανισότητες, βία, υγεία, κλπ.) και αφετέρου για να παρακινηθεί ο αποδέκτης συναισθηματικά μέσω των -εμβόλιμων- προσφωνήσεων (κυρία Πρόεδρε, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι).

Ο λόγος διακατέχεται από έντονη χρήση συγκινησιακής γλώσσας, μέσω βαρύγδουπων εκφράσεων («Ένας άδικος πόλεμος που χτυπά πρώτα τους πιο αδύναμους», «η διεθνής σταθερότητα και νομιμότητα, τα εθνικά σύνορα και οι συνθήκες αμφισβητούνται, αμφισβητούνται ταυτόχρονα και τα δικαιώματα. Η πεμπτουσία δηλαδή της δημοκρατίας.», «οι πόλεμοι διευρύνουν τις ανισότητες»), αλλά και αρκετών σχημάτων λόγου. Μερικά από αυτά είναι η χρήση μεταφορών, προσωποποιήσεων, υπερβολών («οι πόλεμοι διευρύνουν τις ανισότητες», «δύναμη του πολιτικού φιλελευθερισμού», «έχουν ήδη γεφυρωθεί νομοθετικά οι ανισότητες στις αμοιβές μεταξύ ανδρών και γυναικών», «Οι γυναίκες θωρακίζονται από κάθε διάκριση», «Η Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας δυστυχώς φέτος είναι πολύ διαφορετική καθώς την πυρπολεί η φωτιά του πολέμου.»), μετωνυμιών (χώρα, Ελλάδα), παραλληλισμού («Η συμβολή της Ελλάδας στο μέτωπο αυτό, τολμώ να πω ότι τα τελευταία χρόνια είναι εξαιρετικά δυναμική.», «η έμφυλη βία ...πανευρωπαϊκά αλλά και στη χώρα μας κατά τη διάρκεια της πανδημίας. Σε αυτήν απαντάμε με αυστηρότερες ποινές...», «η Ελλάδα έχει ήδη αναλάβει τις ευθύνες της»), επαναλήψεων («τα εθνικά σύνορα...αμφισβητούνται...αμφισβητούνται...και τα δικαιώματα», «ο αγώνας κατά...αγώνας για την ισότητα των δύο φύλων...», «Και τα σύνορα της Ουκρανίας...σε σύνορα ανάμεσα στο παρελθόν και στις ανθρώπινες κατακτήσεις...»). Τέλος, η ομιλία του κ. Μητσοτάκη μπορεί να χαρακτηριστεί πολυδιάστατη, καθώς χρησιμοποιεί σε έντονο βαθμό μέσα πειθούς, ώστε να καταστήσει πιο αληθοφανή το

λόγο του. Αρχικά, όπως προαναφέρθηκε και νωρίτερα μέσω των σχημάτων λόγων που χρησιμοποιεί και των πληθώραν εικόνων και ρητορικών ερωτημάτων, κάνει επίκληση στο συναίσθημα, ώστε να ευαισθητοποιήσει και να προβληματίσει τη κοινή γνώμη (*«Εκείνης που έμεινε στην πατρίδα της για να την υπερασπιστεί από τη Ρωσική εισβολή, αλλά και σε εκατοντάδες χιλιάδες άλλες γυναίκες που μαζί με τα παιδιά τους πήραν το δρόμο της προσφυγιάς.»*, *«Κυρίες και κύριοι, αρκούν άραγε όλα αυτά; Απαντώ, αμέσως, “όχι”.»*). Συνεχίζει με επίκληση στη λογική, παραθέτοντας αρκετά γεγονότα και παραδείγματα της καθημερινότητας, για να αναδείξει την πολιτική που έχει επιλέξει και να ενισχύσει έμμεσα το ήθος του πομπού (*«Η συμβολή της Ελλάδας στο μέτωπο αυτό... νομοθετικά οι ανισότητες στις αμοιβές μεταξύ ανδρών και γυναικών.»*, *«Στο ίδιο πλαίσιο... η τεχνητή νοημοσύνη και η επιχειρηματικότητα.»*, *«Γι’ αυτό και δημιουργήσαμε πιλοτικά ...ειδικές μονάδες της Γαλλίας.»*, *«Και εδώ ενδεικτικά μόνο θα ...μια μαστογραφία στη ζωή τους.»*). Ωστόσο, δεν παραλείπει σε καίρια σημεία της ομιλίας να κάνει επίκληση στην αυθεντία, προσθέτοντας έναν τόνο εφησυχασμού για ό,τι έχει ειπωθεί (*«Και ας κρατήσουμε τα αισιόδοξα λόγια του Ντοστογιέφσκι ότι «οι γυναίκες από το μηδέν κάνουν το παν».»*, *«γιατί όπως έλεγε και η Αγγλίδα σουφραζέτα Emmeline Pankhurst, πρέπει να απελευθερώσουμε το μισό του ανθρώπινου είδους, τις γυναίκες, για να απελευθερωθεί και το άλλο μισό.»*)

2.3.1. Ομιλία κ. Σακελλαροπούλου

Οι φωτογραφίες που απεικονίζεται η Πρόεδρος της Δημοκρατίας, Κατερίνα Σακελλαροπούλου, αποτελούν υλικό από την προγραμματισμένη συνέντευξη της που πραγματοποιήθηκε στη Σύμη. Στο παρασκήνιο έχει επιλεγεί να φαίνεται ένα από τα πιο χαρακτηριστικά σημεία του νησιού, αποδεικνύοντας την απaráμιλλη ομορφιά της χώρας μας. Είναι σημαντικό πως οι τόνοι του φόντου κυμαίνονται σε ζεστά, απαλά και ευχάριστα χρώματα, με το πράσινο να δίνει μια ένδειξη ισορροπίας δημιουργώντας στο θεατή ανάλαφρα συναισθήματα. Η κ. Σακελλαροπούλου έχει επιλέξει ένα κλασσικό ταγιέρ σε στενή γραμμή, συνδυαστικά με ένα λευκό πουκάμισο με ψηλή λαιμό κόψη, που χαρακτηρίζουν εμφανώς και τη θέση σοβαρότητας που κατέχει για τη χώρα.

Ωστόσο, η απόχρωση ανοιχτού κυανού παραπέμπει συνειρμικά στο αίσθημα εμπιστοσύνης, ασφάλειας και ηρεμίας και σε συνδυασμό με το λευκό στην ταπεινότητα και στην καλοσύνη.

Χαρακτηριστικό της συνέντευξής της και όπως μπορεί να αποδειχθεί από τις παραπάνω φωτογραφίες είναι η εκφραστικότητα του προσώπου της και των χεριών της. Στη δεύτερη εικόνα είναι προφανές πως χαμογελάει, γεγονός που αποτελεί ένδειξη αποδοχής προς το συνομιλητή και ταυτόχρονα κερδίζει την εύνοια του κοινού. Αντιθέτως, στην τρίτη εικόνα το χαμόγελο είναι πιο νωχελικό, σαν να αισθάνεται αμηχανία ή σαν να προβληματίζεται. Παράλληλα και στις τρεις φωτογραφίες παρατηρείται πως υπάρχει πολύ καλή οπτική επαφή, δημιουργώντας την αίσθηση πως είναι ενεργητική ακροάτρια και ειλικρινής, δίνοντας ξεκάθαρες απαντήσεις. Από την άλλη, στην πρώτη εικόνα, που το βλέμμα της είναι πιο πλάγιο, μοιάζει σαν να σκέφτεται κάτι ή σαν να θέλει να αποφύγει κάτι. Τέλος, σημαντικό σημείο οπτικής επικοινωνίας αποτελούν τα χέρια της. Η ομιλήτρια δίνει ταυτόχρονη σημασία των λεγομένων της, αφού τα χέρια της βρίσκονται σε συνεχή κίνηση κατά τη διάρκεια της συνέντευξής είτε με πιο χαλαρές κινήσεις, αφήνοντας στα στο πλάι για να περάσει ένα πιο ουδέτερο μήνυμα, είτε σταυρωμένα επιδεικνύοντας μια πιο συγκρατημένη στάση.

2.3.2. Πλαίσιο ομιλίας κ. Σακελλαροπούλου

Η Πρόεδρος της Δημοκρατίας, Κατερίνα Σακελλαροπούλου, με αφορμή την 77η επέτειο της 8ης Μαΐου 1945, ημέρα υπογραφής του πρωτοκόλλου παραδόσεως των στρατευμάτων κατοχής Δωδεκανήσου στις συμμαχικές δυνάμεις παρέστη στη Σύμη και έδωσε μια συνέντευξη εφ' όλης της ύλης στο δημοσιογράφο Γιώργο Κουβαρά για την εκπομπή «Στο Κέντρο», στις 10/05/2022. Άμεσοι αποδέκτες της συνέντευξης είναι ο κ. Κουβαράς και έμμεσοι οι Έλληνες τηλεθεατές. Μεταξύ άλλων, αναφέρθηκε στη ρωσική εισβολή στην Ουκρανία, στις δυσκολίες που πλήττουν τους κατοίκους των ακριτικών περιοχών στην Ελλάδα καθώς και σε προγράμματα που βρίσκονται προς διεκπεραίωση για τη βελτίωση των συνθηκών, στην κλιματική κρίση και στη σημαντικότητα του περιβάλλοντος στη ζωή μας, στην αλλαγή νοοτροπίας που θα ορίσει μια νέα προσέγγιση της κοινωνίας για την προάσπιση περιβαλλοντικών ζητημάτων, στο προσφυγικό ζήτημα και στην ενσωμάτωση αυτών των ανθρώπων, που αποτελεί ευθύνη τόσο της πολιτείας όσο και των πολιτών της ελληνικής κοινωνίας. Ωστόσο, στην εργασία θα αναλυθεί ο λόγος της ως προς το αξίωμα του προέδρου της Δημοκρατίας, δεδομένου πως είναι η πρώτη γυναίκα πρόεδρος της Δημοκρατίας της

χώρας. Αξίζει να σχολιαστεί η άποψη που έχει ειπωθεί για το συγκεκριμένο αξίωμα τόσο για την υπόκρουση του μηνύματος που αντήχησε στους Ευρωπαίους ηγέτες και σε οργανώσεις γυναικών, όσο σαν ευρύτερο μήνυμα στη χώρα μας για τη θέση της γυναίκας στην ελληνική κοινωνία. Η πρόεδρος της Δημοκρατίας τονίζει πως έχουν γίνει αποφασιστικά βήματα και πως τα νέα κορίτσια μπορούν να τολμούν να διεκδικούν τα όνειρά τους. Παρ' όλ' αυτά μίλησε και για τα προβλήματα που εξακολουθούν να ταλανίζουν το γυναικείο φύλο, όπως είναι η έξαρση της ενδοοικογενειακής βίας και των γυναικοκτονιών -που αυξήθηκαν εν μέσω πανδημίας-, εξηγώντας πως η καταπολέμηση των ζητημάτων κοινωνικής παθογένειας θα επέλθει μέσω της προσωπικής πρωτοβουλίας των θυμάτων καθώς είναι πιο «εύκολο» να σπάσουν τη σιωπή τους μέσα από βήματα που έχουν γίνει, όπως είναι το κίνημα MeToo, το «Σπάστε τη σιωπή», αλλά και μέσω της δικαιοσύνης. Στη συνέχεια, εκθέτει την άποψή της σχετικά με την ιστορική απόφαση του 1973 περί του δικαιώματος της άμβλωσης, αποκαλύπτοντας πως πρόκειται για οπισθοδρόμηση σε ό,τι αφορά τη θέση των γυναικών στη σύγχρονη κοινωνία, αν και εφόσον ανατραπεί η απόφαση του ανώτατου δικαστηρίου για τις αμβλώσεις, καθώς, όπως η ίδια τόνισε πρόκειται για διαρροή πληροφορίας. Σκοπός της συνέντευξης που έδωσε αναφορικά με το θέμα της ισότητας των δυο φύλων ήταν να ενημερώσει και, παράλληλα, να ευαισθητοποιήσει την ελληνική κοινωνία για ζητήματα που αφορούν το γυναικείο φύλο και, ταυτόχρονα, να υπενθυμίσει στον ελληνικό λαό την ανάγκη αλλά και το δικαίωμα των ανθρώπων - ανεξαρτήτως φύλου- για αυτονομία και επιλογή σε κάθε έκφανση της ζωής τους.

2.3.3. Ανάλυση ομιλίας κ. Σακελλαροπούλου

Αρχικά, να επισημανθεί πως βάσει πλαισίου η συγκεκριμένη ομιλία βασίζεται σε ερωτήσεις του δημοσιογράφου και απαντήσεις της Προέδρου της Δημοκρατίας, επομένως δεν υπάρχει κάποια συγκεκριμένη τακτική από την πλευρά της κ. Σακελλαροπούλου. Αντιθέτως, η κ. Σακελλαροπούλου απαντά με αμέριστη ευθύτητα, κάνοντας χρήση αναφορικής λειτουργίας της γλώσσας, καθώς απευθύνεται στη λογική λειτουργία του δέκτη και σκοπός της είναι να δώσει έμφαση στην πληροφορία του μηνύματος, απεικονίζοντας την πραγματικότητα μέσα από τα λεγόμενά της. Υπάρχει λογική σύνδεση των νοημάτων, χωρίς την παρεμβολή σχημάτων λόγου ή μέσων πειθούς, με αποτέλεσμα να κυριαρχεί η αντικειμενικότητα. Ο λόγος της είναι αρκετά προσεγμένος, μετριοπαθής με ουσιαστικές θέσεις, χωρίς να κουράζει το κοινό. Επίσης είναι ενδιαφέρουσες για το κοινό οι υφολογικές εναλλαγές που προκύπτουν,

αποπνέοντας ταυτόχρονα μια σοβαρότητα και έναν αυθορμητισμό αληθοφάνειας συνδέοντας τις απαντήσεις της με ένα γενικότερο πλαίσιο γνώσεων και παραλληλίζοντας τα εγχώρια συμβάντα με αντίστοιχα του εξωτερικού (*«η επιλογή γυναίκας για τη θέση της προέδρου της ελληνικής Δημοκρατίας εντυπωσίασε και την Ευρώπη...»*, *«μεγάλη οπισθοδρόμηση να ανατραπεί η απόφαση του ανώτατου δικαστηρίου για τις αμβλώσεις»*).

Σε αυτό το σημείο να τονιστεί πως στις υφολογικές εναλλαγές πέρα από τη θέση της πρώτης Προέδρου της Δημοκρατίας, εκφράζεται και από τη θέση ενός ανθρώπου, μιας γυναίκας που έχει ως στόχο να βελτιώσει τις επικρατούσες συνθήκες στην Ελλάδα, για ένα ευημερέστερο μέλλον του γυναικείου φύλου. Οι βραχυπερίοδες προτάσεις της αποπνέουν ρητότητα χωρίς να δημιουργεί σύγχυση ή περαιτέρω επεξήγηση στο συνομιλητή της. Χρησιμοποιεί απλές προτάσεις, με ξεκάθαρα νοήματα και το ύφος του λόγου της, παρά την προφορικότητα του χαρακτηρίζεται επίσημο και σοβαρό με λεξιλόγιο που χρησιμοποιείται στην πολιτική, χρήση γ' ρηματικού προσώπου και παθητικής σύνταξης. Ακόμη, χαρακτηριστικό στοιχείο της προφορικότητας είναι οι βεβαιωτικές απαντήσεις *«Φυσικά!»*, *«Ναι!»*, *«Ακριβώς!»*, αφενός βοηθούν σ' έναν εποικοδομητικό διάλογο και αφετέρου αποκαλύπτει πως είναι ενεργητική ακροάτρια. Από την άλλη πλευρά, θα μπορούσε να χαρακτηριστεί εξομολογητικό και οικείο, αφού χρωματίζει πολλές απαντήσεις της με α' ενικό πρόσωπο και με πιο κατανοητό λεξιλόγιο, αποδεικνύοντας πως και η ίδια είναι μέρος της ίδιας κοινωνίας και οφείλει να παλέψει για το καλύτερο από τη θέση που βρίσκεται. Πιο συγκεκριμένα, αναφερόμενη στο αξίωμα που πρεσβεύει της Προέδρου της Δημοκρατίας, περιγράφει πόσο σημαντικό μήνυμα ήταν για την ελληνική κοινωνία και για τα νέα κορίτσια, ώστε να υπάρχει η κατάλληλη εξέλιξη (*«διαπιστώσω»*, *«θεωρώ»*, *«προσπάθησα»*). Κλείνοντας, γίνεται αντιληπτό πως μέσω του διαλόγου, της σαφήνειας των ερωτοαπαντήσεων, της ενεργητικής σύνταξης, των παραδειγμάτων, το ύφος καθίστατο πιο γλαφυρό και παραστατικό στο κοινό του.

Η έντονη χρήση της ενεργητικής σύνταξης που χρησιμοποιεί συμβάλλει στην καλύτερη πρόσληψη του μηνύματος, καθώς δίνεται έμφαση στο πρόσωπο που έχει προβεί στην ενέργεια και το ύφος είναι πιο άμεσο. Στις περισσότερες περιπτώσεις χρησιμοποιεί α' ενικό και α' πληθυντικό πρόσωπο, τονίζοντας την προσωπική προσέγγιση επί του θέματος μέσω του «εγώ», δίνοντας στην αφήγηση την αίσθηση της προσωπικής μαρτυρίας και του εξομολογητικού χαρακτήρα και προβάλλοντας τις απόψεις της από την εσωτερική οπτική γωνία του πομπού, με αποτέλεσμα σε ορισμένα

σημεία να προκαλεί τη συγκινησιακή φόρτιση του δέκτη. Παράλληλα, με την ενέργεια του «εμείς» δημιουργεί μια αίσθηση οικειότητας ανάμεσα στον πομπό και στο δέκτη ευαισθητοποιεί με τον καλύτερο δυνατό τρόπο, τονίζοντας την ανάγκη δραστηριοποίησης αρμόδιων φορέων και κοινωνικών ομάδων για την καλύτερη επίλυση του προβλήματος. Με την αίσθηση του ανήκειν, μπορεί να πείσει πιο εύκολα το κοινό της, γιατί εντάσσει τον εαυτό της στις προτάσεις που παρουσιάζει (*«μπορεί να μην είναι μόνο ελληνικό φαινόμενο, αλλά για την Ελλάδα είναι αυτό που μας πονά», «ξέρουμε πάρα πολύ καλά..., όπως είδαμε...»*).

Από την άλλη πλευρά, υπάρχουν ορισμένα σημεία που κυριαρχεί η παθητική φωνή, η απρόσωπη σύνταξη και το γ' ενικό και γ' πληθυντικό πρόσωπο (*«υπάρχουν πολύ σημαντικά προβλήματα», «έχουν πολλά να γίνουν ακόμη», «αυτό που είναι σημαντικό...», «η δικαιοσύνη που θα αποφανθεί», «το βασικό είναι να μπορούν να μιλήσουν»*). Η επιλογή αυτή δεν είναι τυχαία, καθώς -όπως προαναφέρθηκε- ο λόγος της είναι αρκετά προσεγμένος για τυχόν λάθη ή παρεξηγήσεις που δεν οφείλονται σε ενέργειες της ίδιας. Επομένως, είναι ένας τρόπος να μεταλαμπαδεύσει πιο αντικειμενικά μηνύματα, αποστασιοποιώντας τα από τη θέση της, προσδίδοντας γενικόλογο ύφος με καθολικό κύρος. Η ουδετερότητα που προκύπτει, σε συνδυασμό με το απρόσωπο ύφος δίνει στο λόγο πιο σύνθετη πλοκή σε πιθανά βαθύτερα ζητήματα.

3. Ανάλυση γερμανικών ομιλιών

3.1.1. Άρθρο κ. Harder- Kühnel

Η συγκεκριμένη φωτογραφία της κ. M. Harder- Kühnel έχει παρθεί από το δελτίο τύπου του Εναλλακτικού Κόμματος της Γερμανίας, καθώς συνόδευε το επικείμενο άρθρο που γράφτηκε από την ίδια για την ημέρα της γυναίκας. Όσον αφορά στην εξωτερική της εμφάνιση το μαύρο σακάκι εκπέμπει τόλμη, εξουσία και αυστηρότητα.

Στον αντίποδα, η μπλε μπλούζα παραπέμπει σε κάτι πιο οικείο και αρμονικό για την κοινωνία, θυμίζοντας ηρεμία και ασφάλεια που μπορούν να συνδυαστούν με το μπλε της θάλασσας, κάτι που συνδέεται άρρηκτα και με το βασικό χρώμα του κόμματος που εκπροσωπεί. Η ελαφρώς ατημέλητη όψη του χτενίσματός της, μπορεί να ταυτιστεί με την έννοια της απλότητας και της ταπεινότητας, φέρνοντας στο νου τη μέση νοικοκυρά που πασχίζει για μια ισορροπία.

Η φωτογραφία στην οποία απεικονίζεται η M. Harder- Kühnel, αποτελεί πορτρέτο, επομένως το οπτικό πεδίο που μας δίνεται μας επιτρέπει να διοχετεύσουμε περισσότερες πληροφορίες για τη στάση του σώματος και για το πρόσωπό της. Η στάση του σώματος δεν επιτρέπει τη δημιουργία κάποιου μηνύματος, καθώς βρίσκεται σε θέση προσοχής έχοντας γείρει προς τα δεξιά για να δοθεί έμφαση στο πρόσωπο. Επίσης, δεν υπάρχουν αρκετά χαρακτηριστικά που θα μπορούσαν να προδώσουν σημαντικά στοιχεία. Η έκφραση του προσώπου της επιδεικνύει μια ουδετερότητα, καθώς διατηρεί κάθετη βλεμματική επαφή, εκπέμποντας παράλληλα ένα τόνο σοβαρότητας. Ωστόσο, η καμπύλη των φρυδιών φανερώνει μελαγχολική διάθεση και προβληματισμό για τα πεπραγμένα. Τέλος, τα χείλη της παρατηρούνται να είναι σφραγισμένα, εκφράζοντας μια θλίψη, σαν να μην έχει να προσθέσει κάτι περαιτέρω.

3.1.2. Πλαίσιο άρθρου κ. Harder- Kühnel

Στο πλαίσιο της Παγκόσμιας Ημέρας της Γυναίκας, η M. Harder- Kühnel μέλος του Εναλλακτικού Κόμματος της Γερμανίας -γνωστό ως (Alternative für Deutschland) Afd- και εκπρόσωπος της κοινοβουλευτικής ομάδας στο Ομοσπονδιακό Κοινοβούλιο (στα γερμανικά: Bundestag) σε θέματα που αφορούν την πολιτική για τις γυναίκες, διατήρησε μια συντηρητική στάση για το επικείμενο θέμα περί ισότητας των δυο φύλων. Το άρθρο, που γράφτηκε στις 8/03/2022 στο Βερολίνο, είναι απλό και περιεκτικό και οι απόψεις της συγγραφέα συνάδουν με το χαρακτήρα του κόμματος που εκπροσωπεί. Ιδεολογικά αποπνέει το συντηρητισμό του Afd, κάνει κριτική στην πολιτική μη ομοϊδεατών πολιτικών και υποστηρίζει δυναμικά φεμινιστικές αρχές, στις οποίες θα έπρεπε να δίνεται μεγαλύτερη εμβάθυνση άνευ πολιτικών ρευμάτων. Είναι σημαντικό να αναφερθεί πως η συγκεκριμένη ανάλυση είναι σύντομη, χωρίς να συμπεριλαμβάνει λεπτομέρειες για κάθε πιθανή πτυχή επί του θέματος, και δεν πλατειάζει είτε σε κοινωνικό είτε σε πολιτικό πλαίσιο. Ως εκ τούτου, αναφέρεται κατά κύριο λόγο στον πρωταρχικό σκοπό της Παγκόσμιας Ημέρας της Γυναίκας και τονίζει πως δεν πρέπει να λησμονούμε την ημέρα αυτή, ως την καθιέρωση ενός αγώνα

αφιερωμένου στο γυναικείο φύλο, στην περιφρούρηση των γυναικείων δικαιωμάτων καθώς και στην ενδυνάμωση των γυναικών από κάθε άποψη. Παράλληλα, επισημαίνει την ανάγκη για ανάδειξη της γυναίκας στη σημερινή κοινωνία με κάθε τρόπο, την αντιμετώπιση προβλημάτων κοινωνικής παθογένειας, όπως είναι η ενδοοικογενειακή και η σεξουαλική βία. Επίσης, κατακρίνει κάθε φεμινιστική εξωτερική πολιτική που δεν προσφέρει στο γυναικείο φύλο κάποια ουσιαστική αλλαγή στη ζωή των γυναικών και καταλήγει στο πρωταρχικό ζητούμενο που συμπίπτει και με το στόχο της, να πείσει το κοινό για την πραγματική αξία της Ημέρας της Γυναίκας, χωρίς να υπονομεύεται από άλλους ιδεολογικούς σκοπούς.

3.1.3. Ανάλυση άρθρου M. Harder- Kühnel

Αρχικά, είναι σημαντικό να τονιστεί πως για τα δεδομένα της γερμανικής γλώσσας η M. Harder- Kühnel έχει επιλέξει μια σχετικά απλή δομή λόγου, με σκοπό να μεταλαμπαδεύσει τα μηνύματα στο ευρύτερο κοινό, ώστε να είναι κατανοητά χωρίς ιδιαίτερη δυσκολία. Ωστόσο, είναι προφανές πως οι σχοινοτενείς προτάσεις κερδίζουν την εύνοια της, αφού σε αρκετά σημεία η μια πρόταση αντιπαραβάλλει την άλλη. Με αυτό τον τρόπο, αναλύεται η συλλογιστική πορεία της συγγραφέα και μέσω της επιχειρηματολογίας της καθιστά πιο πειστικό το λόγο της (*«Heute werden primär Phantomdebatten ...zu tun haben»*, *«Weder die von Annalena ... Frauen in Deutschland.»*, *«Frauen müssen wieder größeren Problem wird.»*). Μολαταύτα, σε καίρια σημεία που θέλει να προσδώσει σαφήνεια και αρμονία στο λόγο, χρησιμοποιεί βραχυπερίοδο λόγο και τα νοήματα είναι πιο απλά (*«Der Weltfrauentag...schaffen und stärken.»*, *«Will die Ampel ...deren Lebenswirklichkeit stellen»*).

Είναι εύλογο να παρατηρηθεί πως απουσιάζει η χρήση α' προσώπου και ο λόγος κατακλύζεται από το γ' πρόσωπο και την παθητική φωνή σε συνδυασμό με παρελθοντικούς χρόνους (*angestrebte, propagierte, eingeführt wurde, geführt werden*), γεγονός που αποκαλύπτει πως μεταφέρει την ενέργεια του υποκειμένου σε άλλα πρόσωπα, επιρρίπτοντας την ευθύνη για ό,τι συνέβη σε άλλες κομματικές παρατάξεις. Επίσης, χρησιμοποιεί κατά κύριο λόγο τα modalverben, **müssen** και **sollen**, που δηλώνουν εξαναγκασμό και υποχρέωση αντίστοιχα, σύμφωνα με τη γερμανική γραμματική. Αυτό συμβαίνει για να δώσει τόσο έμφαση όσο και επισημότητα στο θέμα της ισότητας των δύο φύλων και να τονίσει τη σημαντικότητα του ζητήματος (*«Der Weltfrauentag sollte daher Anlass zur Besinnung auf dessen ursprüngliche Werte sein...»*, *«Der Weltfrauentag, der vor 111 Jahren eingeführt wurde, sollte echte*

Frauenrechte schaffen und stärken.», «*Will die Ampel sich tatsächlich für Frauen einsetzen, muss sie sich deren Lebenswirklichkeit stellen.*», «*Frauen müssen wieder sicher in ihren eigenen vier Wänden leben...*»).

Αναφερόμενη στις πραγματικές αξίες της Ημέρας της Γυναίκας αλλά και στα προβλήματα που ενυπάρχουν, άμεσο χαρακτηριστικό του κειμένου γίνεται η μικτή λειτουργία της γλώσσας, δίνοντας έμφαση στη δηλωτική χρήση της γλώσσας, καθώς θέλει να αναδείξει την πραγματική ουσία της παρούσας κατάστασης σχετικά με τη θέση της γυναίκας στο σύγχρονο κόσμο. Παράλληλα, όμως, υπάρχουν αρκετά παραδείγματα συνυποδήλωσης, όπως είναι η χρήση σχημάτων λόγου (μεταφορών, προσωποποιήσεων, επαναλήψεων), η κυριαρχία των επιθέτων, οι συνειρμικά βαρύγδουπες λέξεις, που οδηγούν στην επίκληση στο συναίσθημα. Παρά το μικρό όγκο του άρθρου, ήδη από την αρχή του κειμένου αποδίδεται η ανθρώπινη ιδιότητα στην Ημέρα της Γυναίκας αλλά και στην τελευταία πρόταση του κειμένου, μετατρέποντας την ημέρα σε πρόσωπο («*Der Weltfrauentag, ...schaffen und stärken*», «*Der Weltfrauentag sollte ... Zwecke zu missbrauchen*»). Εκτός από προσωποποίηση, μέσω της οποίας προσδίδεται λυρισμός, η M. Harder- Kühnel είναι σε θέση να μεταφέρει τα συναισθήματα της μ' έναν ελαφρώς πιο συγκεκριμένο τρόπο σε συνδυασμό με τη χρήση παθητικής φωνής, γεγονός που λειτουργεί ως αρωγός στην αποστασιοποίησή της από τα παραπάνω γεγονότα. Τα συγκεκριμένα σημεία, μπορούν να χαρακτηριστούν και ως επανάληψη. Με το σχήμα της επανάληψης η συγγραφέας προσδίδει ένταση και έμφαση στα λεγόμενά της και αναδεικνύει την αναγκαιότητα της συγκεκριμένης ημέρας. Αφενός, δεν είναι τυχαίο που το κείμενο ανοίγει- κλείνει με τη λέξη «*Weltfrauentag*» και, αφετέρου, που κατά τη διάρκεια του κειμένου παρεμβάλλονται ομορρίζες λέξεις (*Frauen, Frauentags*). Έπειτα, η παρουσία μεταφορών παρουσιάζει ένα ευρύτερο ενδιαφέρον, με αμεσότητα και παραστατικότητα, ο λόγος γίνεται πιο συνειρμικός και αποκτά βάθος, καθώς οι εικόνες που σχηματίζονται είναι πιο δυνατές και έτσι η συγγραφέας επιτυγχάνει πιο εύκολα το σκοπό της («*leidige Thema*», «*schaffen einen Mehrwert für Frauen in Deutschland.*», «*Will die Ampel sich tatsächlich für Frauen einsetzen, muss sie sich deren Lebenswirklichkeit stellen.*», «*Frauen müssen wieder sicher in ihren eigenen vier Wänden leben und sich auch angstfrei im öffentlichen Raum bewegen können*»). Ακόμη, με το σχήμα αντίθεσης («*Der Weltfrauentag, der vor 111 Jahren... des Frauentags nichts mehr zu tun haben.*»), ο λόγος αποκτά αμερόληπτη προσέγγιση και η αντιδιαστολή των δυο αντίθετων εννοιών βοηθά τη συγγραφέα να καταστήσει πιο

διαυγή τα επιχειρήματά της.

Όλα τα παραπάνω σε συνδυασμό με τις συναισθηματικά φορτισμένες λέξεις («leidige Thema», «feministische Außenpolitik», «Verantwortungsgemeinschaft», «tatsächlich», «angstfrei», «größeren Problem», «häusliche und sexuelle Gewalt», «ursprüngliche Werte», «müssen») εγείρουν τα συναισθήματα του δέκτη, ώστε να είναι πιο ευνοϊκά αποδεκτά τα λεγόμενα του πομπού. Η επίκληση στο συναίσθημα είναι ένα μέσο πειθούς που μειώνει την απόσταση μεταξύ του πομπού και του δέκτη και ο δεύτερος προβληματίζεται σχετικά με την κατάσταση που επικρατεί. Ωστόσο, στο κείμενο η συγγραφέας κάνει επίθεση στο ήθος του αντιπάλου και έμμεσα αναδεικνύεται το ήθος του πομπού. Πιο συγκεκριμένα, επιτίθεται στις πολιτικές που έχουν επιλέξει να ακολουθήσουν οι πολιτικά «αντιμαχόμενες» πλευρές μέσω των Annalena Baerbock και Anne Spiegel, κατηγορώντας τες πως δεν έχουν καταφέρει να αλλάξουν κάτι για τις γυναίκες στη Γερμανία («Weder die von Annalena Baerbock... Mehrwert für Frauen in Deutschland.»).

3.2.1. Ομιλία κ. Ulle Schauws

Οι παραπάνω φωτογραφίες αποτελούν στιγμιότυπα από την ομιλία της Ulle Schauws, η οποία έχει μαγνητοσκοπηθεί και υπάρχει στην επίσημη σελίδα του κόμματος. Η εμφάνισή της είναι αρκετά πρωτοπόρα και συνάδει με το χαρακτήρα του κόμματος που εκπροσωπεί. Πιο συγκεκριμένα το σακάκι εκ πρώτης όψεως είναι συνειρμικά συνδεδεμένο με κάτι αυστηρό και επίσημο. Εκ δεύτερης όψεως, όμως, παρατηρώντας λεπτομέρειες αποδεικνύεται πιο χαλαρό το στυλ του και σε συνδυασμό με το κίτρινο παραπέμπει σε κάτι πιο φωτεινό, αφού συνδέεται και με τον ήλιο, σε ενέργεια και θετικότητα. Από την άλλη, παραπέμπει και σε επιθετικότητα και ένταση, συναισθήματα που μπορούν να δικαιολογηθούν και από το ύφος της Schauws σε ορισμένα σημεία της ομιλίας, καθώς ο τόνος της φωνής της είναι πιο έντονος αλλά και

από τις κινήσεις των χεριών της, όπως θα διαπιστωθεί παρακάτω. Έπειτα, η μπλε μπλούζα αποτελεί σημάδι σιγουριάς και αξιοπιστίας, το ριγέ παντελόνι παραπέμπει σε στοιχείο της απλής, καθημερινής ζωής, της ταπεινότητας, όπως και το μαύρο χαμηλό παπούτσι, έμμεσα η Schauws δηλώνει ταύτιση με τις αξίες των Πράσινων.

Αναφορικά με τη γλώσσα του σώματος υπάρχουν αρκετά μηνύματα που προκύπτουν από τις κινήσεις του κεφαλιού, για παράδειγμα στην Τρίτη εικόνα είναι εμφανής η νευρική και η αποδοκιμασία. Ενώ στην πρώτη φαίνεται πιο ήρεμη και σε συνδυασμό με την άμεση βλεμματική επαφή -που δεν είναι εφικτή καθ' όλη τη διάρκεια της ομιλίας-, αλλά σε συγκεκριμένα σημεία που θέλει να τονίσει τη σημαντικότητα τους, κοιτάει απευθείας στα μάτια, αποκαλύπτοντας την ευθύτητα και την ειλικρίνεια που περιφρουρούν το λόγο της. Με αυτό τον τρόπο προκαλεί το αίσθημα της οικειότητας και της ζεστασιάς, δημιουργώντας θετικά μηνύματα στο κοινό καλώντας το να στηρίξουν τον αγώνα του γυναικείου φύλου.

3.2.2. Πλαίσιο ομιλίας κ. Ulle Schauws

Η Ulle Schauws, μέλος του κόμματος των Πράσινων στην ομιλία που έδωσε στο Ομοσπονδιακό Κοινοβούλιο στις 18/9/2020 τόνισε τη σημαντικότητα της πραγματικής ισότητας μεταξύ των δυο φύλων καθώς είναι το φλέγον ζήτημα, που χρήζει βοηθητικών ενεργειών. Ξεκινάει την ομιλία της με άμεση προσφώνηση προς τις γυναίκες πολιτικούς και έπειτα προς τους άνδρες, γεγονός που αποκαλύπτει πως πρόθεση της είναι να κινητοποιήσει τις γυναίκες, ενώ αποδέκτες της ομιλίας είναι πολιτικοί απ' όλα τα κόμματα που παρευρίσκονται στο Κοινοβούλιο. Αρχικά, η Schauws θίγει τη σπουδαιότητα των αγώνων που έχουν προηγηθεί για τη διεκδίκηση και την υπεράσπιση των δικαιωμάτων της γυναίκας και προειδοποιεί, όσους προσπαθούν να ανατρέψουν το έργο των γυναικών και να δημιουργήσουν εμπόδια στην εξέλιξη της πορείας που έχουν χαράξει, πως θα αποτύχουν. Επισημαίνει την ανάγκη του κόσμου για μια δίκαιη κοινωνία και επεξηγεί πως αυτό επιτυγχάνεται μέσω της ισότητας, χωρίς περιορισμούς και όρια για κανέναν. Στη συνέχεια, αναφέρει κάποιους από τους λόγους για τους οποίους δεν έχει επιτευχθεί η ισότητα- όπως είναι το μισθολογικό χάσμα ανάμεσα στα δυο φύλα και η περιορισμένη αυτονομία των γυναικών- αλλά και τρόπους για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που σχετίζονται με τα δικαιώματα των γυναικών, όπως είναι η εκπροσώπηση των γυναικών σε καίριες θέσεις επιχειρήσεων τόσο στον ιδιωτικό όσο και στο δημόσιο τομέα. Είναι σημαντικό, πως συγκεκριμενοποιεί τις προτάσεις της μέσω της εφαρμογής του Συντάγματος που αναφέρεται στην ισότητα

των φύλων. Επίσης, ενισχύει τα επιχειρήματά της με παραδείγματα και ταυτόχρονα αναδεικνύει την ταυτότητα του κόμματος που εκπροσωπεί μέσω των θέσεων που προτάσσει. Αντιθέτως, υπονομεύει σε έντονο βαθμό το Εναλλακτικό Κόμμα της Γερμανίας -κοινώς AfD- και ασκεί κριτική στις μισογυνιστικές απόψεις του κόμματος που υπονομεύουν τη γυναικεία ύπαρξη, υποδουλώνοντας τη σε κάθε παλιό στερεότυπο. Σκοπός της ομιλίας της είναι να διευκρινίσει τα προβλήματα που πλήττουν τη γυναικεία φιγούρα ήδη από το παρελθόν και η σημερινή κοινωνία να αφουγκραστεί τη δυσκολία, ώστε τα ηχηρά μηνύματα για μια πιο φιλελεύθερη κοινωνία, όπου οι άνθρωποι θα ζουν πιο αρμονικά και χαρούμενα, να πάρουν μορφή και να εκπληρώσουν τις επιθυμίες των πολιτικών που πρεσβεύουν την πραγματική αξία της ισότητας.

3.2.3. Ανάλυση ομιλίας κ. Ulle Schauws

Συνολικά, η γλώσσα που χρησιμοποιεί η Ulle Schauws είναι απλή, κατανοητή και πλούσια σε εκφραστικά μέσα. Επίσης, είναι αναλυτική καθώς χρησιμοποιεί παραδείγματα για να υποστηρίξει τα επιχειρήματά της και να ενισχύσει την πειστικότητα των λεγόμενων της. Το λεξιλόγιο είναι εμπλουτισμένο με έννοιες όπως ισότητα, δικαιώματα, αυτοδιάθεση, σεξισμός, μίσος και αξιοπρέπεια. Ο λόγος της διέπεται από αποφασιστικότητα και δυναμισμό, με σκοπό να ενισχύσει το μήνυμά της για την ισότητα των φύλων. Σε αρκετά σημεία είναι φανερό η χρήση έντονων λέξεων, φράσεων και η συναισθηματική ένταση προκειμένου να εκφράσει τις απόψεις και τις πεποιθήσεις της σχετικά με την ισότητα των φύλων και την ανάγκη για περαιτέρω προόδους σε αυτόν τον τομέα. Από την άλλη, η γλώσσα μπορεί να χαρακτηριστεί κατηγορηματική, επειδή η πολιτικός αναδεικνύει μια έντονη τάση διαμαρτυρίας, ώστε να εναντιωθεί σε θέσεις που δεν αντικατοπτρίζουν τα πιστεύω της περί υπονόμευσης της ισότητας. Η γλώσσα της είναι, επίσης, πολιτικά φορτισμένη, καθώς κριτικάρει συγκεκριμένες πολιτικές δυνάμεις και προτείνει συγκεκριμένες λύσεις για την επίτευξη της ισότητας των φύλων. Σε ό,τι αφορά το ύφος της ομιλίας είναι λιτό και προτρεπτικό με αγωνιστικό χαρακτήρα, καθώς είναι αποφασισμένη να υπερασπιστεί τα κεκτημένα του γυναικείου φύλου και να παλέψει για τα δικαιώματά του. Ακολουθεί μια σοβαρή γραμμή υπεράσπισης, θίγοντας συγκεκριμένα ζητήματα που θα βοηθήσουν στην εξέλιξη της κοινωνίας χωρίς να παρεκκλίνει, αναλύοντας περιττές λεπτομέρειες. Στη συνέχεια το ύφος μετατρέπεται σε καυστικό και καταγγελτικό, καθώς διαφωνεί με τις απόψεις του AfD και αισθανόμενη την ανάγκη να πάνε να αφουγκράζονται τις

μισογυνιστικές απόψεις που προβάλλει το κόμμα, επιλέγει να κάνει κριτική στο AfD και σε άλλες απόψεις που αμφισβητούν την ισότητα των φύλων.

Ως επί το πλείστον στο λόγο επικρατεί μακροπερίοδος λόγος, γεγονός που αποδεικνύει πως έχει οργανωθεί σωστά για να αποδώσει με σαφήνεια τα μηνύματα. Επιπροσθέτως, προσδίδει ένταση στο λόγο και έμφαση στο σύνθετο ύφος των λεγόμενων της, με αποτέλεσμα το κείμενο να αποκτά δυναμισμό και γοργό ρυθμό, χωρίς να κουράζει τους ακροατές της (*«Diese Manöver der AfD ...nicht mehr ins Private zurückdrängen lassen»*, *«Mag sich die kleine Minderheit ...an den Frauen scheitern.»*, *«. Das heißt: gleichwertige Bezahlung ...oder auf der Straße!»*). Από την άλλη πλευρά, οι παρακάτω σύντομες προτάσεις (*« Und um Würde geht es, auch in diesem Haus.»*, *«Dann fangen Sie bei sich an!»*, *«Und Ihre Anträge sind unwürdig.»*) που παρεμβάλλονται σε ένα άτυπο διάλογο με τον πολιτικό του AfD Frömming αποσκοπούν σε ένα πιο ήσυχο και γοργό τόνο, αποδίδοντας μεγαλύτερη προσοχή σε ηχηρές προτάσεις που ενδεχομένως θα μπορούσαν να αποφευχθούν, καθώς η Schauws θα μπορούσε να δικαιολογήσει με περαιτέρω λεπτομέρειες, για να μην αφήνει αδιευκρίνιστα ενδεχόμενα.

Με τη χρήση α' ενικού προσώπου προσεγγίζει τα πράγματα μέσα από μια εσωτερική οπτική γωνία, προσδίδοντας ένα πιο εξομολογητικό τόνο και εκφράζοντας τις προσωπικές τις εκτιμήσεις με ένα πιο έντονο τρόπο απευθύνοντας -και τις δύο φορές- το λόγο στο AfD (*«Ich sage Ihnen»*). Συνεχίζοντας με β' πληθυντικό (*«Ihr Ziel ist es, ...»*, *«.Ihr Feindbild ist die selbstbestimmte Frau, ...»*, *«Und Ihre Anträge sind unwürdig.»*), προσδίδει ζωντάνια και θεατρικότητα στο λόγο και δημιουργεί έναν τεχνητό δίαυλο επικοινωνίας με το αντίθετο κόμμα, προκαλώντας το θυμό του Frömming, δίνοντας του αφορμή για να αντεπιτεθεί και με αυτό τον τρόπο προστίθεται διαλογικός χαρακτήρας στην ομιλία, καθιστώντας την ακόμη πιο ενδιαφέρουσα για το κοινό. Αντιθέτως, το βασικό πρόσωπο του κειμένου είναι το α' πληθυντικό, καθώς η ομιλήτρια δείχνει την επιθυμία της να εκπροσωπήσει δυναμικά το κόμμα των Πράσινων και μ' αυτό τον τρόπο μοιράζεται την ίδια οπτική γωνία τόσο με τους ομοϊδεάτες της, όσο με πολιτικούς άλλων κομμάτων που την υποστηρίζουν με χειροκροτήματα. Σκοπός αυτού του προσώπου είναι να αποδώσει συλλογική ευθύνη και να τονιστεί η ανάγκη δραστηριοποίησης τόσο των πολιτικών όσο και της υπόλοιπης κοινωνίας, δημιουργώντας μια αίσθηση οικειότητας (*«Was wir hier wiederholt im Bundestag erleben...»*, *«Für diese gerechte, bunte und vielfältige Welt kämpfen wir Grünen.»*, *«Was wir brauchen, ist, den aktiven Gleichstellungsauftrag...»*). Το

συγκεκριμένο πρόσωπο ταυτίζεται με την παρουσία ενεργητικής φωνής, δίνοντας υποκειμενικότητα στην ομιλία, ώστε το ύφος να γίνεται πιο προσωπικό. Τέλος, η ομιλήτρια χρησιμοποιεί γ' πληθυντικό πρόσωπο και ενίοτε παθητική φωνή (*«Wir wollen, dass Frauen Wege frei gemacht werden und sie nicht doppelt und dreifach überlastet werden»*), *«Und weil Sie von Frauen überfordert sind»*, *«Frauen werden aufgrund ihres Geschlechts beleidigt, bedroht und sogar getötet.»*, *«Frauen sind strukturell noch immer benachteiligt auf dem Arbeitsmarkt, sie werden immer noch schlechter bezahlt»*) αναφερόμενη στις γυναίκες, στις δυσμενείς συνθήκες κάτω από τις οποίες πρέπει να αποδεχθούν μια ανύπαρκτη ισότητα τόσο στο εργασιακό περιβάλλον όσο και σε επίπεδο προσωπικής ασφάλειας, καθημερινής διαβίωσης-επιβίωσης. Η παθητική φωνή οφείλεται στο γεγονός πως η ομιλήτρια επιδιώκει να μεταφέρει την ενέργεια του υποκειμένου στις γυναίκες, γιατί θέλει να δείξει με αυτό τον τρόπο τις δυσκολίες που ανέχονται, τα προβλήματα που είναι αναγκασμένες να αντιμετωπίσουν και κυρίως την υποβάθμιση που δέχονται ως το υποδεέστερο φύλο. Με την παθητική φωνή το ύφος μετατρέπεται σε πιο απρόσωπο, προσδίδεται τυπικότητα εφόσον ο πομπός δεν εμπλέκεται στα γεγονότα και στην παρούσα κατάσταση τονίζεται η θυματοποίηση του υποκειμένου.

Η ομιλία της Ulle Schauws χαρακτηρίζεται από έντονη χρήση ρητορικών σχημάτων και μέσων πειθούς, με σκοπό να πείσει το ακροατήριο για τη σημασία της ισότητας των φύλων και την ανάγκη επαναπροσδιορισμού βασικών αρχών της. Πρώτα επιλέγει να στραφεί στο συναίσθημα του κοινού. Ξεκινώντας, λοιπόν, την ομιλία αναφέρεται στον «αιώνιο αγώνα» των γυναικών και τις επιτυχίες που έχουν κατορθώσει με το πέρασμα των χρόνων. Επίσης, μέσω της δημιουργίας εικόνων προκαλεί τη συγκίνηση του δέκτη και καθιστά πιο αποδεκτό το μήνυμά του. Περιγράφει ένα καλύτερο μέλλον, έναν κόσμο πιο δίκαιο τόσο για τις γυναίκες όσο και για τους άνδρες, όπου ο κάθε άνθρωπος θα δύναται να εκπληρώσει κάθε του στόχο και κάθε του επιθυμία, δίχως όρια και περιορισμούς. Συνεχίζει τονίζοντας τα δικαιώματα των γυναικών για ισότητα και συμμετοχή στην δημόσια και ιδιωτική ζωή, σε μια κοινωνία που τα θετικά της ισότητας θα εξαλειφθούν τις κοινωνικές ανισότητες και θα αποπροσανατολίζουν τους ανθρώπους από την παραμονή τους στο παρελθόν μέσα από τη διαιώνιση των στερεοτύπων και των παραδοσιακών ρόλων. Η Schauws επιλέγει να κάνει χρήση συνυποδηλώσεων, χρησιμοποιώντας αρκετά συναισθηματικά φορτισμένα ρήματα, ουσιαστικά και εκφράσεις *«plumpe Versuch»*, *«Gleichberechtigung»*, *«Ecke des Hauses»*, *«bunte Welt»*. Χρησιμοποιεί την μεταφορική χρήση αρκετών συνόλων,

για παράδειγμα χαρακτηρίζει πολύχρωμο τον κόσμο, θέλοντας να δηλώσει την έννοια της ποικιλομορφίας. Ένα ακόμη παράδειγμα είναι η «γωνιά του σπιτιού», που χρησιμοποιείται για να αντισταθμίσει την έννοια ενός μικρού ποσοστού.

Η επίκληση στο συναίσθημα κορυφώνεται με μια σειρά από συνεχόμενα σχήματα λόγου όπως είναι: οι επαναλήψεις των λέξεων σε συνδυασμό με παραδείγματα, δημιουργώντας στο κοινό δυνατές εικόνες για ένα ευημερέστερο μέλλον αλλά και προκαλώντας αρνητικά συναισθήματα για την υφιστάμενη κατάσταση «Welt», «brauchen», «Frauen». Αφενός, περιγράφει μια όμορφη εικόνα που οραματίζονται οι Πράσινοι, μια καλύτερη κοινωνία, με ίσα δικαιώματα για όλους, δίχως διακρίσεις σε κάθε επίπεδο και, αφετέρου, αφηγείται μια σειρά γεγονότων που επιβεβαιώνουν το χάσμα μεταξύ των δυο φύλων, καθιστώντας δύσκολη την καθημερινότητα για τις γυναίκες, ώστε να επέλθει η πραγματική ισότητα. Ακόμα, για να επιστήση την προσοχή του κοινού, σε σημαντικά σημεία χρησιμοποιεί το σχήμα της έμφασης «*Ich sage Ihnen*», αλλά και τις απαραίτητες προσφωνήσεις «*Kolleginnen und Kollegen*». Σε αυτό το σημείο να τονιστεί, πως θέτει ως προτεραιότητα το γυναικείο φύλο, καθώς προηγείται σε όλες τις προσφωνήσεις. Τέλος, υπάρχουν μεταφορές, που βοηθούν τη Schauws να περάσει τα μηνύματα που επιθυμεί με πιο ασφαλή τρόπο «*Wir wollen, dass Frauen Wege frei gemacht werden*», «*Schluss mit Sexismus und Hass, egal ob im Netz oder auf der Straße!*», «*Schub für echte Gleichstellung*», «*dass sie sich mit Sicherheit nicht mehr ins Private zurückdrängen lassen.*».

Από την άλλη περιγράφει το μισθολογικό χάσμα που ενυπάρχει ανάμεσα στα δυο φύλα, καθώς και άλλα προβλήματα στο επαγγελματικό περιβάλλον, όπως είναι η μειωμένη παρουσία των γυναικών σε ηγετικές θέσεις. Ταυτόχρονα οι υποχρεώσεις των γυναικών στο οικογενειακό περιβάλλον, υποβιβάζουν τη γυναίκα σε μειονεκτικότερη θέση από εκείνη του άνδρα, στερώντας της προσωπικό χρόνο. Με αυτή τη στρατηγική και, παράλληλα, παραθέτοντας τις προτάσεις της για μια ισότιμη κοινωνία, δίνει το έναυσμα στο γυναικείο πληθυσμό να αποκτήσει εναργέστερο ρόλο στη δημόσια και στην ιδιωτική ζωή. Επιτυγχάνει με αυτό τον τρόπο το σκοπό της, πείθοντας το ακροατήριο για τις θετικές προθέσεις, αφού έχει προηγηθεί η επίκληση στο ήθος του πομπού και κλείνοντας με την εξής φράση «*Da gibt es eine Menge zu tun.*» (ελλ.= έχουμε πολλά ακόμη να κάνουμε.) αντιλαμβανόμαστε πως το κοινό είναι θετικά κείμενο στο πρόσωπό της, καθώς δέχεται το χειροκρότημα του ακροατηρίου.

Σε συνέχεια των προηγούμενων χαρακτηριστικών της ομιλίας που οδηγούν στην επίκληση στο ήθος του πομπού, υπάρχουν συνδυαστικά αρκετές αντιθέσεις με

επικριτική διάθεση προς το «αντίπαλο» κόμμα. Είναι προφανές, λοιπόν, πως η ομιλήτρια κάνει επίθεση στο ήθος του αντιπάλου καθώς όπως προαναφέρθηκε και νωρίτερα οι απόψεις μεταξύ του Εναλλακτικού κόμματος και του κόμματος των Πράσινων δίστανται σε μεγάλο βαθμό. Πιο συγκεκριμένα, η Schauws κατακρίνει το AfD, επειδή το θεωρεί παράδειγμα προς αποφυγή για την εξέλιξη της κοινωνίας και τη θέση της γυναίκας, καθώς η στάση του διέπεται από περιορισμό του γυναικείου φύλου, σεξιστικές απόψεις επ' αυτού καθώς και προσπάθεια επιρροής για «επιστροφή» στα παλιά παραδοσιακά πρότυπα. Χρησιμοποιεί παραδείγματα για να δικαιολογήσει τα λεγομένα της και τις αποτυχημένες προσπάθειες του Εναλλακτικού Κόμματος να «εγκλωβίσει» τις γυναίκες σε στερεότυπα (*«Was wir hier wiederholt im Bundestag erleben, ist der plumpe Versuch, das Rad in Sachen Gleichstellung zurückzudrehen. Diese Manöver der AfD werden niemals erfolgreich sein; denn Frauen haben durch ihren jahrhundertelangen Kampf um Gleichberechtigung und Teilhabe so viel erreicht, dass sie sich mit Sicherheit nicht mehr ins Private zurückdrängen lassen.»*, *«Die AfD ist trauriges Beispiel dafür, wie es aussieht, wenn keine Gleichberechtigung herrscht.»*, *«Ihr Ziel ist es, Frauen zurückzudrängen, weil Sie es nicht ertragen können, dass Frauen heute selbstverständlich mitreden. Ihr Feindbild ist die selbstbestimmte Frau, die so lebt, wie sie möchte.»*).

3.3.1. Άρθρο κ. Nils Roschin

Το πορτρέτο του Nils Roschin έχει παρθεί από την επίσημη σελίδα του Σοσιαλδημοκρατικού Κόμματος της Γερμανίας-SPD. Το γεγονός πως η φωτογραφία κυμαίνεται σε ασπρόμαυρους τόνους δεν βοηθά στην ανάλυση εικόνας μέσω των χρωμάτων. Αφενός διαμορφώνει μια πιο μινιμαλιστική άποψη, αφετέρου δημιουργείται μία έντονη αντίθεση μεταξύ του λευκού και του μαύρου. Η εκρηκτικότητα οφείλεται κυρίως στην αντίφαση που προκύπτει από αυτά τα δύο χρώματα, κυριαρχεί τόσο η επισημότητα όσο και η απλότητα, η εξουσία αλλά και η

ταπεινότητα, το μυστήριο και η καθαρότητα. Από την άλλη το χαμόγελο του είναι το πιο εκφραστικό στοιχείο της εικόνας, διεγείροντας στον αναγνώστη συναισθήματα του εσωτερικού του κόσμου, όπως είναι η οικειότητα, η ασφάλεια και η αισιοδοξία.

Η δεύτερη εικόνα αποτελεί συμπληρωματικό στοιχείο του άρθρου. Πέρα από τις συναισθηματικά φορτισμένες λέξεις που συνοδεύουν τη δυναμική εικόνα, το έντονο κόκκινο είναι το χαρακτηριστικό χρώμα του κόμματος και διεγείρει σε μεγάλο βαθμό την αίσθηση της όρασης. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, το κόκκινο λειτουργεί ως αισθητήρας επαγρύπνησης για τους πολίτες της χώρας, ενώ η δυναμική της σημαίας αποβλέπει σε ένα νέο αέρα εξέλιξης. Οι εκπρόσωποι των δυο φύλων στέκονται μαζί στο κέντρο της εικόνας, σε σθεναρή στάση, με ίσια κορμιά εκπέμποντας τόλμη και γενναιότητα, έχοντας ψηλά το κεφάλι, αποβλέποντας σε κάτι καλύτερο. Οι φιγούρες αντικατοπτρίζουν την εναρμόνιση της κοινωνίας, η συμμετρία των δυο σωμάτων ταυτίζεται με την ισορροπία των σχέσεων των δυο φύλων, με την ανάγκη των ανθρώπων τόσο για ίσα δικαιώματα όσο και για ίσες υποχρεώσεις.

3.3.2. Πλαίσιο άρθρου κ. Nils Roschin

Το συγκεκριμένο άρθρο γράφτηκε στις 24/02/21 από τον Nils Roschin, μέλος του Σοσιαλδημοκρατικό Κόμματος της Γερμανίας-SPD, για την επικείμενη Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας στις 8 Μαρτίου 2021. Ως βασικό θέμα του άρθρου ορίζεται η θέση της γυναίκας και τα δικαιώματά της, σ' ένα γενικότερο πλαίσιο που αφορά στην ισότητα των δυο φύλων. Είναι σημαντικό να ειπωθεί, πως ο Nils Roschin επιλέγει να ξεκινήσει το άρθρο μ' ένα γνωστό απόφθεγμα της Αγγλίδας συγγραφέως Mary Shelley «I do not wish women to have power over men; but over themselves.», γεγονός που παραπέμπει σε μια φιλελεύθερη προσωπικότητα, που οραματίζεται ένα πιο όμορφο και δίκαιο κόσμο για τα δύο φύλα. Το κείμενο είναι προσεγμένο και δομημένο με τρόπο που να εξηγεί με σαφήνεια τα επιχειρήματά του, χωρίς να περιπλέκει τα νοήματα.

Αρχικά, τονίζει την αξία της ημέρας, λέγοντας πως είναι ο 110^{ος} χρονολογικά εορτασμός της συγκεκριμένης ημέρας και ταυτόχρονα συμπίπτει με την πανδημία COVID-19, μια δυστυχής συγκυρία που έχει δημιουργήσει μεγαλύτερο χάσμα ανάμεσα στα δυο φύλα. Ξεκινώντας με αυτή την αφορμή να απαριθμεί για ποιους λόγους η ισότητα εξακολουθεί να αποτελεί ακόμη και τώρα πρόκληση. Ο συγγραφέας αναφέρεται στα επιπλέον προβλήματα που έχουν δυσχεραίνει τη σύγχρονη γυναίκα σε προσωπικό, επαγγελματικό, πολιτικό και οικονομικό επίπεδο. Οι ευθύνες των γυναικών έχουν αυξηθεί τόσο στο σπίτι όσο και στη δουλειά και μάλιστα χωρίς κάποιο

καλύτερο οικονομικό αντίκτυπο, οι συνθήκες εργασίας αντί να βελτιώνονται χειροτερεύουν και το θέμα της ποσόστωσης των γυναικών δεν απασχολεί πια στον ίδιο βαθμό την κοινωνία καθώς το μείζον ζήτημα είναι ο τομέας της υγείας. Σε συνέχεια αυτών, επισημαίνει κάποια από τα σημαντικότερα προβλήματα που κυριαρχούν στην κοινωνία επί χρόνια βασανίζοντας την ποιότητα ζωής των γυναικών, όπως είναι τα πολιτικά τους δικαιώματα, η οικονομική και κοινωνική τους ανεξαρτησία τα ξεπερασμένα πρότυπα που ευνοούν το ανδρικό φύλο. Ωστόσο, δεν ξεχνά να αναφερθεί σε θετικές εξελίξεις, για παράδειγμα στην ύπαρξη της γυναικείας ποσόστωσης, παρά τις υπάρχουσες συγκυρίες αλλά και στην αναγνώριση της άνισης αμοιβής των γυναικών ως ένδειξη διάκρισης από το Ομοσπονδιακό Εργατικό Δικαστήριο. Τέλος, κλείνει το άρθρο με την υπενθύμιση σημαντικών ιστορικών γεγονότων για την ημέρα της Γυναίκας, που κάποτε φάνταζαν ακατόρθωτα αλλά σήμερα αυτονόητα.

3.3.3. Ανάλυση άρθρου κ. Nils Roschin

Ο λόγος του είναι σωστά οργανωμένος και αυτό οφείλεται στο γεγονός πως πρόκειται για γραπτό, προετοιμασμένο κείμενο. Το κείμενο είναι χωρισμένο σε δυο μέρη, το πρώτο αφορά στην υπάρχουσα κατάσταση που επικρατεί υπό το πρίσμα της τρέχουσας πανδημίας και διευκρινίζει για ποιους λόγους η συγκεκριμένη ημέρα οφείλεται να γιορτάζεται σε όλο τον κόσμο. Παράλληλα, υπενθυμίζει τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες στη σύγχρονη κοινωνία και επισημαίνει την ανάγκη για ισότητα των δικαιωμάτων και ευκαιριών ανάμεσα στα δύο φύλα, προβάλλοντας τα προβλήματα που εξακολουθούν να υπάρχουν όσον αφορά στην αμοιβή, στην εργασία στο σπίτι και σε άλλες πτυχές της ισότητας. Ενώ, στο δεύτερο μέρος κάνει ιστορική αναδρομή -από το 1911 έως και το 2016- των γεγονότων που έχουν συντελέσει κατά ένα βαθμό στη γυναικεία αυτονομία. Ο N. Roschin έχει επιλέξει να ξεκινήσει κάθε ένα από τα δύο μέρη με μία μικρή εισαγωγή επί του θέματος και στη συνέχεια να εμβαθύνει, δίνοντας περισσότερες λεπτομέρειες με αριθμημένα συνοπτικές προτάσεις. Ο τρόπος που έχει επιλέξει να περάσει το μήνυμα στους αναγνώστες, τους βοηθάει καθώς ο λόγος ρέει πιο εύκολα και γίνεται πιο άμεσα αντιληπτή η πληροφορία. Σε αυτό το σημείο να πούμε, πως ο βραχυπερίοδος λόγος είναι το μέσο που μεταλαμπαδεύει τις απόψεις του συγγραφέα με σαφήνεια και λιτότητα. Σε πρώτο στάδιο η σύνταξη που ακολουθεί είναι το κλασσικό μοτίβο Y-P-A σε όλη την έκταση του κειμένου.

Ο N. Roschin επιλέγει να χρησιμοποιήσει απλή και λιτή γλώσσα, φυσική που να θυμίζει προφορικό λόγο, με ακριβόλογη έκφραση, χωρίς πολλές εναλλαγές χρόνων και

εγκλίσεων, με καθημερινό λεξιλόγιο, χωρίς εξειδικευμένους όρους που θα καθιστούσαν το περιεχόμενο πιο σύνθετο. Το ύφος που έχει επιλέξει είναι επίσημο και σοβαρό, καθώς θέλει να τονίσει τη σημαντικότητα του θέματος. Θα μπορούσε να χαρακτηριστεί, επίσης, προτρεπτικό και διδακτικό, αν λάβουμε υπόψη μας τη χρήση της επιτακτικότητας μέσω των modalverben: «sollten» και «müssen», τα οποία επαγρυπνούν τον αναγνώστη και του δημιουργούν την ανάγκη να ενημερωθεί και να αγωνιστεί για τα δικαιώματα των γυναικών (*«Weitere Gründe, warum der internationale Frauentag so wichtig ist und wir uns als SPD-Frauen zusammen mit unseren Mitgliedern für Frauenrechte und die Gleichberechtigung einsetzen **müssen**», «Jeder Mensch **sollte** die gleichen Rechte haben und dazu gehören auch Frauen.», «Frauenwahlrecht – Politische Mitbestimmung für Frauen **muss** eine Selbstverständlichkeit sein.»*).

Αναφορικά με τη χρήση χρόνων παρατηρείται πολύ έντονα η παρουσία παροντικών, όπως είναι ο Ενεστώτας και ο Παρακείμενος, εφόσον ο συγγραφέας αναφέρεται είτε σε ό,τι εξελίσσεται τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο είτε σε γεγονότα που έχουν ξεκινήσει στο παρελθόν αλλά τα αποτελέσματα είναι ορατά στο παρόν (*«Frauen **übernehmen** zum größten Teil die Verantwortung für das homeschooling in den 3 Familien neben der Arbeit im homeoffice.», «Die Frauenquote **hat** an Aufmerksamkeit in der öffentlichen Diskussion **verloren**.», «Weitere Gründe, warum der internationale Frauentag so wichtig **ist** und wir uns als SPD-Frauen zusammen mit unseren Mitgliedern für Frauenrechte und die Gleichberechtigung **einsetzen müssen**:»*). Σε αντιδιαστολή με το γνωμικό ενεστώτα, που αποδίδει καθολική ισχύ με το απόφθεγμα να διατηρεί αναλλοίωτα την αξία του παρά το πέρασ του χρόνου *«Mein Wunsch **lautet** nicht, dass Frauen Macht über Männer haben; aber über sich selbst.»*. Μολαταύτα, η μοναδική εξαίρεση του κειμένου, αφορά σ' έναν Αόριστο, που οφείλεται στο ομοσπονδιακό Δικαστήριο Εργασίας, το οποίο αναγνώρισε στο παρελθόν τη διάκριση που αμοιβής που υφίσταται κατά των γυναικών (*«Außerdem hat das Bundesarbeitsgericht gerade die Rechte der Frauen **gestärkt**...»*).

Η ενεργητική φωνή κυριαρχεί στο κείμενο δίνοντας παραστατικότητα, αμεσότητα και υποκειμενικότητα κυρίως όπου χρησιμοποιείται το α' πληθυντικό πρόσωπο. Με το α' πληθυντικό είναι το μοναδικό εμφανές κομμάτι του κειμένου που αποπνέει συλλογικότητα και μπορεί να ευαισθητοποιήσει πιο αποτελεσματικά το αναγνωστικό του κοινό. Ταυτόχρονα, απολογείται για τις γυναίκες του κόμματος του που δεν μπορούν να είναι δίπλα τους- δεδομένων των συνθηκών- και έτσι μέσω του προσώπου

αυτού αποδίδεται συλλογική ευθύνη εκ μέρους των αρμόδιων φορέων και προκαλεί τους αναγνώστες να ενστερνιστούν τις ιδέες αφού γίνεται «ένα με αυτούς» και εντάσσει τον εαυτό του στα μέτρα που πρέπει να παρθούν για μια πιο δίκαιη κοινωνία ισότητας (*«wir uns als SPD-Frauen zusammen mit unseren Mitgliedern für Frauenrechte und die Gleichberechtigung einsetzen müssen»*, «*da **wir** an euch denken und ihr **uns** wichtig seid!*»)).

Από την άλλη πλευρά, η παθητική φωνή χρησιμοποιείται στα αρνητικά αποτελέσματα που έχει επιφέρει η πανδημία στο πρόσωπο των γυναικών (*«Sie befinden sich weiter vermehrt in Teilzeitarbeit.»*, *«Sie werden noch immer für gleiche Arbeit schlechter bezahlt.»*). Ο συγγραφέας με αυτό τον τρόπο και σε συνδυασμό με γ' πληθυντικό πρόσωπο- χρησιμοποιώντας ως υποκείμενο τις γυναίκες-, θέλει να αποδώσει ουδετερότητα, ώστε να αποστασιοποιηθεί ο ίδιος και η ομάδα του, να γενικεύσει το μήνυμα, προσδίδοντας καθολικό κύρος με ευρύτερη ισχύ, επιτυγχάνοντας τον προβληματισμό του κοινού.

Ως επί το πλείστον, ο συγγραφέας δεν κάνει ιδιαίτερη χρήση ρητορικών σχημάτων που κατ' τ' άλλα αποτελεί έναν από τους πλέον αγαπημένους τρόπους έκφρασης των πολιτικών. Αλλά έχει επιλεχθεί η κυριολεκτική χρήση της γλώσσας σε μεγάλο μέρος του κειμένου, καθώς ο ίδιος θέλει να επιστρατεύσει τη λογική σειρά των επιχειρημάτων. Στον αντίποδα υπάρχουν μερικά παραδείγματα που αποκλίνουν από αυτή την άποψη και δίνουν στο κείμενο πιο ποιητική χροιά, για παράδειγμα ξεκινώντας το κείμενο γίνεται επίκληση στην αυθεντία, με ένα απόφθεγμα της Mary Shelley *«Mein Wunsch lautet nicht, dass Frauen Macht über Männer haben; aber über sich selbst»*. Ο συγγραφέας σκόπιμα έχει επιλέξει τη συγκεκριμένη τεχνική καθώς θέλει να προϋδεάσει τον αναγνώστη για το βασικό θέμα της αξίας της ισότητας των δυο φύλων και να πείσει πως η ισότητα αφορά σε ένα προνόμιο που ωφελεί και τα δύο φύλα, χωρίς να υπόκειται ως ενέχυρο υποδούλωσης το γυναικείο υπό του ανδρικού ή το αντίθετο.

Στη συνέχεια γίνεται επίκληση στο συναίσθημα των αναγνωστών μέσω του α' πληθυντικού προσώπου, που δημιουργεί οικειότητα ανάμεσα στον πομπό και στον ακροατή (*«und **wir** uns als SPD-Frauen **zusammen** mit **unseren** Mitgliedern für Frauenrechte und die Gleichberechtigung einsetzen müssen»*, *«**wir** schreiben euch, da wir an euch denken und ihr **uns** wichtig seid!*»)) και χρησιμοποιεί συναισθηματικά φορτισμένες λέξεις για να τον φέρει πιο κοντά του και να δώσει έμφαση στο ρόλο του χρόνου και στα αποτελέσματα που έχει επιφέρει (*«noch **relevanter** denn **je**»*, *«**Gleichberechtigung** in Zeiten der Pandemie hat sich weiter zu **Ungunsten** der Frauen*

verschlechtert.», «*Veraltete Rollenbilder nachteilig für Frauen*». Παράλληλα, επισπεύδει σε επαναλήψεις και παρηγήσεις, καθιστώντας τη δύναμη των λέξεων «γυναίκα», «άνθρωπος» και «δικαίωμα» ακόμη πιο ηχηρή στο κοινό του. Αναφερόμενος στους λόγους που κατατάσσουν την παγκόσμια ημέρα της γυναίκας σε μια από τις σημαντικότερες για την κοινωνία μας, ξεκινάει να επιχειρηματολογεί και σε κάθε του πρόταση θίγει ένα σημαντικό δικαίωμα της γυναίκας, όπως της ελευθερίας στη ζωή, της ψήφου, των πολιτικών δικαιωμάτων, της οικονομικής ανεξαρτησίας. Στο παρακάτω παράδειγμα, επαναλαμβάνει εντός της ίδιας πρότασης και τις τρεις αυτές λέξεις, δημιουργώντας ακόμη και λεξιλογικούς συνδυασμούς με τη χρήση αυτών των λέξεων, εκφράζοντας την έντονη ψυχολογική κατάσταση του συγγραφέα «**Frauenrechte sind Menschenrechte – Jeder Mensch sollte die gleichen Rechte haben und dazu gehören auch Frauen.**», ενώ στο επόμενο παράδειγμα προστίθεται η λέξη «επιλογή» σε συνδυασμό με τη λέξη «γυναίκα» μεταπηδώντας στον τομέα των πολιτικών δικαιωμάτων «**Frauenwahlrecht – Politische Mitbestimmung für Frauen muss eine Selbstverständlichkeit sein. Noch immer haben nicht alle Frauen auf der Welt das Wahlrecht.** ». Οι εικόνες, ως σχήμα λόγου, είναι μια από τις στρατηγικές των πολιτικών που επιλέγουν για να μεταφέρουν την πληροφορία όσο το δυνατόν πιο αληθοφανή, μεταδημιουργώντας το μήνυμα από μια απλή πληροφορία σε ένα παράθυρο πρόσβασης στην καθημερινή ζωή που αντικατοπτρίζει ένα μέρος της ζωής των γυναικών. Περιγράφει, λοιπόν, πως κατά τη διάρκεια της πανδημίας οι υποχρεώσεις των γυναικών αυξήθηκαν, καθώς πέρα από τη δουλειά τους -η οποία μεταφέρθηκε στο χώρο του σπιτιού για ευνόητους λόγους, επομένως, όφειλαν να ρυθμίσουν και τις νέες συνθήκες εργασίας λόγω των νέων δεδομένων-, έπρεπε να αναλάβουν εκτός από τη φύλαξη και την εκπαίδευση των παιδιών «*Frauen übernehmen zum größten Teil die Verantwortung für das homeschooling in den Familien neben der Arbeit im homeoffice.*». Άλλη μια εικόνα που υπάρχει στο κείμενο είναι το «γνωστό πρότυπο από τα παλιά χρόνια που διαιωνίζεται: η γυναίκα να αναλαμβάνει το νοικοκυριό και την ανατροφή των παιδιών, ενώ η φηγούρα του πατέρα να είναι πιο ευέλικτη συμπεριλαμβάνοντας κάθε πτυχή της εσωτερικής- εξωτερικής ζωής. Η παροχή ξεπερασμένων προτύπων που εξακολουθεί να κυριαρχεί στην κοινωνία, οδηγεί στην αύξηση του χάσματος ανάμεσα στα δύο φύλα και στην υποβάθμιση των αγώνων που έχουν πραγματοποιηθεί προς τιμήν των γυναικείων δικαιωμάτων, χωρίς να υπάρχει η πραγματική έννοια της ισότητας στο σύγχρονο κόσμο «*Veraltete Rollenbilder nachteilig für Frauen – Die Mutter bleibt beim Kind,*

der Vater bringt das Geld nach Hause. Immer noch wird dieses Modell in vielen Familien als „normal“ angesehen und gelebt.». Τέλος, δίνει ένα δυνατό μήνυμα για την εικόνα της ανέχειας, της φτώχειας και της εξάρτησης καθώς η γυναίκα συνήθως αποχωρεί για ένα μεγάλο διάστημα από το χώρο εργασίας για την ανατροφή των παιδιών, ένα γεγονός για το οποίο δεν έχει θεσπιστεί κάποιος νόμος υπεράσπισης, με αποτέλεσμα οι γυναίκες να βρίσκονται απροστάτευτες και να εξαρτώνται οικονομικά από τις οικογένειες τους *«Frauen sind von Altersarmut bedroht – Abhängigkeit oder Armut. Durch einen längeren Ausstieg aus dem Job sind Frauen viel öfter von Altersarmut bedroht als Männer oder finanziell abhängig vom Ehemann.»*.

Είναι αξιόλογο σε αυτό το σημείο, να αναφερθούμε στις αντιθέσεις, που γίνονται απτές από το γενικότερο νόημα του κειμένου. Ενώ, ο συγγραφέας έχει επιλέξει να κατονομάσει και να περιγράψει μερικά από τα σοβαρότερα προβλήματα που πλήττουν τη σημερινή κοινωνία για την ισότητα των δύο φύλων, ξαφνικά περνά στην αντίπερα όχθη δημιουργώντας αισθητά μια αντίφαση στο κοινό. Πιο συγκεκριμένα, ο ίδιος αναφέρεται σε ένα θετικό γεγονός για το τελευταίο χρονικό διάστημα, στην ύπαρξη της γυναικείας ποσόστωσης *«Es hat sich im vergangenen Jahr aber auch etwas zum Positiven verändert: Trotz reduzierter aktueller Wahrnehmung in der Gesellschaft ist die Frauenquote da!»*. Ωστόσο, νωρίτερα αναφερόμενος στο ίδιο ακριβώς θέμα, είχε σχολιάσει πως η γυναικεία ποσόστωση είναι ένα από τα καίρια θέματα της εποχής που έχουν αποσιωπηθεί λόγω των πολλαπλών προβλημάτων της πανδημίας *«Die Frauenquote hat an Aufmerksamkeit in der öffentlichen Diskussion verloren.»*. Έπειτα δε, δημιουργεί προσδοκίες στον αναγνώστη και προσπαθεί να κινήσει με νήματα το υποσυνείδητό του, ενθαρρύνοντας τον με πειστήρια για τη βελτίωση της κατάστασης στο μέλλον. Εν συντομία, βεβαιώνει πως η γυναικεία ποσόστωση θα είναι εμφανής στις εταιρείες, εφόσον το διοικητικό συμβούλιο θα αποτελείται από τρία άτομα και πάνω, σύμφωνα με το νέο νομοσχέδιο που συντάχθηκε *(«In Zukunft muss in den Vorständen börsennotierter und paritätisch mitbestimmter Unternehmen mindestens eine Frau sitzen, wenn dieser Vorstand mehr als drei Mitglieder hat.»*, *«So sieht es der Gesetzentwurf vor, den Bundesfrauenministerin Franziska Giffey und Bundesjustizministerin Christine Lambrecht von der SPD erarbeitet haben.»*). Τέλος, στο πλαίσιο της αντίθεσης παραθέτει ακόμη ένα ενθαρρυντικό γεγονός για την ισότητα των δυο φύλων. Όσον αφορά στο θέμα της άνισης αμοιβής, που κρίθηκε σοβαρή ένδειξη για διάκριση ανάμεσα στα δυο φύλα κατά του γυναικείου από το Ομοσπονδιακό Δικαστήριο Εργασίας *«Außerdem hat das Bundesarbeitsgericht gerade*

die Rechte der Frauen gestärkt und entschieden, dass ungleiche Bezahlung ein ausreichendes Indiz für die Diskriminierung von Frauen ist, es sei denn, der Arbeitgeber beweist das Gegenteil.». Σκοπός του είναι να κρατήσει σε εγρήγορση το αναγνωστικό κοινό του και να μην το αφήσει να απογοητευτεί από τις τρέχουσες συνθήκες.

4. Σύγκριση ομιλιών- Συμπεράσματα

Μέσω εκτενέστερης ανάλυσης των ομιλιών τόσο σε περιγραφικό επίπεδο της γλώσσας, όπως είναι η σύνταξη και οι δομές της (Fairclough, 2001: 91-139) όσο και σε οπτικό επίπεδο σχετικά με την εικόνα που προβάλλουν οι πολιτικοί σύμφωνα με τον Van Dijk και τον Van Leeuwen, υπάρχουν αρκετές διαφορές αλλά και ομοιότητες μεταξύ των στρατηγικών που έχουν επιλέξει να κινηθούν οι πολιτικοί, δίνοντας απαντήσεις στα ερωτήματα της συγγραφέως. Αρχικά, είναι σημαντικό να τονιστεί πως- παρά την πληθώρα ομοιοτήτων, που θα αναφερθούν- ο κάθε πολιτικός ακολουθεί το δικό του κώδικα επικοινωνίας, βάσει δεοντολογίας ή προσωπικών αξιών, δίνοντας το προσωπικό του στίγμα είτε στην ομιλία είτε στο άρθρο του.

Πρώτον, η πολιτική γραμμή των πολιτικών των δυο χωρών διαφέρει σε θέματα δομής. Σε αυτό σημείο, είναι εύλογο να υπενθυμίσουμε πως βάσει θεωρίας πλαισίωσης του Entman (2010) το πλαίσιο μέσα στο οποίο εντάσσεται το κείμενο ενός πολιτικού -ομιλία, άρθρο, κλπ. – ορίζει τον τρόπο διαχείρισης του θέματος, ώστε να προωθηθεί με τον πλέον κατάλληλο τρόπο. Από τις έξι μελέτες περίπτωσης που έχουμε επιλέξει να αναλύσουμε, η περίπτωση της Προέδρου της Δημοκρατίας Σακελλαροπούλου διαφέρει συγκριτικά με τις άλλες, αφού επιλέγει να λάβει το βήμα μέσω συνέντευξης, καθιστώντας το κλίμα πιο οικείο και τις απαντήσεις της πιο αυθόρμητες, χαρακτηριζόμενες από αφοπλιστική ειλικρίνεια σχετικά με το θέμα της ισότητας των δύο φύλων και τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η Ελληνίδα γυναίκα. Στον αντίποδα, τα άρθρα των Harder και Roschin, μπορούν να χαρακτηριστούν ως δείγματα γραπτού λόγου πιο απρόσωπα παρά το υποκειμενικό στοιχείο που τα διατρέχει, καθώς δε δίνεται η δυνατότητα ανάλυσης είτε της εικόνας των πολιτικών, είτε εξωγλωσσικών στοιχείων. Οι ομιλίες των Schauws και Μητσοτάκη, στο Ομοσπονδιακό Κοινοβούλιο και στην ελληνική Βουλή αντίστοιχα, καθιστούν το μήνυμα της ομιλίας πιο αξιόπιστο λόγω της επισημότητας του χώρου και των πρωτοκόλλων που ακολουθούνται. Τέλος, η ομιλία της Γεννηματά, αφενός διεκπεραιώθηκε σε επίσημη εκδήλωση του κόμματος

αναφορικά με το φλέγον ζήτημα της ισότητας. Αφετέρου το κλίμα μπορεί να χαρακτηριστεί πιο χαλαρό και φιλικό όσον αφορά στο περιβάλλον που έλαβε χώρα η εκδήλωση, δίνοντας μια πιο ευχάριστη νότα ανεμελιάς και ελευθερίας σε σχέση με την επισημότητα του Κοινοβουλίου, δίνοντάς της την ελευθερία να εκφραστεί με πιο οικείους τόνους.

Αναφορικά με τις δομές ανάλυσης το κείμενων, παρατηρήθηκε πως το περιεχόμενο των ελληνικών ομιλιών είναι αρκετά εκτενέστερο και πιο αναλυτικό συγκριτικά με των γερμανικών ομιλιών. Στις δύο πρώτες περιπτώσεις, ο λόγος είναι πιο περίπλοκος, δίνοντας περισσότερες λεπτομέρειες και θίγοντας αρκετές παραμέτρους του θέματος. Η ομιλία της Προέδρου της Δημοκρατίας κρίνεται από ορισμένα σημεία, διακρινόμενη από πολύ συγκεκριμένες απαντήσεις βραχυπερίοδου λόγου ουσιαστικών μηνυμάτων, όπως άλλωστε θα μπορούσε να χαρακτηριστεί και η ομιλία της Schauws, ο λόγος της οποίας υπήρξε μεστός και δυναμικός. Ενώ τα δύο γερμανικά άρθρα μπορούν να αναφερθούν στην ίδια κατηγορία μεγέθους, καθώς είναι πιο απλουστευμένα, με κατευθυνόμενη πληροφορία, πολύ καλά προετοιμασμένα, εντάσσοντας άμεσα τον αναγνώστη στο κυρίως θέμα, χωρίς παρεμβολές από άλλες θεματικές ενότητες. Το άρθρο του Roschin διαφοροποιείται ως προς την οπτική μορφή του κειμένου, καθώς οι μικρές εισαγωγικές παράγραφοι σε συνδυασμό με τον επιγραμματικά συνοπτικό λόγο, λειτουργούν προς όφελος του αναγνώστη εκ πρώτης όψεως προδιαθέτοντας τον θετικά, χωρίς να μακρηγορούν και να του προκαλούν δυσανασχέτηση.

Όσον αφορά στις θεματικές που οι πολιτικοί έχουν επιλέξει να αναδείξουν τα προβλήματα της θέσης της σύγχρονης γυναίκας αλλά και στον τρόπο που έχει επιλέξει να κινηθούν, παρουσιάζονται τα εξής συμπεράσματα. Η Φ. Γεννηματά θέτει ως βασικές προτεραιότητες του κόμματος την προστασία των γυναικών. Αναφέρεται στην άνεργη γυναίκα και στα ειδικά κίνητρα, που θα πρέπει να της παράσχουν, με αποτέλεσμα να αποτελεί πιο ενεργό μέλος στην κοινωνία, αλλά και στην αντίστοιχη στήριξη της εργαζόμενης γυναίκας, καθώς καταπατώνται τα δικαιώματα που της ανήκουν ως μητέρα, ως Ελληνίδα πολίτης στο χώρο εργασίας λόγω χαμηλότερων οικονομικών απολαβών αλλά και σεξουαλικών παρενοχλήσεων. Θέτει ως προτεραιότητα ειδικά προγράμματα κατάρτισης, ώστε να έχουν πρόσβαση οι γυναίκες και να μπορούν να απορροφηθούν πιο εύκολα στην αγορά εργασίας. Δίνει κίνητρα σε γυναίκες που θέλουν να δημιουργήσουν επιχειρήσεις, απαλλάσσοντάς τις από τους φόρους και τις εισφορές για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, βοηθώντας με αυτό τον τρόπο να τολμήσουν να διεκδικήσουν τα όνειρά τους και να χειραφετηθούν. Τέλος,

αναφέρεται στις μονογονεϊκές οικογένειες, στις συντάξεις χηρείας, στη βία κατά των γυναικών, στα στερεότυπα και στις προκαταλήψεις που οφείλουν να καταρριφθούν σε κάθε επίπεδο -παραθέτοντας ως παράδειγμα και την ίδια στην αρχή της πολιτικής της καριέρας- , ώστε να μπορέσει να υπάρξει η πραγματική ισότητα ανάμεσα στα δύο φύλα. Ο λόγος της αν και προετοιμασμένος, μοιάζει αρκετά αυθόρμητος και αληθινός, οικείος προς τους συμπολίτες της εμπνέοντας τους σιγουριά.

Η ομιλία του Κ. Μητσοτάκη είναι, επίσης, πολύ καλή οργανωμένη από κάθε άποψη και ο λόγος του θα μπορούσε να χαρακτηριστεί συγκριτικά συντηρητικός και υπερβολικά προσεγμένος σε σχέση με τις υπόλοιπες περιπτώσεις μελέτης. Εξ αρχής αναφέρεται στο εθνικό σχέδιο ισότητας των δυο φύλων που θα ωφελήσει το γυναικείο φύλο στον τομέα της εκπαίδευσης, της υγείας, της εργασίας και της οικογένειας. Αναφέρεται στην καταπολέμηση των διακρίσεων στο εργασιακό περιβάλλον μέσω επιδομάτων και αδειών, ώστε το σύστημα να «απελευθερώσει» τις γυναίκες, παροτρύνοντας τις με δυνατότητες. Άμεσο μέλημα του είναι η εφαρμογή προγραμμάτων στήριξης των γυναικών τόσο στην ιδιωτική όσο και στη δημόσια ζωή για την καλύτερη εξέλιξη τους σε προσωπικό και επαγγελματικό επίπεδο. Θίγει τη σοβαρότητα της έμφυλης και της οικογενειακής βίας, των γυναικοκτονιών καθώς και τους τρόπους αντιμετώπισης και πρόληψης αυτών των φαινομένων μέσω δημιουργίας νέων προγραμμάτων και ιδρυμάτων. Στη συνέχεια, αναφέρεται στην συμπερίληψη ατόμων με ειδικές ανάγκες και μεταναστών για την ένταξη της διαφορετικότητας και της ισότητας των δυο φύλων στην κοινωνία μας. Τέλος, είναι σημαντικό να αναφερθεί πως προτάσσει την υγεία των γυναικών ως βασικό μέλος του κόμματος μέσω καινοτόμων προγραμμάτων για την πρόληψη της δημόσιας υγείας για πρώτη φορά στην Ελλάδα, κάτι που βέβαια είχε ως αφορμή πιλοτικά προγράμματα της Γεννηματά.

Οι υπόλοιπες τέσσερις μελέτες περίπτωσης έχουν μικρότερη έκταση αναλογικά με τις δυο παραπάνω και αναφέρονται πιο επιγραμματικά στα προβλήματα που αντιμετωπίζει η σύγχρονη γυναίκα σε σχέση με το σύγχρονο άνδρα, διχάζοντας έτσι την άποψη που επικρατεί περί ισότητας των δυο φύλων. Οι βασικοί άξονες των θεματικών τους ενοτήτων, που έχουν αναφερθεί και στις παραπάνω ομιλίες είναι: η αύξηση της ενδοοικογενειακής βίας, ιδιαίτερα μετά την πανδημία που έχει παρατηρηθεί ως παγκόσμιο φαινόμενο. Επομένως, αναφέρονται στην εξάρση της βίας όχι μόνο σε Ελλάδα και Γερμανία, αλλά και σε άλλες χώρες, φτάνοντας σε ακραίες καταστάσεις, όπως είναι η δολοφονία. Η βία κατά των γυναικών, επίσης, παρατηρείται και σε πιο απλές μορφές στο εργασιακό περιβάλλον. Γενικότερα, η υποβάθμιση των

γυναικών στον εργασιακό χώρο αποτελεί ανησυχία και για τις δυο χώρες, καθώς τα δικαιώματα τους καταπατώνται τόσο μισθολογικά όσο και σε επίπεδα επαγγελματικής ανέλιξης, αφού λόγω φύλου βρίσκονται σε διαρθρωτικά μειονεκτικότερες θέσεις και έχουν λιγότερες ευκαιρίες για να αναλάβουν πιο υψηλόβαθμες θέσεις, σύμφωνα με την Schauws. Οι Γερμανοί πολιτικοί συμφωνούν πως τα στερεότυπα, οι προκαταλήψεις και ο σεξισμός που εξακολουθούν να υπάρχουν διαιωνίζοντας ξεπερασμένα πρότυπα και παραδοσιακούς ρόλους, στερούν την ελευθερία των γυναικών από το να απολαμβάνουν ίσα δικαιώματα με τους άνδρες. Ο Roschin και η Schauws εκφράζουν την απογοήτευση τους για τη φαινομενικά απατηλή ισότητα των φύλων, αφού σε αρκετά μέρη του κόσμου η γυναικεία ποσόστωση είναι ανύπαρκτη και οι γυναίκες δεν έχουν ούτε το δικαίωμα ψήφου. Σε αυτό το σημείο να αναφερθεί και το δικαίωμα στην άμβλωση, ένα λεπτό ζήτημα, για το οποίο πήρε θέση μόνο η Πρόεδρος της Δημοκρατίας της Ελλάδας, τονίζοντας πως είναι αναφαίρετο δικαίωμα των γυναικών και σε περίπτωση που οποιαδήποτε χώρα το αναιρέσει θα σημάνει οπισθοδρόμηση για τη σημερινή κοινωνία, εξηγώντας αναλυτικά τους λόγους.

Ωστόσο, ο Roschin αναφέρει πως παρά τις αντίξοες συνθήκες που επικρατούν το τελευταίο διάστημα στη Γερμανία η γυναικεία ποσόστωση υπάρχει και εκφράζει την αισιοδοξία του για άμεση βελτίωση της θέσης των γυναικών στο μέλλον, βάσει πρόσφατου νομοσχεδίου. Ένα ακόμη θετικό βήμα είναι πως αναγνωρίστηκε η άνιση αμοιβή των γυναικών στον εργασιακό χώρο από το Ομοσπονδιακό Δικαστήριο Εργασίας. Επιπροσθέτως, η Schauws επιτάσσει ως άμεση αναγνώριση της ισότητας των δυο φύλων για ίση αμοιβή, για ίσα δικαιώματα ποσοστώσεων και ίσα δικαιώματα στα επαγγέλματα φροντίδας, την εφαρμογή της εντολής ενεργητικής ισότητας. Ενώ η Harder προσπάθησε να επιστήσσει την προσοχή των αναγνωστών στις αρχικές αξίες της Ημέρας της Γυναίκας, γιατί έχει αποπροσανατολιστεί.

Αναφορικά με τον ποιοτικό έλεγχο έχει παρατηρηθεί σε όλες τις μελέτες περίπτωσης πληθώρα ρητορικών σχημάτων, ως επί το πλείστον μεταφορών και εικόνων σε σχέση με τη θέση της γυναίκας στη σημερινή κοινωνία και με τα προβλήματα που αντιμετωπίζει, ευαισθητοποιώντας τους αναγνώστες και προκαλώντας τους συγκίνηση. Κατ' επέκτασιν η επίκληση στο συναίσθημα συνέδραμε σε μεγάλο βαθμό, δημιουργώντας έντονα συναισθήματα απογοήτευσης, γεγονός που καθιστά το μήνυμα πιο αποδεκτό στη λογική των αναγνωστών. Η περίπτωση της κ. Σακελλαροπούλου, του κ. Roschin και της κ. Γεννηματά εκφράζουν πιο αντικειμενική οπτική γωνία του θέματος κάνοντας ιστορική αναδρομή της θέσης της γυναίκας για

επιτεύγματα της σημερινής κοινωνίας, που δεν θεωρούνταν πάντα αυτονόητα, όπως είναι το δικαίωμα στην εμφάνιση των γυναικών, το δικαίωμα της ψήφου, το δικαίωμα στη δουλειά, κ.α. Τέλος, η Schauws και Harder επιλέγουν να κάνουν επίθεση στο ήθος του αντιπάλου, επιρρίπτοντας την ευθύνη σε πολιτικές αντίθετων κομματικών παρατάξεων, κερδίζοντας έτσι την εύνοια του κοινού.

Όσον αφορά στα μηνύματα μη λεκτικής επικοινωνίας που παρεισφρέουν από την εικόνα των πολιτικών, είναι γεγονός πως υπάρχει μικρή διαφορά ηλικίας -πέρα από την κ. Σακελλαροπούλου, της οποίας ο ρόλος είναι αρκετά διαφορετικός-, με αποτέλεσμα να απευθύνονται στο κοινό τους χωρίς να περιπλέκουν το νόημα. Το στυλ που έχουν επιλέξει είναι πανομοιότυπο και αποτελείται από κοστούμι ιδίου χρώματος, δίνοντας έμφαση στο μαύρο και στο μπλε, αλλά σε διαφορετικούς τόνους. Το μαύρο είναι το χρώμα της σοβαρότητας και της επισημότητας, ενώ το μπλε παραπέμπει στη θάλασσα, στη γαλήνη και στην ηρεμία, επιτυγχάνοντας με αυτό τον τρόπο να ενεργοποιήσουν τα πιο οικεία συναισθήματα του θεατή. Εξαίρεση αποτελεί η Schauws, που έχει ακολουθήσει ένα πιο μοντέρνο στυλ εμφάνισης, κάτι που είναι προφανές και από το κούρεμά της, εν αντιθέσει με τις υπόλοιπες πολιτικούς. Η ίδια ταυτίζεται με τις ριζοσπαστικές θέσεις του κόμματος της, εμπνέοντας με καινοτόμους τρόπους τους συνοδοιπόρους της. Εν τέλει, το κοινό επηρεάζεται και από τα εξωγλωσσικά στοιχεία, καθώς είναι μέρος της εμφάνισης του πολιτικού και κάθε κίνηση αποτελεί μια λέξη κλειδί πειστηρίου για το κοινό.

Εν κατακλείδι, σύμφωνα με τα παραπάνω συμπεράσματα η ισότητα των δύο φύλων, παρά τα βήματα εξέλιξης που έχουν αναγνωρισθεί μέσω της ιστορικής αναδρόμησης για το ρόλο της γυναίκας, όχι μόνο δεν έχει επιτευχθεί ακόμη, αλλά χρήζουν πολλών παρεμβάσεων για την εξισορρόπηση των ρόλων. Οι παραπάνω μελέτες περίπτωσης βοήθησαν μέσω του ποιοτικού ελέγχου να διεξαχθούν συμπεράσματα για τη θέση της γυναίκας μέσω των πολιτικών κειμένων σε Ελλάδα-Γερμανία. Το αποτέλεσμα είναι, πως παρά τα βήματα που έχουν γίνει ανά τους αιώνες, κατά τη σήμερον ημέρα η κατάσταση κυμαίνεται στο ίδιο επίπεδο απογοήτευσης με τα τελευταία χρόνια, γιατί τα προβλήματα πλήττουν το γυναικείο πληθυσμό σε καίρια θέματα, όπως είναι η ανεξαρτησία στον εργασιακό χώρο αλλά και το φλέγον ζήτημα της βίας που κατακλύζει τεράστιο ποσοστό των νοικοκυριών και στις δυο χώρες. Παρ' ολ' αυτά η Γερμανία είναι σε θέση να εκφράσει μια πιο αισιόδοξη πνοή για τις γυναίκες του μέλλοντος μέσω των νομοσχεδίων και των αποφάσεων που διεισδύουν, εκφράζοντας πιο δυνατά την κοινή γνώμη. Από την άλλη πλευρά, στην Ελλάδα

εκφράζονται καινοτόμα προγράμματα για την υποστήριξη των γυναικών και σε περίπτωση που θα επέλθει η υλοποίησή τους θα έχει γίνει ένα μεγάλο βήμα για τη χώρα μας.

5. Μεταφράσεις γερμανικών ομιλιών

3.1.1

Berlin, 8. März 2022. Heute begehen wir den „Internationalen Frauentag“. Aus diesem Anlass fordert Mariana Harder-Kühnel, frauenpolitische Sprecherin der AfD-Fraktion im Bundestag, eine Rückbesinnung auf dessen ursprüngliche Werte: „Der Weltfrauentag, der vor 111 Jahren eingeführt wurde, sollte echte Frauenrechte schaffen und stärken. Der gute und richtige Kampf für die Gleichberechtigung und die Freiheit der Frau waren das Ziel. Heute werden primär Phantomdebatten über die gendergerechte Verunstaltung der deutschen Sprache oder das leidige Thema Frauenquote geführt, die mit dem Grundgedanken des Frauentags nichts mehr zu tun haben.	Βερολίνο, 8^η Μαρτίου 2022: Σήμερα γιορτάζουμε την «Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας». Με την ευκαιρία αυτή, η Mariana Harder-Kühnel, εκπρόσωπος γυναικείας πολιτικής της κοινοβουλευτικής ομάδας του AfD στο Ομοσπονδιακό Κοινοβούλιο, ζητά την επιστροφή των αρχικών αξιών αυτής της ημέρας: «Η Διεθνής Ημέρα της Γυναίκας, η οποία καθιερώθηκε πριν από 111 χρόνια, είχε ως στόχο να δημιουργήσει και να ενισχύσει τα πραγματικά δικαιώματα των γυναικών. Πρωταρχικός στόχος ήταν η κατάκτηση ίσων δικαιωμάτων καθώς και της ελευθερίας των γυναικών μέσα από έναν υγιή αγώνα. Σήμερα, πραγματοποιούνται κυρίως «ουτοπικές» συζητήσεις αναφορικά με την κατάλληλη για το φύλο αλλοίωση της γερμανικής γλώσσας ή για το οδυνηρό θέμα των γυναικείων ποσοστώσεων, που δεν έχουν πλέον καμία σχέση με τη βασική ιδέα της Ημέρας της Γυναίκας.
---	--

Weder die von Annalena Baerbock angestrebte ‚feministische Außenpolitik‘, noch die von Familienministerin Anne Spiegel propagierte ‚Verantwortungsgemeinschaft‘, die die grundgesetzlich geschützte Familie ersetzen könnte, schaffen einen Mehrwert für Frauen in Deutschland. Will die Ampel sich tatsächlich für Frauen einsetzen, muss sie sich deren Lebenswirklichkeit stellen. Frauen müssen wieder sicher in ihren eigenen vier Wänden leben und sich auch angstfrei im öffentlichen Raum bewegen können, denn insbesondere die Lockdowns haben gezeigt, dass häusliche und sexuelle Gewalt gegen Frauen zu einem immer größeren Problem wird. Der Weltfrauentag sollte daher Anlass zur Besinnung auf dessen ursprüngliche Werte sein, anstatt ihn für ideologische Zwecke zu missbrauchen.“	Ούτε η «φεμινιστική εξωτερική πολιτική» που ακολουθεί η Annalena Baerbock, ούτε η «κοινότητα ευθύνης» που προωθείται από την υπουργό Οικογένειας Anne Spiegel, η οποία θα μπορούσε να αντικαταστήσει την συνταγματικά προστατευόμενη οικογένεια, δημιουργούν προστιθέμενη αξία για τις γυναίκες στη Γερμανία. Αν το φανάρι θέλει πραγματικά να υπερασπιστεί τις γυναίκες, πρέπει να αντιμετωπίσει την πραγματικότητα τους. Οι γυναίκες πρέπει και πάλι να μπορούν να ζουν με ασφάλεια στα σπίτια τους, αλλά και να είναι σε θέση να κυκλοφορούν χωρίς φόβο στους δημόσιους χώρους, διότι ιδίως κατά τη διάρκεια του lockdown αποδείχθηκε, πως η ενδοοικογενειακή και σεξουαλική βία κατά των γυναικών εξελίχθηκε σε ένα συνεχώς αυξανόμενο πρόβλημα. Η Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας θα πρέπει, επομένως, να αποτελέσει μια ευκαιρία για να αναλογιστούμε τις πρωταρχικές της αξίες, αντί να την καταχραζόμαστε για ιδεολογικούς σκοπούς».
--	--

3.2.1

(Weniger) Gleichstellung	Λιγότερη ισότητα Ulle Schauws (SYMMAXIA 90/OI ΠΡΑΣΙΝΟΙ):
--------------------------	---

Ulle Schauws (BÜNDNIS 90/DIE GRÜNEN): Sehr geehrter Herr Präsident! Liebe Kolleginnen und Kollegen! Was wir hier wiederholt im Bundestag erleben, ist der plumpe Versuch, das Rad in Sachen Gleichstellung zurückzudrehen. Diese Manöver der AfD werden niemals erfolgreich sein; denn Frauen haben durch ihren jahrhundertelangen Kampf um Gleichberechtigung und Teilhabe so viel erreicht, dass sie sich mit Sicherheit nicht mehr ins Private zurückdrängen lassen. (Beifall beim BÜNDNIS 90/DIE GRÜNEN sowie bei Abgeordneten der LINKEN und der Abg. Mechthild Rawert [SPD]) Mag sich die kleine Minderheit in der rechten Ecke des Hauses das noch so sehr wünschen, ich sage Ihnen: Sie werden an den Frauen scheitern. (Beifall beim BÜNDNIS 90/DIE GRÜNEN, bei der SPD und der LINKEN sowie der Abg. Bettina Stark-Watzinger [FDP]) Eine Welt, in der Frauen und Männer gleiche Rechte und Chancen haben, ist eine gerechtere Welt. Es ist eine Welt, in der das Geschlecht nicht zu Ungleichheit führt. Es geht darum, dass jeder Mensch	Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε! Αγαπητές συναδέλφισσες και κύριοι συνάδελφοι! Αυτό που βιώνουμε επανειλημμένα εδώ στο Ομοσπονδιακό Κοινοβούλιο είναι μια αδέξια προσπάθεια να γυρίσουμε το ρολόι πίσω όσον αφορά στην ισότητα. Αυτοί οι ελιγμοί του AfD δεν θα πετύχουν ποτέ, επειδή οι γυναίκες έχουν πετύχει τόσα πολλά μέσα από τον μακραίωνα αγώνα τους για ίσα δικαιώματα και συμμετοχή, που σίγουρα δεν θα επιτρέψουν να τους σπρώξουν πίσω στην ιδιωτική σφαίρα. (Χειροκρότημα από τη ΣΥΜΜΑΧΙΑ 90/ΤΟΥΣ ΠΡΑΣΙΝΟΥΣ καθώς και από βουλευτές της Αριστεράς και τον Mechthild Rawert [SPD]) Ανεξάρτητα από το πόσο μπορεί να το επιθυμεί αυτό η μικρή μειοψηφία στη δεξιά γωνία του σπιτιού, σας λέω: θα αποτύχετε εξαιτίας των γυναικών. (Χειροκρότημα από τη ΣΥΜΜΑΧΙΑ 90/ΤΟΥΣ ΠΡΑΣΙΝΟΥΣ, από το SPD και την Αριστερά και από την Bettina Stark-Watzinger [FDP]) Ένας κόσμος, όπου οι γυναίκες και οι άνδρες έχουν ίσα δικαιώματα και ευκαιρίες είναι ένας δικαιότερος κόσμος. Ένας κόσμος, όπου το φύλο δεν οδηγεί στην ανισότητα. Το θέμα είναι κάθε άνθρωπος να μπορεί να είναι και να ζει αυτό που ονειρεύεται για τον εαυτό του,
---	--

das sein und leben kann, was er sich erträumt, ohne Schranken, ohne Moral, ohne tradierte Rollenmuster. Für diese gerechte, bunte und vielfältige Welt kämpfen wir Grünen. (Beifall beim BÜNDNIS 90/DIE GRÜNEN) Denn, Kolleginnen und Kollegen, Fakt ist auch, dass echte Gleichstellung bisher nicht erreicht ist. Frauen sind strukturell noch immer benachteiligt auf dem Arbeitsmarkt, sie werden immer noch schlechter bezahlt. In Führungspositionen von Unternehmen und Parlamenten sind Frauen immer noch in der Minderheit. Und Frauen wird ihre Selbstbestimmung, über sich und ihren Körper alleine entscheiden zu können, immer noch nicht zugestanden. Frauen werden aufgrund ihres Geschlechts beleidigt, bedroht und sogar getötet. Das alles ist eben keine Gleichberechtigung. Darum sage ich, anders als der kleine rechte Rand in diesem Haus es fordert: Wir brauchen kein Ende der Gleichstellungspolitik. Nein, Kolleginnen und Kollegen, wir brauchen vielmehr einen Schub für echte Gleichstellung der Geschlechter in diesem Land. Da gibt es eine Menge zu tun.	χωρίς φραγμούς, χωρίς ηθική, χωρίς παραδοσιακά πρότυπα. Εμείς οι Πράσινοι αγωνιζόμαστε για αυτόν το δίκαιο, πολύχρωμο και ποικιλόμορφο κόσμο. (Χειροκρότημα από τη ΣΥΜΜΑΧΙΑ 90/ΤΟΥΣ ΠΡΑΣΙΝΟΥΣ) Επειδή, συναδέλφισσες και συνάδελφοι, είναι, επίσης, γεγονός πως η πραγματική ισότητα δεν έχει επιτευχθεί ακόμη. Οι γυναίκες εξακολουθούν να βρίσκονται σε διαρθρωτικά μειονεκτική θέση στην αγορά εργασίας και εξακολουθούν να αμείβονται λιγότερο. Οι γυναίκες εξακολουθούν να αποτελούν μειοψηφία σε ηγετικές θέσεις σε εταιρείες και κοινοβούλια. Και οι γυναίκες εξακολουθούν να μην έχουν την αυτοδιάθεσή τους για να μπορούν να αποφασίζουν για τον εαυτό τους και το σώμα τους. Οι γυναίκες προσβάλλονται, απειλούνται και δολοφονούνται λόγω του φύλου τους. Τίποτα από αυτά δεν αποτελεί ισότητα. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο λέω, σε αντίθεση με ό,τι απαιτεί η μικρή δεξιά πτέρυγα αυτού του Σώματος: Δεν χρειαζόμαστε ένα τέλος στην πολιτική ισότητας των φύλων. Όχι, συναδέλφισσες και συνάδελφοι, αυτό που χρειαζόμαστε είναι μια ώθηση για πραγματική ισότητα των φύλων σε αυτή τη χώρα, γιατί έχουμε πολλά ακόμη να κάνουμε.
--	--

(Beifall beim BÜNDNIS 90/DIE GRÜNEN und bei der LINKEN) Was wir brauchen, ist, den aktiven Gleichstellungsauftrag aus dem Grundgesetz in Artikel 3 Absatz 2 umzusetzen. Wir wollen, dass Frauen Wege frei gemacht werden und sie nicht doppelt und dreifach überlastet werden, weil sie mit struktureller Diskriminierung zu kämpfen haben. Das heißt: gleichwertige Bezahlung von Männern und Frauen und eine Aufwertung der Sorgeberufe, Schluss mit der verkappten Männerquote in Führungspositionen und Parlamenten und Schluss mit Sexismus und Hass, egal ob im Netz oder auf der Straße!	(Χειροκρότημα από τη ΣΥΜΜΑΧΙΑ 90/ΤΟΥΣ ΠΡΑΣΙΝΟΥΣ και την Αριστερά) Αυτό που χρειαζόμαστε είναι να εφαρμόσουμε την εντολή ενεργητικής ισότητας από τον Βασικό Νόμο στο άρθρο^ο3 παράγραφος^ο2. Θέλουμε να ανοίξουν οι δρόμοι για τις γυναίκες και δεν θέλουμε να επιβαρύνονται διπλά και τριπλά επειδή έχουν να αντιμετωπίσουν διαρθρωτικές διακρίσεις. Αυτό σημαίνει: ίση αμοιβή για άνδρες και γυναίκες και αναβάθμιση των επαγγελματιών φροντίδας, τέλος στη συγκαλυμμένη ανδρική ποσόστωση στις ηγετικές θέσεις και στα κοινοβούλια και τέλος στο σεξισμό και το μίσος, είτε στο διαδίκτυο είτε στο δρόμο!
(Beifall beim BÜNDNIS 90/DIE GRÜNEN sowie bei Abgeordneten der SPD) Die AfD ist trauriges Beispiel dafür, wie es aussieht, wenn keine Gleichberechtigung herrscht.	(Χειροκροτήματα από τη ΣΥΜΜΑΧΙΑ 90/ΤΟΥΣ ΠΡΑΣΙΝΟΥΣ και τους βουλευτές του SPD) Το AfD είναι ένα θλιβερό παράδειγμα, που αντικατοπτρίζει έναν κόσμο χωρίς ισότητα.
(Dr. Götz Frömming [AfD]: Es sind nicht alle Frauen gleich!) Ihr Ziel ist es, Frauen zurückzudrängen, weil Sie es nicht ertragen können, dass Frauen heute selbstverständlich	(Dr. Götz Frömming [AfD]: Δεν είναι όλες οι γυναίκες ίσες!) Ο στόχος σας είναι να απωθήσετε τις γυναίκες, επειδή δεν αντέχετε το γεγονός, πως είναι αυτονόητο ότι οι γυναίκες έχουν λόγο σήμερα. Εχθρός σας

mitreden. Ihr Feindbild ist die selbstbestimmte Frau, die so lebt, wie sie möchte. Und weil Sie von Frauen überfordert sind, weil Sie das nicht ertragen können, reagieren Sie ganz oft – auch in diesem Haus – mit Sexismus, teils sogar mit Hass. (Beifall des Abg. Jürgen Braun [AfD]) Ich sage Ihnen: Wer hasst – hören Sie gut zu! –, bleibt unter seinen Möglichkeiten und unter seiner eigenen Würde. Und um Würde geht es, auch in diesem Haus. (Dr. Götz Frömming [AfD]: Dann fangen Sie bei sich an!) Und Ihre Anträge sind unwürdig. (Beifall beim BÜNDNIS 90/DIE GRÜNEN sowie bei Abgeordneten der SPD und der LINKEN und der Abg. Melanie Bernstein [CDU/CSU]) Vizepräsident Wolfgang Kubicki: Vielen Dank, Frau Kollegin Schauws. – Nächster Redner, dem wir jetzt lauschen, ist Professor Dr. Heribert Hirte, CDU/CSU-Fraktion. (Beifall bei der CDU/CSU)	είναι η αυτοπροσδιοριζόμενη γυναίκα που ζει όπως θέλει. Και επειδή σας κατακλύζουν οι γυναίκες, αντιδράτε αρκετά συχνά- και σε αυτό το σπίτι- με σεξισμό και μερικές φορές ακόμη και με μίσος, επειδή δεν μπορείτε να το αντέξετε. (Χειροκρότημα από τον αναπληρωτή Jürgen Braun [AfD]) Σας λέω: όποιος μισεί -ακούστε προσεκτικά!- παραμένει κάτω από τις δυνατότητές του και κάτω από την αξιοπρέπειά του. Και η αξιοπρέπεια είναι το ζητούμενο ακόμη και σε αυτό το σπίτι.(Δρ. Götz Frömming [AfD]: Τότε ξεκινήστε από τον εαυτό σας!) Και τα αιτήματά σας είναι ανάξια. (Χειροκρότημα από τη SYMMAXIA 90/ ΤΟΥΣ ΠΡΑΣΙΝΟΥΣ, όπως και μέλη του SPD και της Αριστεράς, και την Melanie Bernstein [CDU/CSU]) Αντιπρόεδρος Wolfgang Kubicki: Ευχαριστώ πολύ, κυρία Schauws.– Ο επόμενος ομιλητής που ακούμε τώρα είναι ο καθηγητής Δρ.Heribert Hirte, ομάδα CDU/CSU. (Χειροκρότημα από την CDU/CSU)
---	---

3.3.1.

Internationaler Frauentag am 8. März 2021 „Mein Wunsch lautet nicht, dass Frauen Macht über Männer haben; aber über sich selbst.“ Mary Shelley Am 8. März 2021 wird der 110. Internationale Frauentag 2021 gefeiert. Vor dem Hintergrund der aktuellen Pandemie sind die Gründe für die Frauen dieser Welt, den Weltfrauentag zu feiern noch relevanter denn je. → Gleichberechtigung in Zeiten der Pandemie hat sich weiter zu Ungunsten der Frauen verschlechtert. → Frauen übernehmen zum größten Teil die Verantwortung für das homeschooling in den Familien neben der Arbeit im homeoffice. → Sie befinden sich weiter vermehrt in Teilzeitarbeit. → Sie werden noch immer für gleiche Arbeit schlechter bezahlt. → Die Frauenquote hat an Aufmerksamkeit in der öffentlichen Diskussion verloren.	Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας 8 Μαρτίου 2021 «Η επιθυμία μου δεν είναι οι γυναίκες να ασκούν εξουσία στους άνδρες, αλλά στον εαυτό τους». Mary Shelley Στις 8 Μαρτίου 2021 γιορτάζεται η 110^η Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας. Στο πλαίσιο της παρούσας πανδημίας, οι λόγοι για τους οποίους οι γυναίκες ανά τον κόσμο γιορτάζουν την Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας είναι πιο σημαντικοί από ποτέ. -Η ισότητα σε περιόδους πανδημίας έχει επιδεινωθεί περισσότερο εις βάρος των γυναικών. - Ως επί το πλείστον, οι γυναίκες αναλαμβάνουν την ευθύνη για την εκπαίδευση των παιδιών στο σπίτι και παράλληλα εργάζονται από το σπίτι. - Εργάζονται όλο και περισσότερο με μερική απασχόληση. - Εξακολουθούν να αμείβονται για τον ίδιο όγκο εργασίας με λιγότερα χρήματα. - Η ποσόστωση των γυναικών δεν λαμβάνει πια τη προσοχή που είχε στη δημόσια συζήτηση.
---	--

Weitere Gründe, warum der internationale Frauentag so wichtig ist und wir uns als SPD-Frauen zusammen mit unseren Mitgliedern für Frauenrechte und die Gleichberechtigung einsetzen müssen: 1. Frauenrechte sind Menschenrechte – Jeder Mensch sollte die gleichen Rechte haben und dazu gehören auch Frauen. 2. .Frauenwahlrecht – Politische Mitbestimmung für Frauen muss eine Selbstverständlichkeit sein. Noch immer haben nicht alle Frauen auf der Welt das Wahlrecht. 3. Veraltete Rollenbilder nachteilig für Frauen – Die Mutter bleibt beim Kind, der Vater bringt das Geld nach Hause. Immer noch wird dieses Modell in vielen Familien als „normal“ angesehen und gelebt. 4. Frauen sind von Altersarmut bedroht – Abhängigkeit oder Armut. Durch einen längeren Ausstieg aus dem Job sind Frauen viel öfter von Altersarmut	Άλλοι λόγοι για τους οποίους η Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας είναι τόσο σημαντική και γιατί εμείς ως γυναίκες του SPD, μαζί με τα μέλη μας, πρέπει να υπερασπιστούμε τα δικαιώματα και την ισότητα των γυναικών: 1. Τα δικαιώματα των γυναικών είναι ανθρώπινα δικαιώματα – όλοι πρέπει να έχουν τα ίδια δικαιώματα, συμπεριλαμβανομένων των γυναικών. 2. Το δικαίωμα της ψήφου για τις γυναίκες - Η πολιτική συμμετοχή των γυναικών πρέπει να είναι αυτονόητη. Ωστόσο, δεν έχουν όλες οι γυναίκες στον κόσμο το δικαίωμα ψήφου. 3. Τα ξεπερασμένα πρότυπα υποβαθμίζουν τις γυναίκες – η μητέρα μένει με το παιδί στο σπίτι, ο πατέρας φέρνει τα χρήματα στο σπίτι. Αυτό το μοντέλο εξακολουθεί να θεωρείται και να διαγωνίζεται ως «φυσιολογικό» σε πολλές οικογένειες. 4. Οι γυναίκες κινδυνεύουν σε μεγάλη ηλικία από φτώχεια ή εξάρτηση. Λόγω της μεγαλύτερης διάρκειας αποχής από την εργασία, οι γυναίκες είναι πολύ πιο πιθανό να διατρέχουν κίνδυνο φτώχειας
---	---

bedroht als Männer oder finanziell abhängig vom Ehemann. Es hat sich im vergangenen Jahr aber auch etwas zum Positiven verändert: Trotz reduzierter aktueller Wahrnehmung in der Gesellschaft ist die Frauenquote da! — In Zukunft muss in den Vorständen börsennotierter und paritätisch mitbestimmter Unternehmen mindestens eine Frau sitzen, wenn dieser Vorstand mehr als drei Mitglieder hat. So sieht es der Gesetzentwurf vor, den Bundesfrauenministerin Franziska Giffey und Bundesjustizministerin Christine Lambrecht von der SPD erarbeitet haben. Außerdem hat das Bundesarbeitsgericht gerade die Rechte der Frauen gestärkt und entschieden, dass ungleiche Bezahlung ein ausreichendes Indiz für die Diskriminierung von Frauen ist, es sei denn, der Arbeitgeber beweist das Gegenteil. Ortsvereine und Stadtverband der SPD Wetter können den Frauen aufgrund der aktuellen Situation leider nicht persönlich ihre Wertschätzung zeigen,	λόγω γήρατος από τους άνδρες ή να εξαρτώνται οικονομικά από τους συζύγους τους. Ωστόσο, κάτι έχει αλλάξει προς το καλύτερο τον τελευταίο χρόνο: Παρά τις μειωμένες τρέχουσες αντιλήψεις στην κοινωνία, η γυναικεία ποσόστωση υπάρχει! - Στο μέλλον, πρέπει να υπάρχει τουλάχιστον μία γυναίκα στα διοικητικά συμβούλια των εισηγμένων εταιρειών και των εταιρειών με ισότιμη συναπόφαση, εάν το εν λόγω διοικητικό συμβούλιο έχει περισσότερα από τρία μέλη. Αυτό προβλέπει το νομοσχέδιο που συνέταξε η ομοσπονδιακή υπουργός γυναικείων υποθέσεων, Franziska Giffey, και η ομοσπονδιακή υπουργός Δικαιοσύνης του SPD, Christine Lambrecht. Επιπλέον, το ομοσπονδιακό Δικαστήριο Εργασίας μόλις ενίσχυσε τα δικαιώματα των γυναικών και έκρινε ότι η άνιση αμοιβή αποτελεί επαρκή ένδειξη διάκρισης κατά των γυναικών, εκτός εάν ο εργοδότης αποδείξει το αντίθετο. Οι τοπικοί και δημοτικοί σύλλογοι του SPD Wetter, δυστυχώς, δεν μπορούν να εκφράσουν προσωπικά την εκτίμησή τους στις γυναίκες προσωπικά λόγω της
---	--

aber wir schreiben euch, da wir an euch denken und ihr uns wichtig seid!	τρέχουσας κατάστασης, αλλά σας γράφουμε γιατί σας σκεφτόμαστε και είστε σημαντικοί για εμάς!
Wir verbleiben mit herzlichen Grüßen und dem Aufruf: „Respekt und Anerkennung – gerade für Frauen“. Ortsvereine Alt Wetter, Esborn, Volmarstein, Wengern - Stadtverband Wetter (Ruhr) Zur Ergänzung einige historische Ereignisse zum Internationalen Frauentag:	Παραμένουμε με εγκάρδιους χαιρετισμούς και την έκκληση: «Σεβασμός και αναγνώριση – ειδικά για τις γυναίκες». Τοπικές ενώσεις Alt Wetter, Esborn, Volmarstein, Wengern - Stadtverband Wetter (Ruhr) Συμπληρωματικά, ακολουθούν ορισμένα ιστορικά γεγονότα που σχετίζονται με την Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας:
— 1911 findet der Weltfrauentag das erste Mal am 19. März statt, seit 1921 wird er jährlich am 8. März gefeiert.	- Το 1911, εορτάστηκε για πρώτη φορά στις 19 Μαρτίου η Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας, ενώ από το 1921 εορτάζεται κάθε χρόνο στις 8 Μαρτίου.
— Lichtblick der 30er Jahre: Marlene Dietrich macht Hosenanzüge salonfähig.	- Φωτεινό σημείο της δεκαετίας του '30: Η Marlene Dietrich κάνει τα παντελόνια κοινωνικά αποδεκτά.
— 1946: Bauch frei! In Frankreich wird der Bikini erfunden.	- 1946: εφευρέθηκε το μπικίνι στη Γαλλία.
— 1958: Frauen dürfen ohne Genehmigung ihres Mannes Auto fahren.	- 1958: Οι γυναίκες επιτρέπεται να οδηγούν χωρίς την άδεια του συζύγου τους.
— 1962: Frauen dürfen ein eigenes Bankkonto eröffnen.	- 1962: Οι γυναίκες επιτρέπεται να ανοίξουν δικό τους τραπεζικό λογαριασμό.

→ 1976: In Berlin öffnet das erste „Haus für geschlagene Frauen“. → 1980: Das Gesetz zur Gleichbehandlung am Arbeitsplatz wird im Bundestag verabschiedet. → 1994: Frau und Mann dürfen nach der Heirat beide ihre Nachnamen behalten. → 2006: Der Bundestag beschließt das Elterngeld → 2016: Reformierung Sexualstrafrecht – „Nein heißt Nein“	- 1976: Ανοίγει στο Βερολίνο το πρώτο «Σπίτι για κακοποιημένες γυναίκες». -1980: Ψηφίζεται ο νόμος για ίση μεταχείριση στην εργασία στο ομοσπονδιακό κοινοβούλιο. - 1994: Τόσο οι γυναίκες όσο και οι άνδρες επιτρέπεται να διατηρούν τα επώνυμά τους μετά το γάμο. -2006: Το Bundestag αποφασίζει για το γονικό επίδομα - 2016: Μεταρρύθμιση του σεξουαλικού ποινικού δικαίου – «Το όχι σημαίνει όχι»
---	---

6. Βιβλιογραφικές αναφορές

Ελληνική βιβλιογραφία

Κλαίρης, Χρ. & Μπαμπινιώτης, Γ. (2011). *Γραμματική της Νέας Ελληνικής. Δομολειτουργική- Επικοινωνιακή*. Εκδ: Κέντρο Λεξιλογίας.

Κοντάκος, Α. & Πολεμικός, Ν. (2002). *Μη Λεκτική Επικοινωνία. Σύγχρονες θεωρητικές και ερευνητικές προσεγγίσεις*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα

Οργανισμός Εκδόσεως Σχολικών Βιβλίων. 2002. *Νεοελληνική γραμματική (της δημοτικής)*. Αθήνα. Ανατ. Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών [Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη].

Πύλη για την Ελληνική Γλώσσα (2012). *Πολιτικός Λόγος*. Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.

Σωσώνη, Β. (2022). *Υλικό μαθήματος « Εισαγωγή Στην Ανάλυση Πολιτικού Λόγου»*. ΠΜΣ « Πολιτική, Γλώσσα και Διαπολιτισμική Επικοινωνία, Τμήμα Ξένων Γλωσσών Μετάφρασης και Διερμηνείας, Ιόνιο Πανεπιστήμιο.

Τζάρτζανος, Α. *Γραμματική της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας. Διά Τας Κατωτέρας Τάξεις των Γυμνασίων*. Εκδ: Καλοκάθης

Τριανταφυλλίδης, Μ. (2005). *Νεοελληνική Γραμματική της Δημοτικής*. [Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη].

Ξενόγλωσση βιβλιογραφία

Entman, R. M. (2010). *Media framing biases and political power: Explaining slant in news of Campaign 2008*. SAGE Journals Volume: 11 issue: 4, page(s): 389-408

Van Leeuwen, T. (2005). *Introducing social semiotics*. London: Routledge.

Fairclough, Isabela and Norman Fairclough (2012). *Political Discourse Analysis: A Methods for Advanced Students* (pb), (pp. 266) London: Routledge.

Fairclough, N., & Wodak, R. (1997). *Critical Discourse Analysis*. In T. van Dijk (Ed.), *Discourse Studies: A Multidisciplinary Introduction* (Vol. 2, pp. 258-284). London: Sage.

Fairclough, N., (2001). *Language and Power*. Essex: Longman.

Kress, G. R. (2010). *Multimodality: A social semiotic approach to contemporary communication*. London: Routledge.

Meyer, M. (2001). *Between Theory, Method, and Politics: Positioning of the Approaches of CDA*. In R. Wodak, & M. Meyer (Eds.), *Methods of Critical Discourse Analysis* (pp. 14-32). London: Sage Publications.

Pease, A. & B. (2017). *The Definitive Book of Body Language*. Orion Publishing Co

Van Dijk, T. A. (1993). *Principles of Critical Discourse Analysis*. *Discourse and Society*, 4, 249-283.

Van Dijk, T. A. (2001). *Critical discourse analysis*. In D. Tannen, D. Schiffrin, & H. Hamilton (Eds.), *Handbook of discourse analysis* (pp. 352-371). Oxford: Blackwell.

Van Dijk, T.A. (1993b). *Discourse, Power and Access*, in C.R. Caldas (ed.). *Studies in Critical Discourse Analysis*. London: Routledge

Van Dijk, T.A. (1995a). *Discourse semantics and ideology*, *Discourse & Society*, 6(2), 1995, pp.243–89

Weiss, G., & Wodak, R. (2003). *Introduction: Theory, Interdisciplinarity and Critical Discourse Analysis*. In G. Weiss, & R. Wodak (Eds.), *Critical Discourse Analysis: Theory and Interdisciplinarity* (pp. 1-34). Hampshire: Palgrave MacMillan.

Wodak, R. & Forchtner, B. (2022). *The Routledge Handbook of Language and Politics*. Abingdon: Routledge.

Wodak, R. (1999). *Critical Discourse Analysis at the End of the 20th Century*. *Research on Language and Social Interaction*, 32 (1 & 2), 185-193

7. Χρήσιμοι σύνδεσμοι

Η ομιλία της κ. Γεννηματά

<https://pasok.gr/%CE%BF%CE%BC%CE%B9%CE%BB%CE%B9%CE%B1-%CF%86%CF%89%CF%86%CE%B7%CF%83-%CE%B3%CE%B5%CE%BD%CE%BD%CE%B7%CE%BC%CE%B1%CF%84%CE%B1-%CF%80%CF%81%CE%BF%CE%B5%CE%B4%CF%81%CE%BF%CF%85-%CF%84%CE%BF%CF%85-%CE%BA-2/> (τελευταία πρόσβαση 18/9/2023)

Η ομιλία του κ. Μητσοτάκη <https://www.primeminister.gr/2022/03/08/28828> (τελευταία πρόσβαση 18/9/2023)

Η συνέντευξη της κ. Σακελλαροπούλου <https://www.youtube.com/watch?v=5dvHOGyf1tg> (τελευταία πρόσβαση 18/9/2023)

Το άρθρο της κ. Harder- Kühnel <https://afdbundestag.de/mariana-harder-kuehnel-weltfrauentag-echte-politik-fuer-frauen-statt-phantomdebatten/> (τελευταία πρόσβαση 18/9/2023)

Το άρθρο του κ. Roschin <https://www.spd-wetter.de/2021/02/24/internationaler-frauentag-am-8-maerz-2021/?fbclid=IwAR0jHWiXNuSTHRiLXUB51bE74jG8fD-ErP20Jp6HSaMvOcr5UVFCBNHTgAU> (τελευταία πρόσβαση 18/9/2023)

Η ομιλία της κ. Schauws <https://www.gruene-bundestag.de/parlament/bundestagsreden/weniger-gleichstellung> (τελευταία πρόσβαση 18/9/2023)

Οι αξίες μας – ΠΑΣΟΚ <https://pasok.gr/oi-axies-mas/> (τελευταία πρόσβαση 2/7/2024)

Ιδεολογία- Νέα Δημοκρατία <https://nd.gr/i-nea-dimokratia#ideologia> (τελευταία πρόσβαση 2/7/2024)

Οι θέσεις μας- AfD <https://www.afd.de/partei/> (τελευταία πρόσβαση 2/7/2024)

Η ιστορία των Πράσινων <https://www.gruene.de/unsere-gruene-geschichte> (τελευταία πρόσβαση 2/7/2024)

Πάνω από 160 χρόνια SPD. Στο δρόμο για τη σύγχρονη Γερμανία <https://www.spd.de/partei/geschichte> (τελευταία πρόσβαση 2/7/2024)

<https://filol.gr/files/thewria/11-sximata-logou-thewria.pdf> (τελευταία πρόσβαση 18/9/2023)

<https://koutrozi.gr/ergasies/67-tropoi-kai-mesa-peithoys> (τελευταία πρόσβαση 18/9/2023)

https://www.4lykzografou.gr/wp-content/uploads/2014/05/yfos_logotexnia_alikiou-2014.pdf (τελευταία πρόσβαση 18/9/2023)

<https://filologika.gr/lykio/g-lykiou/genikis-pedias/neoelliniki-glossa/rhmatika-proswpa/> (τελευταία πρόσβαση 18/9/2023)

<https://blogs.sch.gr/kstivaktas/2022/12/18/makroperiodos-i-mikroperiodos-logos/> (τελευταία πρόσβαση 18/9/2023)

<https://lambrinim.wordpress.com/2018/11/21/1-%CE%BB%CE%B5%CE%B9%CF%84%CE%BF%CF%85%CF%81%CE%B3%CE%B9%CE%B5%CF%83-%CF%84%CE%B7%CF%83-%CE%B3%CE%BB%CF%89%CF%83%CF%83%CE%B1%CF%83-%CE%BC%CE%B5%CF%84%CE%B1%CF%86%CE%BF%CF%81%CE%B9%CE%BA%CE%B7/> (τελευταία πρόσβαση 18/9/2023)

<https://www.asda.gr/stavment/Gramm/modverb.html> (τελευταία πρόσβαση 18/9/2023)